

Chojniczanie w podróży

Historia Chojnic

Historia Chojnic

Chojniczanie z pasją

ISSN 2082-5625

MIESIĘCZNIK SPOŁECZNO - HISTORYCZNY

chojniczanin.pl

Gazeta i portal www

MARZEC

Nr 03/2021 (103)

www.chojniczanin.pl

GAZETA BEZPŁATNA

Odśnieżanie boiska MKS Chojniczanka na spotkanie z Crakovią 3 marca

Foto:Tomasz Włoch, 19.02.2021

EUROSTANDARD

odwiedź Nas, bo Warto!

DRZWI • PODŁOGI • BRAMY
Topole 20 k/Chojnic

tel. 52 397 65 99 kom. 602 679 535
e-mail: biuro@eurostandard.pl
www.eurostandard.pl

PODŁOGI

DRZWI

BRAMY i NAPIĘDY

Doradzimy - Zamontujemy!

EUROSTANDARD

odwiedź Nas, bo Warto!

ZAMÓW POMIAR: 728 575 978

www.eurostandard.pl

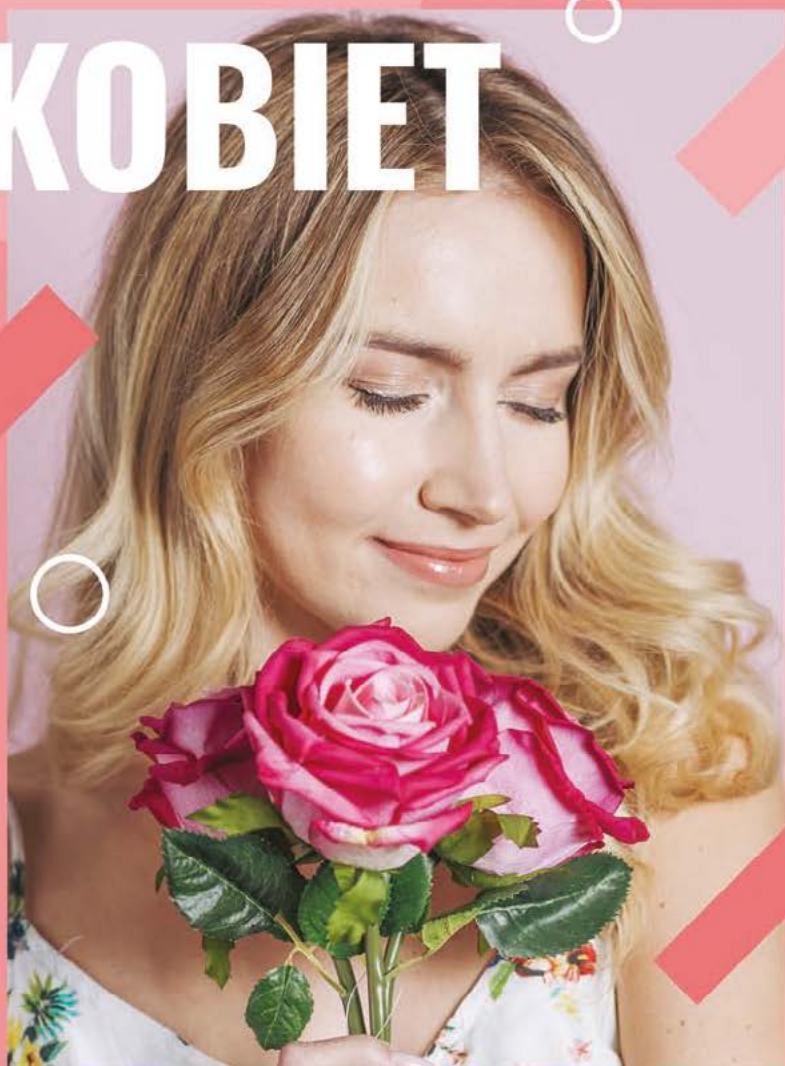

Szanowni Czytelnicy. Mam nadzieję, że będziecie tworzyć tę gazetę razem ze mną i zespołem redakcyjnym. Chciałbym by chojniczanin.pl stał się publikatorem opinii ludzi wrażliwych na problemy naszego miasta. Gazeta jest bezpłatna, a cała redakcja na czele ze mną pracuje „non-profit”. To po prostu zespół zapaleńców i „chojnickich fanatyków”. Zapraszam do pisania.

NA DOBRY POCZĄTEK

DZIEŃ 8 MARCA Kobiet

*Wszystkiego Najlepszego
życzą*

MIESIĘCZNIK SPOŁECZNO - HISTORYCZNY
chojniczanin.pl
Gazeta i portal www

inpero.pl
agencja interaktywna

Oddaj przeterminowane leki

W aptekach na terenie powiatu chojnickiego można oddawać przeterminowane leki. Pojemniki znajdują się w następujących aptekach:

MIASTO CHOJNICE

1. Apteka „Pod Świerkami” Maria Belzerowska, ul. Al. Brzozowa 5, Chojnice,
2. Nadworna Apteki Polskie H. Afryka i Wspólnicy, ul. Stary Rynek 7, Chojnice,
3. Apteka CEFARM, Plac Św. Jerzego 4, Chojnice,
4. „Apteka Słoneczna” J. Bolałek, K. Winnicka, ul. Wiśniowa 1B, Chojnice,
5. Apteka „Wracam do zdrowia 1” sp. z o.o., ul. Świętopełka 16, Chojnice,
6. Apteka „Kaszubska” S. Daszkowska, ul. Młodzieżowa 7F, Chojnice,
7. Apteka „Wracam do zdrowia 7”, ul. Jana Pawła II 2d, Chojnice,
8. Apteka Dbam o zdrowie, ul. Leśna 10, Chojnice (w szpitalu Specjalistycznym),
9. Apteka Centrum Zdrowia (24h), ul. Drzymały 33, Chojnice,
10. Apteka „Dbam o zdrowie” ul. Gdańska 49, Chojnice (Supermarket Carrefour),
11. Apteka „Wracam do zdrowia 7”, ul. Bytowska 7, Chojnice,
12. Apteki Centrum Zdrowia (24h), Plac Piastowski 30, Chojnice,
13. Apteka „Alba Bis”, ul. Towarowa 2a, Chojnice,
14. Centrum Medyczne ESKULAP, ul. Kościarska 9, Chojnice,
15. ORSMED Centrum Medyczne, ul. Przemysłowa 3, Chojnice,
16. Apteka GEMINI, ul. Stary Rynek 11, Chojnice,

GMINA CZERSK

1. Apteka „Wracam do zdrowia 3” ul. Kościuszki 39, Czersk,
2. Apteka „Wracam do zdrowia 7” ul. Cmentarna 4, Czersk,
3. Apteka „Wracam do zdrowia 7”, ul. Jana Pawła II, Czersk,
4. APOPHARMA Gdynia, ul. Ostrowska, Rytel,
5. SP ZOZ Czersk, ul. Kr. Jadwigi 4, Czersk,
6. SP ZOZ Czersk, Dworcowa 15, Łąg,
7. Urząd Miasta Czersk, ul. Kościuszki 27, Czersk,

GMINA BRUSY

1. Apteka „Pod Modrakiem” B. Andrzejczak, ul. Gdańska 3B, Brusy,
2. Apteka „Zaborska”, ul. Dworcowa 20, Brusy,
3. Apteka „DR. OPTIMA”, ul. Gdańska 18, Brusy,
4. Punkt Apteczny św. Łukasza, ul. Królowej Marii Ludwiki 2A, Leśno,

GMINA KONARZYNY

1. NZOZ „RE-MED.”, ul. Szeroka 19, Konarzyń,

Zmarł Rajmund Matthes

3 lutego zmarł, w chojnickim szpitalu, po długiej chorobie Rajmund Matthes. Lokalny historyk i regionalista, autor kilkunastu opracowań z historii naszego miasta, w tym tłumaczeń z języka niemieckiego i staroniemieckiego. W latach 80-tych był szefem Wydziału Kultury UM. Odszedł człowiek „wielkiej wiedzy” o historii naszego miasta.

W sobotę 6 lutego o godz. 13 rodzina i przyjaciele odmówili różaniec w Kaplicy Domu Pogrzebowego. O godz. 13:30 odbyły się uroczystości pogrzebowe na cmentarzu komunalnym w Chojnicach.

Rajmund Matthes (1956 - 2021)

AUTOMATYKA do BRAM

ogrodzenia ■ bramy garażowe

P.H.U. **AUTO**TECH

kom. 604 096 837 ■ kontakt@phu-autotech.pl

WYCENA ■ SPRZEDAŻ ■ MONTAŻ ■ SERWIS

01 lutego

Pracownia endoskopowa chojnickiego szpitala wróciła na swoje dawne miejsce. Pomieszczenia pracowni zostały wyremontowane i wyposażone w ramach projektu dofinansowanego z Unii Europejskiej. Powierzchnia użytkowa projektowanego fragmentu kondygnacji Oddziału Dziennego Chemioterapii wynosi 285,84 m², natomiast dla Pracowni Endoskopowej 259,55 m². W ramach projektu wyremontowane zostały także pomieszczenia oddziału dziennego chemioterapii.

01 lutego

W Czytelni MBP można oglądać wystawę prezentującą artykuły z archiwalnych czasopism, opisujących życie codzienne mieszkańców Chojnic od lat 60. ubiegłego wieku do 1999 roku. Są to kopie wybranych tekstów z czasopism ukazujących się w tamtym czasie. Wystawa „Życie mieszkańców Chojnic na łamach dawnej prasy” przygotowana została z okazji obchodzonej 31 stycznia 101. rocznicy powrotu Chojnic do Ojczyzny. Wystawę można oglądać do końca marca w godzinach otwarcia Czytelni. Zapraszamy!

03 lutego

Chojniczanka przegrała z Arką Gdynia 4:0 w czwartym meczu sparingowym w trakcie zimowych przygotowań do rundy wiosennej.

03 lutego

Zlikwidowano choinkę na rynku.

03 lutego

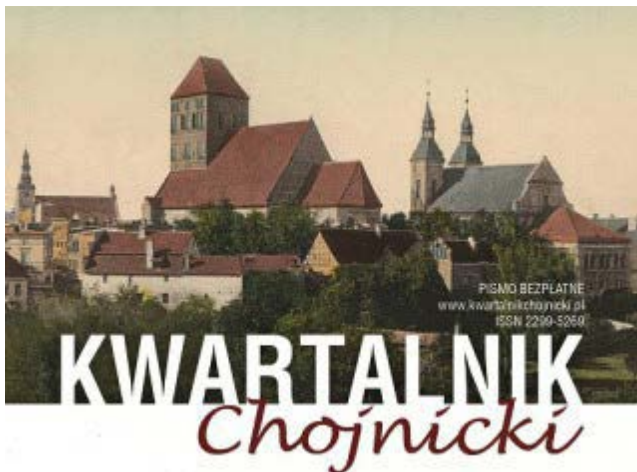
Po długiej chorobie, w chojnickim szpitalu, zmarł Rajmund Matthes. Lokalny historyk i regionalista, autor kilkunastu opracowań z historii naszego miasta, w tym tłumaczeń z języka niemieckiego i staroniemieckiego. W latach 80-tych był szefem Wydziału Kultury UM.

03 lutego

Chojnice dołączyły do Strajku Kobiet. Na Starym Rynku w Chojnicach odbył się protest o nazwie „NIE dla pseudo wyroku TK”. Na mocy opublikowanego 27 grudnia orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego nie obowiązuje w Polsce już kompromis aborcyjny z 1993 roku. Manifestacja rozpoczęła się na Starym Rynku. Stamtąd około 20-osobowa grupa przeszła na ulicę Sukienników, przy której mieści się biuro posła PiS, Aleksandra Mrówczyńskiego. Następnie pikietujący wrócili na płytę rynku.

04 lutego

Ukazał się 34. numer „Kwartalnika Chojnickiego”. Z powodu ograniczeń związanych z epidemią, nie odbyła się tradycyjna promocja. Osoby zainteresowane zawartością nowego numeru mogą zgłaszać się po pismo do Czytelni oraz pozostałych działów MBP. Temat przewodni 34. numeru pisma wydawanego przez Miejską Bibliotekę Publiczną w Chojnicach to Rozśpiewane Chojnice. W Kronice chojnickiej można przeczytać o wydarzeniach społecznych i kulturalnych w ostatnim kwartale 2020 roku. W dziale historycznym są jak zawsze teksty propagujące dzieje miasta. Zachęcamy też do przeczytania Oficyny artystycznej oraz działu Chojnice i okolice, w którym tym razem załaził się tekst o Sępólnie Krajeńskim.

05 lutego

Przy rondzie Solidarności zawieszony został ogromny baner, przypominający chojniczanie, że smog w mieście istnieje i nie znika. Odbył się także antysmogowy happening, w którym wzięli udział m.in. starosta powiatu i burmistrz Chojnic.

08 lutego

Podczas konferencji prasowej Burmistrz poinformował, że planuje, w ramach rządowego wsparcia budownictwa

wielorodzinnego, zainicjować budowę pięciu bloków, w każdym po 24 mieszkania. Postawienie nowych budynków weźmie na siebie TBS, ale grunt pod inwestycje przekaze miasto. Burmistrz zakłada, że jeśli nic w planach rządowego finansowania nie ulegnie zmianie, to budowa pierwszego 24-rodzinnego budynku, rozpocznie się jeszcze w tym roku. Miasto na swoje barki i swój budżet, weźmie budowę 100 m drogi dojazdowej, wodociągi, kanalizację sanitarną i oświetlenie.

08 lutego

Staraniem Chojnickiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk oraz Urzędu Miejskiego w Chojnicach ukazał się kolejny, 36. numer „Zeszytów Chojnickich”. W tym roku z powodu pandemii zaprezentowany został online. Czasopismo ukazuje się od początku lat 60-tych ubiegłego wieku, najpierw nieregularnie, a od około 20 lat raz w roku. Publikują w nim zarówno naukowcy z uznanym dorobkiem, jak i zwykli chojniczanie. Rozpiętość tematyczna jest szeroka. Skupia się głównie w obrębie nauk humanistycznych, jednak zdarzają się też teksty przyrodnicze lub statystyczne.

09 lutego

W nocy temperatura praktycznie w całym kraju spada dużo poniżej zera. We wtorek o godz. 20.00 jednym z zimniejszych miejsc w Polsce były Chojnice. Słupki rtęci wskazywały -13,6 stopnia.

10 lutego

Lokalne portale internetowe oraz chojnickie radio Weekend FM dołączyły do protestu pod nazwą „Media bez wyboru”. Związane to było z planami wprowadzenia przez rząd PiS-u nowego podatku od mediów. Wystosowano do rządu list otwarty a na portalach internetowych prezentowano plany o treści między innymi: „Rząd chce zniszczyć niezależne media, obciążając je nowym dodatkowym podatkiem od reklam. A reklamy są naszym jedynym źródłem dochodu. Protestujemy, byś mógł się przekonać, jak będzie wyglądać Polska bez niezależnych mediów. Bez Twojej ulubionej stacji radiowej, telewizyjnej, portalu internetowego czy kina ... Możesz nas wesprzeć, wysyłając list otwarty lub e-mail do premiera, swojego posła lub senatora”.

11 lutego

Chojniczanka awansowała do ćwierćfinału Pucharu Polski. W spotkaniu 1/8 finału Fortuna Pucharu Polski Zagłębie Lubin podejmował na swoim stadionie Chojniczankę. Dla Chojniczanki było to pierwsze oficjalne spotkanie w tym roku. Pierwotnie mecz miał być rozegrany w Chojnicach, ale nie pozwoliła na to pogoda. ZAGŁĘBIE - CHOJNICZANKA 0:0 (0:0). RZUTY KARNE 5:6

12 lutego

Burmistrz Chojnic Arseniusz Finster, prezes zarządu OSP w Chojnicach dh Karol Górnowicz i komendant powiatowy PSP w Chojnicach mł. bryg. Błażej Chamier Ciemiński podpisali trójstronne porozumienie dotyczące włączenia Ochotniczej Straży Pożarnej w Chojnicach do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego.

14 lutego

Z okazji Walentynek Chojnickie Centrum Kultury zaprosiło na koncert najpiękniejszych melodii muzycznych. Był to pierwszy koncert z publicznością w 2021 r. Wystąpili utalentowani artyści, którzy wykonali najbardziej znane i romantyczne piosenki o miłości, m.in. „Shallow”, „Love me like you do”, „Czas miłości”, „Mercy” czy „Time of my life”. Na chojnickiej scenie zaśpiewali: Martyna Waclawska, Ewelina Przytarska, Julia Kamińska oraz zagrali: projekt Big Band, zespół MPDwa oraz zespół Follow me.

14 lutego

Stowarzyszenie „Charzy” po długim czasie ograniczeń z powodu pandemii zorganizowało, z okazji Walentynek, pieszy rajd z nordic waliking. Prawie 40 osób przeszło 8 km żółtym szlakiem J.Bruskiego, z zaliczeniem Wzgórza Wolność.

15 lutego

Jarosław Erbetrowski, Sołtys Sołectwa Ogorzeliny, który za kwotę 1510 zł wylicytował podczas finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy wejście w buty starosty chojnickiego w poniedziałek 15 lutego o godz. 8.30 stawiał się w pracy w chojnickim urzędzie. W towarzystwie Marka Szczepańskiego odbył naradę z dyrektorami wydziałów Starostwa Powiatowego w Chojnicach. Po kawie wyjazd w teren. Jednodniowy wódcarz powiatu skontrolował prace przy modernizacji chojnickiego Szpitala Specjalistycznego im. J.K. Łukowicza.

16 lutego

W związku z pożarem w hospicjum prowadzonym przez Fundację Palium przy ul. Strzeleckiej w Chojnicach, do którego doszło 6 stycznia 2020 r., Prokuratura Okręgowa w Słupsku przedstawiła Barbarze B. (lat. 61) oraz Jerzemu K. (lat. 49) zarzuty popełnienia przestępstwa niedopełnienia obowiązków w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa przeciwpożarowego. Do pożaru chojnickiego hospicjum doszło w wyniku zaproszenia ognia niedopałkiem papierosa przez jednego z pensjonariuszy.

19 lutego

Sympatycy Chojniczanki, blisko 100 osób odpowiadając na apel klubowych działaczy, którzy poprosili fanów o wsparcie w odśnieżeniu murawy stawili się rano na stadionie miejskim. Uprzątnięcie śniegu należało przeprowadzić ostrożnie i ręcznie przy użyciu łopaty, aby ciężkim sprzętem nie zniszczyć nawierzchni.

21 lutego

Zmarł, związany z Chojniczanką i chojnickim sportem, Jarosław Armada, specjalista pielęgniarstwa chirurgicznego i ratunkowego. W piątek (26.02.) w jego ostatniej drodze towarzyszyli mu rodzina, znajomi, współpracownicy, przedstawiciele lokalnego sportu, mieszkańcy. Chojniczanie zapamiętają Go, jako wielkiego społecznika, dobrego i życzliwego człowieka, ponadprzeciętnie zaangażowanego w życie lokalnego środowiska.

23 lutego

W życie weszło nowe rozporządzenie dotyczące ograniczeń wprowadzonych w związku z pandemią koronawirusa. Najważniejsze z nich dotyczą kwestii związanych z odbywaniem obowiązkowej kwarantanny po przyjeździe do Polski i wskazania, kto jest z niej zwolniony. Rozporządzenie m.in. uchyla ograniczenia w leczeniu uzdrowiskowym, a także zapewnia osobom zatrudnionym w ogrzewalniach i noclegowniach włączenie do grupy pierwszej szczepień.

24 lutego

W Starostwie Powiatowym w Chojnicach została uruchomiona usługa InPost Urząd24. Dedykowana jest urzędom i ma usprawnić obsługę mieszkańców. Dzięki temu docelowo będzie można składać wnioski jak i odbierać gotowe dokumenty urzędowe. Paczkomat znajduje się przy budynku Starostwa Powiatowego, które jest jednym z kilkunastu urzędów, korzystających z usługi. Dzięki temu interesant może odebrać dokumenty przez 24 godziny na dobę. Inspiracją do działania był rok 2020 i panująca pandemia, która wymusiła opracowanie nowych standardów w obsłudze klientów. Urzędy w miarę możliwości rezygnowały z bezpośredniego kontaktu.

26 lutego

Gabriela i Eugeniusz Słomińscy, założyciele firmy Polcom w Topoli, zostali nowymi Zasłużonymi Obywatelami gminy Chojnice. Taką decyzję, jednomyślnie, podjęli podczas sesji radni. - *Swoją postawą, za wkład wniesiony w rozwój gminy Chojnice, Gabriela i Eugeniusz Słomińscy, zasłużyli na tytuł Zasłużonych Obywateli* - mówił wójt Zbigniew Szczepański.

27 lutego

W meczu 23. kolejki Fit-Morning Gredar Futsal Brzeg spotkał się z Red Devils. Do tej pory w ramach Statscore Futsal Ekstraklasy drużyny spotkały się tylko raz. FIT-MORNING Gredar Futsal Brzeg – Red Devils 2:3

28 lutego

Po ponad dwóch miesiącach do gry wrócili piłkarze 2 ligi. W 19 kolejce w niedzielę wieczorem, Górnik Polkowice rozegrał spotkanie z Chojniczanką. GÓRNIK - CHOJNICZANKA 2:2 (1:2)

PROBLEM SMOGU W CHOJNICACH DOTYCZY NAS WSZYSTKICH

Szczyt zimy. Po całodziennych opadach śniegu (a spadło około 15 cm) postanowiłem „pomachać” trochę łopata i ułatwić sobie wyjazd z garażu. Miała być godzina wysiłku fizycznego dla zdrowia, a okazała się przykrym doświadczeniem. Pomimo, iż mieszkam na Osiedlu Asnyka (w całości od dawna zgazyfikowane) to po 30 minutach pojawił się delikatny kaszel, podrażnienie śluzówki nosa oraz suchość w gardle. To pył nisko zawieszony, którego wartość mierzymy za pomocą współczynnika PM10 zaatakował moje górne drogi oddechowe, powodując ww. dolegliwości. Jak to możliwe na osiedlu, które jest przyłączone do sieci gazowniczej? Po pierwsze smog nie zna granic i niesiony wiatrem dotarł z innych osiedli, gdzie w większości używane są stare piece węglowe. Po drugie mieszkańcy osiedla „dogrzewali” się drugim źródłem ciepła np. kominami lub posiadając na wyposażeniu stary piec węglowy. Niezależnie w jakiej części Chojnic mieszkamy, problem smogu, a w szczególności skutki oddychania powietrzem nasączonym różnymi rodzajami dioksynami czy benzopirenem, dotyczy nas wszystkich.

Na przełomie stycznia i lutego wszystkie nasze czujniki SYNGEOS badające stężenie pyłów nisko zawieszonych PM10 oraz PM2,5 w Chojnicach wręcz wrzeszczały o przekroczeniach 500, 600, a nawet 900% dopuszczalnego stężenia w powietrzu. Długotrwałe oddychanie takim powietrzem powoduje, w pierwszej kolejności problemy z górnymi drogami oddechowymi, a w konsekwencji po wielu latach stają się przyczyną poważnych chorób, a nawet śmierci. Szacuje się, że w Polsce z powodu smogu

Adam Kopczyński
Wiceburmistrz Chojnic

Fot. Daniel Frymark - Lutowy smog nad Chojnicami

5 filarów walki ze smogiem w Chojnicach

Audyt wszystkich „kopciuchów” w Chojnicach

Dofinansowania na wymianę starych piecy

Działania informacyjne o dofinansowaniach na wymianę pieca

Pozyskanie środków z UE na działanie EKO

Prewencyjno - edukacyjne kontrole Straży Miejskiej

(tak nazywamy pyły nisko zawieszony PM 10 oraz PM 2,5) umiera co roku około 40 000 osób. To tak jakby raz do roku umierało miasto wielkości Chojnic! Przeróżające! Smog to Polska specjalność. Tak pokazały statystyki europejskich agencji, które w szczycie zimy wskazały, że większość miast trucieleń w pierwszej 10 znajdują się w Polsce. To lata zaniedbań i brak inwestycji w inne źródła ciepła niż te opalane węglem i jego pochodnymi. To także brak spójnej polityki państwa w tym zakresie, a wręcz wieloletnie spychanie problemu na margines jako przesadzony czy nieistotny. Podnoszenie problemu smogu to wręcz atak na nasze „dobro narodowe” jak przedstawiany jest węgiel oraz grupę społeczną - ciężko pracujących górników. Taką opowieścią karmieni jesteśmy od lat, niezależnie od rządów.

Od września 2018 roku „frakcja ekologiczna” w rządzie wystartowała z ogólnopolskim programem „Czyste powietrze”, który wcześniej realizowany był z poziomu gminy. Przeniesienie działań na poziom wojewódzki (bo od 2018 roku za realizację programu odpowiadają Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska) utrudnił kontakt oraz możliwość składania wniosków przez mieszkańców tych miast czy wsi, które miały dość daleko do stolic województwa. Wydłużył się czas rozstrzygnięć i decyzji przez co program wręcz postępuje w tempie ślimaczym. Od 2020 roku program „Czyste powietrze” podlega nowelizacji i miejmy nadzieję, że 103 mld przeznaczony m.in. na wymianę „kopciuchów” zostaną spożytkowane. Na razie od września 2018 roku podpisano 169 tys. umów w ramach programu „Czyste powietrze”. Przekłada się to na wymianę 68 kopciuchów, na jedną w gminę w Polsce przez 30 miesięcy. Biorąc pod uwagę, że na wymianę w kraju czeka jeszcze około 3,5 mln kopciuchów sami Państwo oceńcie czy to dużo czy mało. Pierwszego marca br. nowelizujemy naszą miejską uchwałę STOP DLA SMOGU W CHOJNICACH, która dotyczy „modernizacji źródeł ciepła, poprzez likwidację kotłów i pieców opalanych węglem lub koksem i zastąpienie ich: 1. Kotłami opalnymi gazem czy olejem opałowym lub 2. Źródłami ciepła wykorzystującymi odnawialne źródła energii (pompy ciepła) lub 3. Elektrycznymi źródłami ciepła na potrzeby ogrzewania budynku. Zwiększamy także dofinansowanie na to zadanie do 7000 zł oraz umożliwiamy wnioskowanie osobom, które są właścicielami/współwłaścicielami lokali mieszkalnych w budynkach wielorodzinnych. Podejmujemy także szereg działań, aby stopniowo rozwiązać problem smogu w Chojnicach. Poniżej przedstawiam 5 filarów walki ze smogiem w Chojnicach.

Oczywiście tego problemu nie rozwiąże się w rok, potrzeba na to co najmniej kilku lat. Jestem jednak przekonany, że wspólnie damy radę, bo przecież chodzi tutaj nie tylko o nasze zdrowie, ale także naszych dzieci i wnuków.

5 FILARÓW

WALKI ZE SMOGIEM W CHOJNICACH

- Przeprowadzenie audytu wszystkich „kopciuchów” na terenie miasta.
W Chojnicach mamy około 9000 budynków jednorodzinnych oraz wielorodzinnych (kamienice, domy 4 rodzinne), które posiadają indywidualne źródło ciepła (nie mają przyłącza ciepłowniczego jak bloki). Zapytamy mieszkańców poprzez ankietę, jaki posiadają piec, jakiego używają opału, czy potrzebują termomodernizacji, wymiany okien czy docieplenia dachu, a może są zainteresowani przyłączem gazowym.
- Dwie ścieżki dotacji na wymianę pieca na inny ekologiczny:
  - Ścieżka szybka – jednorazowa dotacja w wysokości 7000 zł na wymianę pieca na piec ekologiczny (gaz, pompa ciepła itd.). Konkurs dotacyjny będzie ogłoszony w kwietniu po zatwierdzeniu nowelizacji uchwały „Stop dla smogu”. Dotacja nie jest uzależniona od dochodu.
  - Ścieżka kompleksowa (dłuższa) – rządowy program „Czyste powietrze”. W marcu br. w Urzędzie Miejskim w Chojnicach otwieramy punkt konsultacyjny. Nie będzie trzeba jeździć do Gdańska aby załatwiać trudne formalności związane z wnioskiem. Dotacja uzależniona jest od dochodu na jednego członka rodziny, ale oprócz wymiany pieca można dokonać termomodernizacji budynku, wymienić stolarkę okienną czy docieplić dach.
- Dotarcie do osób, które brały udział w audycie z konkretną (ścieżka szybka lub kompleksowa) ofertą wymiany pieca na ekologiczne źródło ciepła z uwzględnieniem realnych potrzeb i możliwości danego budynku/zamieszkałej w nim rodziny.
- Nowa perspektywa unijna - pozyskanie środków unijnych na programy ekologiczne (np. fotowoltaika) dla mieszkańców i/lub instytucji/przedsiębiorców.
- Kontrole prewencyjne straży miejskiej połączone z akcją edukacyjną u potencjalnych palaczy śmieci i uświadamianie szkodliwości tego procederu na życie i zdrowie całego otoczenia.

Przeżyjmy to jeszcze raz!

I przyszedł czas na kolejny jubileusz Chojnickiego Towarzystwa Polsko-Francuskiego, które w tym roku obchodzi swoje 35-lecie.

W tej przestrzeni czasowej najważniejsza była idea, dla której rozwijaliśmy zainteresowanie życiem Francji-historią, kulturą czy narodowym sportem. By odbywać podróże do tego kraju, zaprzyjaźniać się z rodzinami z Bayeux w Normandii, zawiązywać trwałe przyjaźnie poczynając od dzieci wyjeżdżających w ramach wymiany po udział w wydarzeniach rocznicowych lokalnych społeczności Chojnic i Bayeux. Ta wieloletnia współpraca owocowała podpisaniem 19 maja 2018 roku w Bayeux, podczas oficjalnych obchodów Dni Europy, umowy partnerskiej. Sygnatariuszami umowy byli Robert Wajlonis dyrektor generalny Urzędu Miejskiego w Chojnicach oraz Mer miasta Bayeux, Patrick Gomont. Uroczyste odnowienie podpisania umowy partnerskiej Chojnice – Bayeux odbyło się na rynku w Chojnicach 29 czerwca 2019 roku w ramach obchodów Dni Chojnic. Tym razem parafowania umowy dokonali: Z-ca Mera Bayeux - Pani Chantal Rovarc'h i Burmistrz Miasta Chojnic - Pan Arseniusz Finster.

Tak minęło 35 lat i przyszedł czas na podsumowanie działalności Chojnickiego Towarzystwa Polsko-Francuskiego. Obecność Chojniczan i sympatyków Towarzystwa we wszystkich wydarzeniach i działaniach, we wspólnych wyprawach do Francji i nie tylko, w imprezach sportowych obejmujących turnieje w petanque (bule) o zasięgu lokalnym oraz ogólnopolskim i reprezentowaniem naszego kraju we Francji w turniejach międzynarodowych, wydarzeniach kulturalnych pod wspólnym tytułem Dni Kultury Francuskiej zawsze była bardzo liczna.

Zarząd CHTP-F rozpoczął przygotowania do obchodów jubileuszowych.

- w maju odbędą się: Ogólnopolskie uroczystości napoleońskie z okazji przypadającej w dniu 5 maja 200 – setnej rocznicy śmierci Napoleona Bonaparte (1769 – 1821), cmentarz żołnierzy napoleońskich (ul. Igielska);
- w lipcu: Klubowe Mistrzostwa Polski w petanque III liga, (bulodrom w parku 1000 – lecia);
- prace związane z wydaniem monografii CHTP-F;

- w październiku gala jubileuszowa z wystawą fotografii pn. „Wspomnienia zapisane na fotografii”.

Apelujemy do Chojniczan oraz osób które posiadają pamiątki, dokumenty czy zdjęcia z wydarzeń związanych z jakimkolwiek faktem dotyczącym działalności CHTP-F o udostępnienie materiałów w formie skanów na jeden z adresów:

- eklesster@gmail.com lub pocztą na adres: Chojnickie Towarzystwo Polsko-Francuskie, Chojnice, ul Wysoka 3.
- Zdjęcia na wystawę fotograficzną wykonane na papierze powinny być w formacie nie mniejszym niż 210x150 mm z opisem na odwrocie: data (miesiąc, rok), miejsce, nazwisko i imię oraz adres właściciela zdjęcia (dla możliwości zwrotu po wystawie).
- Skany zdjęć w wiadomości e-mail powinny zawierać informację: datę i miejsce wydarzenia.

Bardzo zależy nam na włączeniu się wszystkich, którzy brali udział w życiu CHTP-F w jakimkolwiek wydarzeniu i dostarczeniu materiałów, by monografia i wystawa fotograficzna były bogatsze w spojrzenia na te same fakty z różnych stron.

Przeżyjmy to jeszcze raz razem!

W imieniu Zarządu CHTP-F
Czesław Selke - Prezes

Informacje WKU Człuchów

Nowy profil w klasach szkół średnich - nauka o cyberprzestrzeni. Co po szkole podstawowej? Może cyberprzestrzeń? Szesnaście szkół średnich w całej Polsce stworzyło klasy o profilu cyberbezpieczeństwo i nowoczesne technologie informatyczne.

Ministerstwo Obrony Narodowej stworzyło właśnie program CYBER.MIL z klasą. Udział w nim wzięło 16 szkół średnich w Polsce. Od nowego roku szkolnego 2021/2022 będą więc klasy z nowym profilem cyberbezpieczeństwo i nowoczesne technologie informatyczne.

- Aby zakwalifikować się do projektu szkoła musiała spełnić szereg kryteriów formalnych, m.in. prowadzić działalność dydaktyczno-wychowawczą w dziedzinie obronności państwa wpisaną w statut szkoły, posiadać klasy realizujące program z matematyki i informatyki lub matematyki i fizyki na poziomie rozszerzonym, uzyskać właściwą średnią wyników egzaminu maturalnego z matematyki w ciągu ostatnich trzech lat, zgodę organu prowadzącego na współfinansowanie programu – zaznacza mjr Andrzej Gejda z Wojskowej Komendy Uzupełnień w Człuchowie.

Jak zapewniają wojskowi, podczas nauki oprócz informatyki na bardzo wysokim poziomie, będą też takie przedmioty jak kryptografia, algorytmika, cyberbezpieczeństwo, zarządzanie bezpieczeństwem danych i informacji.

- Uczeń będzie uczestniczył przede wszystkim w praktycznych zajęciach z wykorzystaniem nowoczesnych systemów operacyjnych i pakietów obliczeń symbolicznych. Będzie korzystać z możliwości obserwacji pracy w profesjonalnych jednostkach

Ministerstwa Obrony Narodowej, różnych instytutów naukowych oraz firm z branży cyberbezpieczeństwa – zapewnia mjr Andrzej Gejda i dodaje, że nauka w takich klasach będzie dla najlepszych, bo w jednej jest miejsce dla zaledwie 15 osób.

CYBER.MIL z klasą prowadzony będzie przez trzy pierwsze lata nauki w danym typie szkoły (licea i technika). Program nauczania obejmie takie obszary tematyczne jak: podstawy kryptografii, historia kryptografii, podstawy algorytmiki, podstawy cyberbezpieczeństwa, zarządzanie bezpieczeństwem danych i informacji. Nauka w takiej klasie umożliwi uczniom zdobycie wiedzy i kompetencji z obszaru współczesnych zagrożeń cyfrowych, zarządzania ryzykiem w zakresie cyberbezpieczeństwa, bezpieczeństwa systemów informacyjnych oraz kryptograficznych aspektów ochrony danych.

W ramach kształcenia przewidziano zajęcia teoretyczne i praktyczne z wykorzystaniem nowoczesnych systemów operacyjnych i pakietów obliczeń symbolicznych. Planowane są także zajęcia zdalne w formie e-learningu, wizyty studyjne w jednostkach MON, instytutach naukowych oraz firmach z branży cyberbezpieczeństwa.

Za koordynację i przebieg programu odpowiada Biuro do spraw Programu „Zostań Żołnierzem Rzeczypospolitej”. Nadzór merytoryczny sprawować będzie Narodowe Centrum Bezpieczeństwa Cyberprzestrzeni oraz Wojskowa Akademia Techniczna.

W programie bierze udział jedna szkoła z woj. pomorskiego - I LO im Stefana Żeromskiego przy ZSO nr 1 w Lęborku.

WNĘTRZE

Natalia Janowska

projektant wnętrz

nataliajanowska.wnetrze@onet.pl

https://www.instagram.com/wnetrze_nj/

kom. +48 882 192 933

Chojnickie Centrum Kultury ponownie otwarte!

Filmy, koncerty i spektakle można znowu oglądać na żywo w Chojnicach. Od 12 lutego weszło nowe rozporządzenie rządowe, na mocy którego kina, teatry oraz ośrodki kultury wznowiły swoją działalność. Wszystko odbywa się w nowym reżimie sanitarnym, który zakłada, że w ChCK-u jednocześnie może przebywać 167 widzów (50% miejsc). Publiczność, tak jak dotychczas, musi zasłaniać usta i nos maseczką oraz zachować odpowiedni dystans społeczny.

Mimo panujących ograniczeń zainteresowanie ofertą przygotowaną przez Centrum Kultury było nadszycie duże. W pierwszy weekend po otwarciu kina na projekcjach filmowych zasiadło ponad 500 widzów. W marcu będzie można obejrzeć komedię „Palm Springs”, thriller „Obraz pożądania” czy dokumentalny film „Skandal. Ewement Molesty”. Dla dzieci chojnickie kino przygotowało animację „Filonek Bezogonek” oraz familijny obraz „Halvdan - prawie wiking”.

Nie mniejszą popularnością cieszył się Walentynkowy Koncert Muzyczny, na który rozdano wszystkie wejściówki. Widzowie mieli szansę posłuchać jak utalentowani muzycy z naszego regionu grają i śpiewają największe miłosne przeboje. Na chojnickiej scenie wystąpiły solistki: Martyna Waclawska, Ewelina Przytarska i Julia Kamińska, którym towarzyszyli muzycy: Patryk Nita (instrumenty klawiszowe), Janusz Łangowski (gitara), Sławomir Polak (gitara basowa), Karol Jelonekiewicz (perkusja). Widzowie mogli także posłuchać zespołu Follow Me w składzie Leszek Kotecki (śpiew, gitara basowa), Izabela Pobjewska (śpiew), Paweł Ścibiński (gitary), Stanisław Kaczyński (gitara akustyczna), Waldemar Połom (perkusja), chórki Katarzyna Homme i Dorota Kuchta. Na instrumentach klawiszowych gościnnie zagrał Janusz Łangowski. Świetny duet zaprezentowali Ewelina Przytarska oraz Michał Drejer z zespołu MPDwa (na gitarze Paweł Ścibiński) wykonując utwór „Shallow” z filmu „Narodziny Gwiazdy”. Całość dopełniły piosenki w wykonaniu projektu Big Band, w którym zagraли Michalina Gliwka, Patryk Nita, Marek Kiziuk, Krzysztof Żychski, Andrzej Czapiewski, Paweł Krause, Sławomir Polak oraz Janusz Łangowski, który odpowiadał za stronę muzyczną całego przedsięwzięcia. Koncert można obejrzeć na stronie internetowej Centrum Kultury w zakładce video.

21 lutego miała miejsce premiera Chojnickiego Studia Rapsodycznego pod tytułem „Dopóki śmierć nas nie rozłączy”. Spektakl w reżyserii Grzegorza Szlangi to historia na pół kryminalna, skupiająca się na relacjach dwójki bohaterów. Kobieta, grana przez Angelikę Muzolf, przypro-wadza mężczyznę, w tej roli Błażej Tachasiuk do swojego domu, i zaczyna przekonywać go, że jest jego żoną. Czy mówi prawdę? A może kłamie? Główni bohaterowie prowadzą ze sobą intrygującą grę. Kto z nich zwycięży? Na to pytanie będzie można znaleźć odpowiedź w Międzynarodowy

Dzień Teatru. Ponieważ oba premierowe pokazy zostały wyprzedane 27 marca o godz. 17:00 przedstawienie zostanie pokazane ponownie. Warto podkreślić, że dodatkowym atutem spektaklu jest klimatyczna autorska muzyka Mateusza Wedmanna.

25 lutego na chojnickiej scenie zaprezentowały się zespoły, duety i soliści Chojnickiego Centrum Kultury. Podczas koncertu było można zobaczyć utalentowane i wielokrotnie nagradzane tancerki. Zawodniczki wystąpiły w różnych stylach tanecznych takich jak jazz, modern, art show, lyrical jazz czy disco dance. Zaprezentowały się zarówno w solo, jak i w formacji, a także w duetach. Koncert był znakomitą okazją do sprawdzenia się przed zbliżającymi się najważniejszymi zawodami. Większość choreografii oraz projektów kostiumów została przygotowana przez Monikę Michalewicz.

Wydarzenia w marcu

Spektakl „Niedźwiedź”

W Chojnickim Centrum Kultury 4 marca wystąpi Kompania Teatralna Mamro z Warszawy. Przedstawienie to sceniczna wersja współczesnej legendy o „Niedźwiedziu-Mścicielu” opartej na wydarzeniach, które miały miejsce w latach siedemdziesiątych XX w. na terenie Bieszczadzkiego Parku Narodowego. Spektakl odnotował niesamowity sukces festiwalowy zdobywając w ciągu niespełna dwóch miesięcy aż pięć nagród, w tym dwa razy Grand Prix. Spektakl przeznaczony jest dla widzów powyżej 16 roku życia.

Wystawa „Dawnego kina czar”

Do końca marca w sali wystawowej ChCK będzie można oglądać zabytkowe kamery, projektory filmowe,

plakaty kinowe a także inne niezwykle ciekawe urządzenia, bez których nie udało się wyświetlić filmu przed erą cyfryzacji. Wystawie towarzyszy projekcja multimedialna „Kronika filmowa” oraz projekcja etudy dokumentalnej o Chojnicach z 1975 roku. Wystawę można oglądać indywidualnie w godzinach funkcjonowania Centrum Kultury lub z przewodnikiem. Na takie zwiedzanie, ze względów epidemiologicznych, trzeba się jednak umówić wcześniej. Poniżej daty i godziny dostępności przewodnika: 8, 13-15, 20-22 oraz 27-29 marca. Początek zwiedzania, które będzie trwało 40 min., zawsze o pełnej godzinie między 15:00 a 18:00. Zapisy: tel. 52 397 22 15. Ilość miejsc jest ograniczona.

Koncert z okazji Dnia Kobiet

Chojnickie Centrum Kultury zaprasza 7 marca o godz. 16:00 na koncert Leskiego. Muzyk o pięknym, czarującym głosie to mistrz tworzenia własnych, niezwykle klimatycznych piosenek. Mela Koteluk twierdzi, że Leski z kapitalną lekkością wyważa proporcje słów i dźwięków, tworząc wyjątkowy zaczyn muzycznych doznań. Artysta zadebiutował albumem SPLOT w czerwcu 2015 roku. Napisał wszystkie teksty i skomponował do nich muzykę. Jest również współproducentem krążka. W swoich piosenkach miesza różnorodne style i intryguje słowem. Twórczość Leskiego, upraszczając można określić mianem ambitnego alternatywnego popu. Muzyk ma za sobą trasę z Edytą Bartosiewicz, gdzie występował w charakterze supertu.

Leski jest laureatem nagrody „Mateusz Trójki” w kategorii muzyka rozrywkowa – Debiut roku, a w marcu 2016 r. otrzymał nominację do FRYDERYKÓW w kategorii Fonograficzny Debiut Roku. W czerwcu tego samego roku wystąpił również w koncercie Debiutów na opolskim festiwalu. Bilety w cenie 40 zł można nabyć w kasie ChCK lub kupić przez internet.

Wszystkie szczegóły oraz aktualne wydarzenia można sprawdzić na stronie internetowej Chojnickiego Centrum Kultury na www.ckchojnice.pl.

BANK SPÓŁDZIELCZY W CHOJNICACH
ul. Kościuszki 23 • 89-600 Chojnice

Chojnice: ul. Kościuszki 23 • tel. 52 396 52 60
ul. Modra 4 • tel. 52 334 06 33

**OPROWIZJA
ZŁ**

**KREDYT
3,95%**

Przykład reprezentatywny dla wariantu 2.200 zł na 12 miesięcy. Informacje zostały podane na podstawie reprezentatywnego przykładu z dn. 28.11.2020 r.
• Całkowita kwota kredytu (bez kredytowanych kosztów 2.352,43 zł) • Liczba rat: 12 - tj. 11 rat po 187,29 zł i ostatnia rata wyrównująca w kwocie 187,24 zł
• Oprocentowanie stałe: 3,95 % • RRSO 13,60 % • Całkowita kwota do zapłaty 2.352,43 zł • Całkowity koszt kredytu 152,43 zł (prowisja 0 zł, odsetki 47,43 zł, ubezpieczenie 40 zł).
Ostateczne warunki kredytowania zależą od wiarygodności kredytowej Klienta oraz wyboru daty wypłaty i daty płatności pierwszej raty kredytu.

Zeszyty Chojnickie promowane w sieci

Pandemia nadal psuje szyki. Zamiast na żywo, zamiast w ratuszowej sali promocja kolejnego numeru „Zeszytów Chojnickich” musiała się odbyć w internecie.

8 lutego miłośnicy nauki i regionalnych wydawnictw zasiedli więc przed laptopami i połączyli się z centrum dowodzenia, by posłuchać wiadomości o nowym numerze chojnickiego czasopisma naukowego, wydawanego przez Chojnickie Towarzystwo Przyjaciół Nauk i miasto. To już 36 numer pisma, zredagowany przez Kazimierza Jaruszewskiego i Bogdana Kuffla. Z takim samym motywem na okładce (ilustracja Justyna Laska-Pietrzyńska), ale dodatkowo, na stulecie odzyskania niepodległości, ozdobiony biało-czerwoną opaską w górnej części. – *Mamy trzydziestu autorów – zacierał ręce prezes ChTPN Kazimierz Jaruszewski. – Rekord, nigdy tak jeszcze nie było!*

Ludzie, wydarzenia i łabędzie

Prezentacji zawartości numeru dokonał Bogdan Kuffel, szeroko omawiając teksty w poszczególnych działach, wskazując na te, które go zachwyciły, zaintrygowały i poszerzyły wiedzę. – *Silą Zeszytów są jego autorzy – nie miał wątpliwości.*

Im zresztą po chwili oddano głos. Krzysztof Kowalkowski zdradził kulisy pomysłu na artykuł o Marianie Szóstaku i zapowiedział kolejny – o swoim krewnym Bonifacym Kowalkowskim. Wzruszająco o swoich dziadkach, nauczycielskim małżeństwie Hoffmannów mówili Aniela Garnowska, Katarzyna Kopańska i Bogumił Paździor z Gdańska. Nie ukrywali też, że jest im bardzo miło, iż pamiętać o ich bliskich jest kultywowana w mieście, w którym mieszkali i pracowali. Dr Dawid Kobiałka, który przybliżył w swoim tekście wstępne wyniki badań terenowych w Dolinie Śmierci, a także ucieczki z tego miejsca jednej z potencjalnych ofiar zaznaczył, że wiedza na ten temat nie została jeszcze wyczerpana, a to, co można na tę chwilę powiedzieć, zostało powiedziane. Mariusz Grzempa, kierownik Zaborskiego Parku Krajobrazowego omówił artykuł „popołniony” razem z pracownicami ZPK – Grażyną Jaszewską i Justyną Rymon Lipińską – o populacji łabędzia niemego. Prof.

Włodzimierz Jastrzębski nawiązał do badań w Dolinie Śmierci i do roboczej hipotezy mordu w styczniu 1945 r., na którego ślad natrafili archeolodzy. O swoich tekstach mówili też Jacek Klajna, Maria Eichler i Kazimierz Jaruszewski.

A gdzie kolor?

– *To pierwsza taka promocja w cyberprze-strzeni – żartował Kazimierz Jaruszewski, zaznaczając, że każdy z autorów otrzyma jednak swój egzemplarz, by nie tylko „na sucho” konsumować całość.*

A „Zeszyty” są do kupienia w Promocji Regionu Chojnickiego. Kosztują 45 zł. Nadal nie ma w nich kolorowych fotek, a Jacek Klajna wyraził nadzieję, że to już ostatni raz... Oczywiście, redaktorzy zapraszają chętnych do składania materiałów. – *Zeszyty są po to, by wydobywać z niebytu zapomniane postacie i zapomniane historie – podkreślał szef ChTPN.*

Tekst i fot. Maria Eichler
mariaeichler33@gmail.com

Kolejne Zeszyty już do czytania

Strajk kobiet także w Chojnicach

3 lutego o godz. 18 na Starym Rynku przy fontannie uczestnicy demonstracji przeciwko wyrokowi Trybunału Konstytucyjnego w sprawie aborcji skandowali „Nigdy, przenigdy nie będziesz szła sama”.

Po protestach pod koniec października ub.r. Chojnice zapadły w letarg. Na ogólnokrajowe akcje nie było odzewu. Dopiero na początku lutego chojniczanie dołączyli do strajku kobiet. – *Myślałam, że będę tu tylko z koleżanką – śmiała się Anna Smugała, organizatorka wydarzenia, gdy przed 18. przed fontanną byli jedynie dziennikarze... – Ale nawet gdyby, to warto byłoby przyjść...*

Błyskawice i parasolki

Zebrało się zaledwie kilkanaście osób. Było jednak komu trzymać kilkunastometrowy baner z napisem „Chojnice walczą o prawo do aborcji”. Demonstracji przyglądali się stróże prawa, a jeden z nich w dyplomatycznym tonie sondował, jakie są plany, jaka trasa i pouczał, co należy robić, żeby było bezpiecznie. Dla jednej i drugiej strony. Organizatorka akcji została wylegitymowana i można było zaczynać oficjalną część protestu. Anna Smugała zwróciła uwagę na to, że kobiety zostały pozbawione części swoich praw, a akcja na rynku jest wyrazem protestu i solidarności z wszystkimi, którzy walczą w całej Polsce o respektowanie wolności podejmowania decyzji w sprawie prokreacji. Kobiety przysłyły na demonstrację albo w maseczkach z błyskawicą, albo miały ze sobą plakaty, m.in. z napisem „Nie

składamy parasolek” czy „Stop torturom kobiet”.

Z rynku wszyscy przeszli pod biuro poselskie Aleksandra Mrówczyńskiego z PiS. Tam słychać było hasła „Myślę, czuję, decyduję” i „Moje ciało, moja sprawa”. Przy padającym marznącym śniegu pochód z banerem przeszedł ponownie na rynek. Olbrzymia płachta została zawieszona na plenerowej wystawie IPN, a na drugiej stronie baneru można było wypisywać hasła. Jako pierwsze pojawiły się znane wszystkim gwiazdki w liczbie 5 i 3, potem „Chcę mieć wybór” itp.

Plamki na wystawie IPN

– *Będę się starała organizować takie wydarzenia cyklicznie – zapowiada Anna Smugała. – Ten protest dotyka mnie osobiście bardzo mocno, jestem przeciw w wieku, gdy podejmuje się decyzje o założeniu rodziny i potomstwie.*

Ale kolejnego protestu nie było, przynajmniej jak dotąd. Było za to doniesienie na policję przez PiS o „dewastacji” wystawy IPN. Chyba jednak autorzy trochę się zagalopowali, bo kilka czerwonych plamek na ramach, po których następnego dnia nie było śladu, trudno uznać za objaw zniszczenia ekspozycji. Zresztą organizatorki demonstracji od razu zadeklarowały, że są gotowe usunąć przybrudzenie, a ich intencją nie było uszkodzenie fotogramów o Grudniu 1970.

Tekst i fot. Maria Eichler
mariaeichler33@gmail.com

Malowanie hasła na banerze

ZARABIAJ NA WŁASNEJ PRODUKCJI ENERGII ELEKTRYCZNEJ ZE SŁOŃCA!

- Ulga podatkowa do 53 tys. zł na fotowoltaikę dla osób fizycznych - 17%
- Dopłaty do fotowoltaiki - rządowy program „Mój Prąd 2021”
- Bilansowanie energii dla osób fizycznych jak i dla przedsiębiorców
- Przedsiębiorco! Nie płać za drożący prąd!

INSTALACJE
FOTOWOLTAICZNE
PROJEKT • MONTAŻ • SERWIS
18 LAT DOŚWIADCZENIA

ZAPRASZAMY

ul. Dworcowa 19
89-650 Czersk
www.spr-polska.eu
tel. 731 954 610

Smog gorszy niż Covid!

To nie romantyczna mgielka otula zimą Chojnice, a trująca zawiesina zwana smogiem. Po raz kolejny protestowali przeciwko zaniechaniu władz w tej kwestii członkowie stowarzyszenia Chojnicki Alarm dla Klimatu.

Przy rondzie „Solidarności” 5 lutego pojawił się na elewacji jednego z budynków olbrzymi baner ze zdjęciem z manifestacji anty-smogowej w 2019 r. i z hasłem nawołującym do walki z zatruciem powietrza w Chojnicach. Robi wrażenie i jest dramatycznym wołaniem o to, by wreszcie samorządowcy tak naprawdę zabrali się do roboty, a nie zapewniali, że coś tam kiedyś zrobią. Prosiły o to, argumentując obszernie, prezeska ChAdK Małgorzata Darwish i Bożena Stępień z zarządu stowarzyszenia. Towarzyszyli im inni członkowie ekologicznej organizacji zaopatrzeni w plakaty, ulotki i inne akcesoria anty-smogowe. Można było od nich otrzymać edukacyjne materiały do wrzucenia do skrzynki pocztowej sąsiadów, by i oni dowiedzieli się, dlaczego nie wolno palić w piecu byle czym.

Co może władza?

Przyszli też samorządowcy – starosta Marek Szczepański i burmistrz Arseniusz Finster. Ten pierwszy rozkładał ręce i mówił, że powiat nie ma zbyt wielkich kompetencji, by coś zdziałać w tej materii. Ale dbając o środowisko, termomodernizuje swoje obiekty, wprowadza też innowacyjne rozwiązania,

budując ścieżki rowerowe w pasach przeciwpożarowych, a nie wycinając drzewa przy traktach...

Z kolei burmistrz Arseniusz Finster zapowiadał, że od marca zwiększy dofinansowanie do wymiany starych pieców z 3 do 5 tys. zł. i że jest otwarty na propozycję „okrągłego stołu” z ekologami.

Apel za apelem

Spointowała Bożena Stępień – apelem, by ci, którzy zatrują powietrze w Chojnicach, przestali to robić. Do władz – by nie skąpiły pieniędzy na walkę ze smogiem, do straży miejskiej – by kontrolowała „kopciuchy”, do policji – by odbierała dowody rejestracyjne tym, którzy jeżdżą z uszkodzonym wtryskiem paliwa, do burmistrza Czerska, by powstrzymał zapędy inwestycyjne właściciela tartaku w Rytle, bo wyziewy zatrują środowisko.

Na koniec Marek Wituszyński, ekolog-senior zaapelował, by informować mieszkańców o rażących przekroczeniach norm trujących związków w powietrzu, by nie wychodzili z domu i nie wietrzyli mieszkań. Ubolewał, że zaprosił na happening kilku radnych, a przyszedł tylko jeden...Czyżby temat nie był dla nich ważny? Sam był tego dnia żywą reklamą akcji, bo zawiesił na szyi brystol z napisem, że smog zbiera straszniejsze żniwo niż Covid...

Tekst i fot. Maria Eichler
mariaeichler33@gmail.com

Happening przy rondzie „Solidarności”

W „Podziemiach” rządzą kobiety

6 lutego członkowie stowarzyszenia Centrum Kultury „Podziemia” kontynuowali walne sprawozdawczo-wyborcze i wybrali nowe władze.

Komisja rewizyjna rekomendowała udzielenie absolutorium poprzedniemu zarządowi, nie stwierdzając nieprawidłowości w jego działaniu, a także w gospodarce finansami. Niemniej jednak Adriana Banasiak, prezeska stowarzyszenia podtrzymała wolę rezygnacji z funkcji w związku z wyprowadzką z Chojnic. Zadeklarowała jednocześnie, że nadal pozostanie w stowarzyszeniu. Rezygnację złożyli także – Julia Chabowska-Reca i Przemysław Woźniak.

Budujemy więzy

Do nowego zarządu zostały wybrane same kobiety (to chyba znak czasu...). Prezeską została Violetta Klugowska, jej zastępczynią Maria Eichler, członkinią zarządu – Mirosława Żmich.

Nowa pani prezes zapowiedziała, że po załatwieniu niezbędnych formalności prawnych zarząd przystąpi do pracy, zwracając na początku uwagę na wszystko to, co związane z identyfikacją i rozpoznawalnością stowarzyszenia w środowisku, a także na to, by angażować do współpracy wszystkich członków, budując między nimi więzy. Dwa projekty mają już dofinansowanie miasta i powiatu, obydwa są związane

ze sztuką wizualną, są to wykłady o sztuce i warsztaty malarskie dla różnych grup wiekowych. Mile widziane są kolejne pomysły, które można by w tym jeszcze pandemicznym czasie realizować. Na razie nie marząc o zbyt wielkiej widowni...

Kwiatki na pożegnanie

Obecni podziękowali Adrianie Banasiak i pozostałym członkom zarządu za ich pracę w bardzo trudnym czasie zarazy, a kwiaty wręczył ks. proboszcz Jacek Dawidowski. Stowarzyszenie, przypomnijmy, prowadzi działalność kulturalną, bazując na pomieszczeniach piwnicznych kościoła gimnazjalnego użyczonych przez parafię pw. Ścięcia św. Jana Chrzyciela. Do tej pory odbyło się tam szereg imprez – koncertów, wykładów, spotkań, prezentacji poetyckich, wystaw itp. W ten sposób wewnątrz żyje i zaprasza miłośników kultury i sztuki do wspólnego spędzania czasu, oferując zróżnicowane propozycje. Już wkrótce rozpoczną się wykłady o sztuce współczesnej (najprawdopodobniej na poddaszu kościoła gimnazjalnego), prowadzone przez Monikę Szczukowską, kuratorkę i historyka sztuki, oraz warsztaty dla miłośników malowania prowadzone przez Violetę Klugowską (Baszta Nowa). O kolejnych inicjatywach będziemy informować na bieżąco.

Tekst i fot. Maria Eichler
mariaeichler33@gmail.com

Violetta Klugowska jest nauczycielką plastyki w SP nr 7

TWÓJ NOWY ADRES W CHOJNICACH

OSIEDLE
NOWE
GRUNOWO

☎ **502 400 292**

✉ **biuro@toha.pl**

🌐 **www.toha.pl**

📘 **@ToHaChojnice**

ZAPRASZAMY DO BIURA SPRZEDAŻY MIESZKAŃ ul. Wyszyńskiego 10, Chojnice

Nasza Pani z Dwójki

Często bywa tak, że dopiero po latach docenia się to, że miało się szansę spotkania z jakimś człowiekiem. Nauczyciele nie są wyjątkiem. Zwykle bardzo się ich kocha albo równie mocno nie cierpi. Jadwiga Polasik zapisała się bardzo dobrze w pamięci swoich uczniów z podstawówki.

Pani Jadwiga była polonistką w Szkole Podstawowej nr 2, później dyrektorką tej szkoły. Jej wychowankami byli w latach 70. m.in. uczniowie z kl. VIII a. Ze smutkiem przyjęli wiadomość o jej śmierci. Ich wychowawczynie zmarła 2 stycznia, mając 85 lat. Pogrzeb odbył się 8 stycznia w Chojnicach. Odejście dawnej nauczycielki nie tylko poruszyło, ale także przywołało wspomnienia.

- Trochę się jej baliśmy – nie ukrywa Ewa. – Była bardzo wymagająca i skrupulatna. Ale świetna polonistka. Nikt z nas do tej pory nie ma problemów ani z ortografią, ani z gramatyką.

Kaligrafia i dobre zachowanie

Edyta dodaje, że dzięki pani Polasik nauczyla się pięknie pisać, dziś kaligrafia jest w odwrocie, kiedyś literki się ćwiczyło do bólu, aż cieszyły oczy.

Polonistka wzbudzała szacunek, była dla swoich uczniów wzorem nauczyciela. Tak, była na dystans, nie bratała się z podopiecznymi, ale jednocześnie trudno było by zarzucić jej wyniosłość, było to raczej

zakreślenie granic. Naukę traktowała poważnie, raczej nie żartowała, wyrabiała za to poczucie obowiązku. – Myśmy były zwirowane – śmieje się Ewa. – Ale jak się patrzy z perspektywy, to pani Polasik dała nam fundament pod to, jakie jesteśmy teraz. Miała podejście do nas, pokazywała, jak trzeba się w życiu zachowywać.

Marlena jest wdzięczna za rozbudzenie miłości do czytania. – Ja w ósmej klasie zaliczyłam całą „Komedie ludzką” Balzaka – podkreśla. – Byłam zapisana do trzech bibliotek, wszędzie wypożyczałam książki. Nigdy w życiu tyle nie przeczytałam, co wtedy... Ale książki pochłaniam do dziś.

Jola pamięta, że była przyjazna wobec młodych, że można było do niej przyjść z każdą sprawą, każdego wysłuchała. – Czuliśmy się przy niej bezpiecznie – dodaje.

Zostały zdjęcia

Także w pamięci rodziców polonistka z SP nr 2 zapisała się pozytywnie. – Przygotowana perfekcyjnie na wywiadówkach – mówi jedna z mam. – Wszystkiego można się było dowiedzieć. Przy tym ładnie ubrana i ładnie uczesana. Robiła dobre wrażenie.

Teraz zostały tylko zdjęcia z tamtych czasów i okruszki wspomnień. No i to, co najważniejsze, jakaś część osobowości ukształtowana przez polonistkę i wychowawczynię sprzed lat.

Spisała Maria Eichler
 mariaeichler33@gmail.com

Fot. Uczennice wspominają swoją polonistkę

Uwaga, premiera! Małżeńskie piekło na scenie

To przedstawienie miało być zagrane w marcu ubiegłego roku, ale jak przypomniał Grzegorz Szlanga, dobrze znane wszystkim wypadki pokrzyżowały plany. Reżyser odnajduje w tym także plusy, bo mógł bardziej w spektaklu pogrzebać. Jak mu się udało, zobaczymy 21 lutego.

Twórca Chojnickiego Studia Rapsodycznego nie omieszczał podziękować panu premierowi za otwarcie teatrów, dzięki któremu wreszcie na żywo spotkali się w Chojnickim Centrum Kultury aktorzy i widzowie (w tym miejscu była zachęta do wyrażania emocji, w dowolnej formie, ale słychać było jedynie delikatny śmiech... Nikt nie bił brawa ani nie gwizdał...). Grzegorz Szlanga dziękował także swoim współpracownikom, zwłaszcza zaś twórcy muzyki Mateuszowi Wedmannowi.

Nóż i młotek

Widownia wypełniła się po brzegi, oczywiście zgodnie z rygorami pandemii. A spektakle były grane dwa. Rzecz jest kameralna, temat stary jak świat. Ona (Angelika Muzolf) i on (Błażej Tachasiuk), w związku. Kochają się i nienawidzą, interesują się sobą i są sobą do bólu znudzeni. Chcieliby być razem, a jednocześnie nie mogą już na siebie patrzeć. Jeżeli Sartrowskie piekło to ich przypadek, to te czeluści piekielne do pewnego momentu były przynajmniej

dla niej ciepłe i bezpieczne... Na scenie będziemy widywali i nóż (pięknie Angelika kroić nim, tak jakby miała pod ostrzem swojego męża), i młotek. Rekwizyty nie bez znaczenia, tak jak nie bez znaczenia jest policyjny obrys sylwetki na wykładzinie. Wiemy, że coś się tu straszno stało, ale ustalenie, co, jest karkołomne. Bo obydwójce małżonkowie kłamią, kłuczą, zacierają ślady. Podejrzane jest każde z nich, każde nosi w sobie zadawnione urazy i przewiny. I jeśli leitmotywem jest tytułowa fraza „Dopóki śmierć nas nie rozłączy”, to tutaj jej wykładnia jest aż nadto namacalna. Skoro rozstać się nie można, to może trzeba zadać cios... Skowyt Błażeja Tachasiuka to mocny akcent końcowy. To taka rozpacz, której nie da się wyrazić słowami, bo nie ma ich nawet co szukać, gdy wypaliła się miłość i gdy nie ma już szans na jej odzyskanie.

Chichot i dreszcz

Teatralnie jest to ciekawe, zwłaszcza psi motyw w spektaklu. Rozwinięcie frazy „wierny jak pies” przez Błażeja Tachasiuka, od zwierzęcości seksu (bardzo ładna scena łóżkowa) po końcowy smutny skowyt, budzi żywą reakcję widzów. Najpierw może chichot, potem jednak cierpnie skóra. Błażej dominuje na scenie, jego partnerka jeszcze ma do odkrycia wyrazistość swojej roli. Ale oboje zasługują na brawa.

Tekst i fot. Maria Eichler
 mariaeichler33@gmail.com

Angelika Muzolf i Błażej Tachasiuk na scenie

DZIĘKUJEMY!
700 POLUBIEŃ

@zrodelkochojnice · Sklep monopolowy

1/2 litra piwa zawiera 25 gramów czystego alkoholu etylowego. Sprzedaż alkoholu osobom do lat 18 jest przestępstwem.

SKLEP MONOPOLOWY „ŹRÓDEŁKO”

Sprawdź nasze promocje

Dworcowa 26 - Bytowska 106

CIĘKAWY SMAKI - SZEROKI WYBÓR - ATRAKCYJNE CENY

ŹRÓDEŁKO

Walentynki w kinie? Jasne, że tak!

Do niedawna w Chojnicach data 14 lutego oznaczała rywalizację między świętem zakończenia II wojny światowej a importowanym świętem zakochanych. Zdaje się, że wygrało to drugie.

Po pierwsze dlatego, że 14 lutego mało kto, poza dziennikarzami, chciał się wybrać na cmentarz żołnierzy radzieckich, by razem z samorządowcami zapalać znicze i składać kwiaty naszym wyzwolicielom, którzy rychło stali się ciemiężycielami. A oprócz hołdu dla ofiar wojny ze Wschodu nic innego w mieście nie wymyślono, by faktycznie uczcić to, że zakończyła się straszliwa II wojna światowa. Do tego rozgorzał spór, czy data 14 lutego jest na pewno prawidłowo przyjmowana za „wyzwolenie”, czy nie przypadkiem powinno to być 15 lutego. A 15 lutego z kolei to mroczna rocznica zgwałcenia i zamordowania przez Rosjan właśnie s. Adelgund, która w chojnickim szpitalu broniła dziewcząt przed agresorami. Czyli obie okoliczności mało zachęcające do świętowania.

Zdjęcie w serduszkach

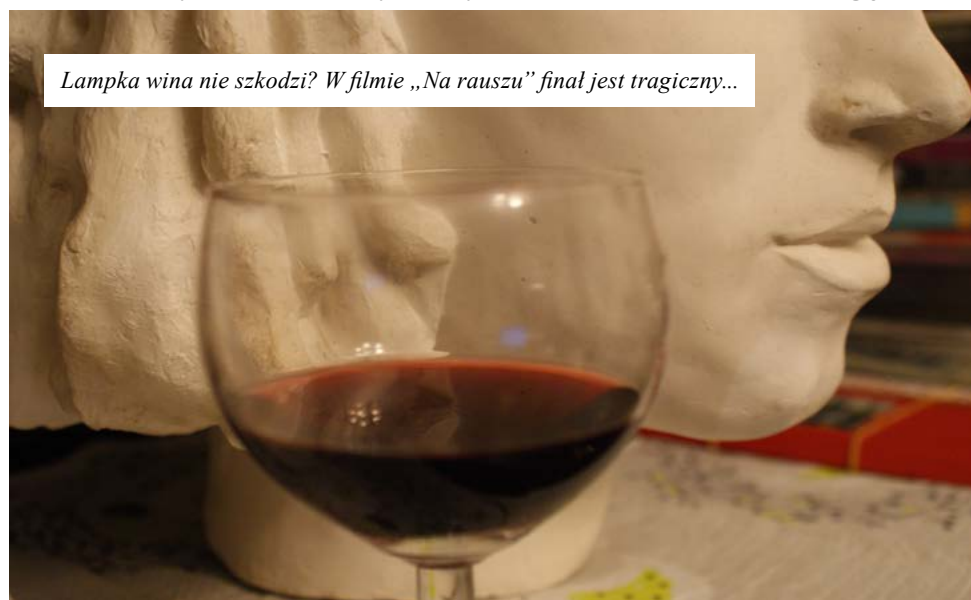
Tymczasem św. Walenty i tak robi furorę. Serduszkowe zakupy, kwiatowe bukiety, wyjścia na kolacje (kiedy było to możliwe) stały się już rytuałem. I nikomu raczej nie przeszkadza, że święto zakochanych nie ma narodowego rodowodu. Ponieważ właśnie odmrożono kulturę, więc Chojnickie Centrum Kultury wpadło na pomysł, żeby

i tu coś na walentynki zrobić. Ci, którzy się pospieszyli, mieli szansę zdobyć wejściówki na walentynkowy koncert. Na scenie zaśpiewali: Martyna Wacławska, Ewelina Przytarska, Julia Kamińska, zagrali: projekt Big Band, zespół MPDwa i zespół Follow me. Kto chciał, mógł sobie zrobić zdjęcie z serduszkami ustawionym przed ChCK. Będzie pamiątka na lata!

Na rauszu

A na koniec była kinowa niespodzianka. Przedpremierowa emisja szwedzkiego filmu „Na rauszu” (premiera dopiero 19 marca). No i kto się spodziewał, że będzie to łzawa i ekliwa opowiadka, może bardziej do śmiechu, ten srodze się zawiódł. Bo film jest bardzo serio. O tym, jak czwórka przyjaciół, nauczycieli różnych specjalności zaczyna eksperymentować z alkoholem, próbując sprawdzić hipotezę, że człowiek potrzebuje promili do bardziej bezstresowego życia, większego luzu i większej harmonii z tym, co go otacza. Jak można się domyślać, zwiększanie dawki procentów nie skutkuje większym błogostanem, a sprzyja autodestrukcyjnej, depresji i agresji. Dla zakochanych na sali zdecydowanie nie był to film sprzyjający utrzymaniu się za rączkę i bujaniu w obłokach, ale pewnie im także przyda się refleksja o tym, co tak naprawdę nadaje życiu sens. Dobra propozycja na ten wieczór, choć pewnie kontrowersyjna!

Tekst i fot. Maria Eichler
mariaeichler@gmail.com

Lampka wina nie szkodzi? W filmie „Na rauszu” finał jest tragiczny...

Dawnego kina czar. Analogowe jak antyczne

Taśma filmowa na szpuli terkoce, obraz jest niewyraźny, dźwięk przytłumiony. Ale wyświetlać można. Tyle że teraz nikt tego nie robi, bo wszędzie króluje kino cyfrowe. Jak było kiedyś, można zobaczyć na wystawie w Chojnickim Centrum Kultury.

- Ja to się załamałem, gdy poszedłem do kina, jak już byłem dyrektorem – wspomina Radosław Krajewicz. – Obraz lata, dźwięk straszny, fotele się kolebią... Od razu pomyślałem, że tak nie może być, że trzeba powalczyć o cyfrę. No i udało się.

Projektory i taśmy

Dziś nikt z widzów nie wyobraża sobie tak archaicznych warunków wyświetlania filmów jak przed ośmiu laty. Ale z tezką w oku patrzymy na stare projektory (jeden z muzeum, dwa z Szubina i kilka własnych), filmową taśmę, wysłużone fotele (bo też się trochę ich uchowało...). Na ścianach są plakaty sprzed kilkudziesięciu lat, m.in. z tak kultowego filmu, jak „Człowiek z marmuru” Wajdy. A na ekranie można zobaczyć dokument nakręcony przez studentów łódzkiej filmówki o Chojnicach w latach 70. W kadrze m.in. Julian Rydzkowski i Albin Makowski. Jak poprosicie, to może pan operator puści wam też bajkę o Reksiu...

Słowem, bardzo ciekawa wystawa! Będzie czynna do końca marca, a zwiedzanie z przewodnikiem 8, 13-15, 20-22 i 27-29 marca, godziny 15 lub 16, 17 lub 18. Orowadzanie trwa 40 minut. Zapis – 52 397 22 15. Liczba miejsc ograniczona. Oczywiście można też wybrać się samemu, ale radzę skorzystać z cicerone!

Tekst i fot. Maria Eichler
mariaeichler33@gmail.com

Nosi tytuł „Dawnego kina czar”, a do jej powstania najbardziej przyczyniły się Danuta Wolińska i Ewa Kerplik. Orowadza po ekspozycji Zygmunta Cieślaka, który w tej instytucji pracuje od lat 70. ubiegłego wieku i od początku zajmował się kinową działalnością – zamawianiem filmów u dystrybutorów, ich odbiorem nocą z dworca (!), reklamą, a także wyjazdami w teren, bo kiedyś jechało się na wieś z bajkami czy filmami instruktażowymi dla rolników.

Ciężki kaliber

- Skrzynie z kasetami filmowymi potrafiły ważyć z 40 kilogramów – opowiada Zygmunta Cieślak. – Jeden film mieścił się na kilku rolkach, w zależności od tego, jaki był długi. Taśmę zakładało się na projektor, a najpierw sprawdzało, czy wszystko w niej gra, żeby nic się nie zacinało. W kabinie operatorskiej mieliśmy trzy projektory, bo na szpuli zmieściło się może 20 minut, więc chodziło o to, żeby nie było przerw. Bo jak się projekcja rwała, to ludzie tupali i gwizдали. Największe nerwy były, jak nie dojechał zamawiany film i trzeba było wyświetlić coś innego.

Zygmunt Cieślak na tle wyposażenia dawnego kina

www.TRANSMARchojnice.eu

TRANSMAR

Tylko Polski **węgiel i pellet**

CHOJNICE
ul. Ludowa 28

tel. 52 397 12 51

Klub Radnych - Program 2023

PROGRAM 2023
 KLUB RADNYCH
 ARSENIUSZA FINSTERA

Szanowni Czytelnicy miesięcznika „chojniczanin.pl”!

Dziękujemy, że komentujecie nasze publikacje wyrażając aprobatę (lub dezaprobatę) dla naszych poczynań. Pragniemy też zwrócić Państwa uwagę na podstawową wątpliwość jaka pojawiła się po pierwszej publikacji a dotyczyła ona składu naszego klubu. Przypomnijmy „Działamy w składzie: **Dąbrowska Renata** – Przewodnicząca Klubu a zarazem V-ce Przewodnicząca Rady oraz koordynatorka Rady Samorządów Mieszkańców; **Gąsiorowski Andrzej** pełniący funkcję Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej oraz Przewodniczącego Samorządu Mieszkańców nr 9; **Jaruszewski Kazimierz** pełniący funkcję Przewodniczącego Komisji budżetu i rynku pracy; **Kowalik Stanisław** pełniący funkcję Przewodniczącego Komisji gospodarki komunalnej i mieszkaniowej; **Kuffel Bogan** pełniący funkcję Przewodniczącego Komisji edukacji; **Lewińska Agnieszka** pełniąca funkcję Przewodniczącej Samorządu Mieszkańców nr 2; **Marcinowski Bogdan** pełniący funkcję Przewodniczącego Komisji ochrony środowiska; **Matthes Sebastian** pełniący funkcję Przewodniczącego Komisji skarg, wniosków i petycji; **Skocka Iwona** będąca też członkiem zarządu miejscowego oddziału TPD oraz **Szlanga Antoni** pełniący funkcję Przewodniczącego Rady Miejskiej”.

Niektórzy z Państwa wyrażali wątpliwość czy tak zróżnicowany zespół ludzi o różnym pochodzeniu politycznym, różniący się też często ideologicznie jest w stanie działać zgodnie na rzecz rozwoju miasta.

Odpowiadamy – jest w stanie, gdyż łączy nas program, program od wielu lat konsekwentnie nakreślany i realizowany przez Burmistrza Arseniusza Finstera, program określający kierunki i sposoby realizacji dalszego rozwoju miasta. Nie należymy do żadnej partii politycznej i chciałoby się powiedzieć to co kilka lat temu odpowiedział Burmistrz zapytany w mediach o przynależność partyjną – „moją partią są Chojnice”. Podobnie twierdzimy i my! **A mottem naszej listy wyborczej było i jest nadal „Razem skuteczni”.**

Tyle tytułem wstępu. Dzisiaj chcielibyśmy zwrócić Państwa uwagę na problem trudny ale jakże ważny dla naszego środowiska naturalnego. Jest to problem odbioru odpadów komunalnych. Wzrost cywilizacyjny powoduje radykalny przyrost różnego rodzaju opakowań, które po wykorzystaniu stają się odpadem. Dobrze gdy te opakowania wykonane są z materiałów biodegradowalnych. Jednak większość z nich to plastiki, folie i inne materiały, których cykl rozkładu liczony jest w setkach lat.

I jeszcze jedno! Z roku na rok „produkujemy” więcej odpadów. Wynika to z faktu, że społeczeństwo jest bardziej zasobne i używa coraz więcej produktów przetworzonych – opakowanych w różnego rodzaju pojemnikach; zużywa coraz więcej opakowań jednorazowych – torebki foliowe, butelki plastikowe itp.

Do czasu uchwalenia ustawy o zagospodarowaniu odpadów komunalnych zgodnie z dyrektywami Unii Europejskiej śmieci (bo tak je nazywaliśmy) zbierane były z naszych śmietników i przewożone na składowisko w Nowym Dworze gdzie zsypywane były na przymy. Te przymy rosły zajmując coraz większą powierzchnię. W wyniku przyjęcia nowej regulacji prawnej, która zobowiązywała gminy do obowiązkowej selektywnej zbiórki odpadów i recyklingu.

powstała potrzeba innej organizacji zbiórki odpadów komunalnych i selekcji już na etapie ich „produkowania” czyli w gospodarstwach domowych. Aby jednak można było sprostać wymogom ustawy musiało powstać miejsce gdzie te odpady byłyby gromadzone i poddawane dalszej selekcji i recyklingowi. I tak w 2008 roku zawarte zostało porozumienie 10 gmin naszej części województwa pomorskiego co zaowocowało powstaniem Spółki z o.o. Zakład Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór. Zgodne działania wspierane finansowymi środkami zewnętrznymi sprawiły, że w 2013 roku uruchomiony został nowoczesny zakład mogący sprostać wszelkim wymogom ustawowym w tamtym czasie. Mieszkańcy gmin wchodzących do Sp-ki zobowiązani zostali do selekcjonowania odpadów i ponoszenia kosztów (wyższych niż dotychczas) ich odbioru. Wywołało to sporo kontrowersji jak pamiętamy. Część mieszkańców do dnia dzisiejszego uważa, że koszty odbioru są zbyt wysokie. Warto jednak przypomnieć, że są to rzeczywiste koszty ponieważ budżet miasta nie może mieć dochodów z tego tytułu. A więc **zdajmy sobie sprawę, że miasto nie jest zainteresowane zawyżaniem kosztów odbioru odpadów gdyż żadna złotówka pochodząca z tego źródła nie może być wykorzystana na inne cele.**

Miasto jest jedynie organizatorem zbiórki i podejmuje w tym celu określone działania. Takim działaniem jest podział miasta na 4 sektory i organizowanie przetargu na odbiór odpadów z tych sektorów. Z każdym z operatorów zawierana jest umowa określająca obowiązki w przedmiotowym zakresie. W naszym mieście zbiórką i wywozem odpadów zajmują się dwa podmioty – ZOM Pestka i ZZO Nowy Dwór. Wg różnych ocen oba wywiązują się ze swoich zobowiązań prawidłowo. Jest jednak inny problem. Zgodnie z zapisem ustawowym za organizację zbiórki odpadów od mieszkańców odpowiadają administratorzy zasobów mieszkaniowych. I tu powstaje problem! Tak jak na osiedlach domków jednorodzinnych mieszkańcy wyposażeni są pojemniki lub worki i dosyć konsekwentnie i właściwie prowadzą selekcję tak już w zabudowie wielo mieszkaniowej ten problem do dzisiaj nie wszędzie jest rozwiązany. Około roku temu z inicjatywy Wydziału Gospodarki Komunalnej UM odbyło się spotkanie z administratorami tj. Sp-nią Mieszkaniową, ChTBS i Zakładem Gospodarki Mieszkaniowej na którym wskazywano jakie są wymagania w tym zakresie i co należy wykonać. Dotyczyło to również wspólnot mieszkaniowych. Podstawowym zadaniem administratorów jest takie przygotowanie śmietników aby zmieściły się w nim pojemniki na wszystkie frakcje odpadów a jest ich pięć. Na większości śmietników umieszczone zostały staraniem Urzędu Miejskiego plansze informacyjne o rodzajach odpadów i ich selekcji. Jednak nie wszyscy administratorzy podjęli działania aby umożliwić swoim lokatorom wywiązanie się z selektywnej zbiórki. Przypomnieć w tym miejscu trzeba, że brak selektywnej zbiórki skutkuje karnymi opłatami kilkakrotnie przewyższającymi opłatę podstawową. Kto weźmie na siebie odpowiedzialność za to że nie zapewnił warunków? Czy taką odpowiedzialność przyjmie na siebie Sp-nia Mieszkaniowa, która w sposób wyraźny nie robi w tym zakresie nic albo bardzo niewiele? Lokatorzy SM już zapowiadają, że w przypadku podwyższonej opłaty będą występować do niej o zwrot z tytułu niedopełnienia warunków jakie na administratora nakłada ustawa. Dla

zobrazowania tej sytuacji foto pokazujące boks śmietnikowy przy jednym z budynków SM.

„Konia z rzędem” temu który powie jak w takim boksie można umieścić pięć (5) pojemników. Ale są też pozytywne przykłady. Wspólnota mieszkaniowa Książąt Pomorskich 38 kierowana przez radnego Stanisława Kowalika potrafiła stosunkowo niewielkim nakładem kosztów zainstalować wiatę śmietnikową w której mieści się 5 pojemników, jest estetyczna i funkcjonalna.

Można? MOŻNA!

I na koniec. Czas ucieka. Kończą się umowy z operatorami na wywóz odpadów. W marcu br. Urząd Miejski ogłosi nowy przetarg na ten zakres usługi. Bądźmy (niestety) przekonani, że ceny wzrosną. Na ile drastyczny będzie ten wzrost nie wiemy, ale z pewnością skutkować tu będą liczne rosnące koszty jak mi.in. wzrost płacy minimalnej czy inne nowe obciążenia.

Wydaje się, że nie mamy na to wpływu. Mamy jednak wpływ na to żeby starannie i zgodnie z zaleceniami sortować odpady ponieważ w dłuższej lub krótszej perspektywie skutkować to będzie obniżeniem kosztów własnych ZZO i obniżeniem opłat za składowanie i recykling.

Jeszcze jedna konkluzja końcowa. Jako Klub radnych będziemy popierać plany rozbudowy ZZO a szczególnie pomysł budowy spalarni odpadów, gdyż tylko to ostatnie działanie daje perspektywę radykalnego obniżenia kosztów tej usługi a w konsekwencji kosztów ponoszonych przez mieszkańców.

TANIE
OC
DOBRE
AC!

Unilink UBEZPIECZENIA

LIDER UBEZPIECZEŃ

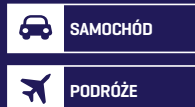
wszystkie
TOWARZYSTWA
UBEZPIECZENIOWE
w 1 miejscu!

Odwiedź nas:

🏠 Partner Unilink S.A.
ul. Młodzieżowa 35/ 17 9 (1 piętro, BLASZAK)
89-600 Chojnice

📞 785 196 525

Z nami
ubezpieczysz

Rewitalizacja Dzielnicy Dworcowej

Dzielnica Dworcowa w Chojnicach od 2017 roku objęta jest działaniami w ramach zintegrowanego projektu rewitalizacyjnego. Łączy on przedsięwzięcia inwestycyjne z organizacją wsparcia dla mieszkańców dzielnicy znajdujących się w trudnym położeniu. Oba kierunki interwencji wspierane są środkami Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020.

Inwestycje są przedmiotem projektu „Rewitalizacja Dzielnicy Dworcowej w Chojnicach” o wartości przyznanego dofinansowania 6.071.619,38 zł. (w tym 5.137.524,10 zł stanowi Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego i 934.095,28 zł to wkład budżetu państwa). Projekt ten obejmuje blisko 30 przedsięwzięć inwestycyjnych o różnej wartości, realizowanych przez Gminę Miejską Chojnicę, Spółdzielnię Mieszkaniową i wspólnoty mieszkaniowe. Działaniami inwestycyjnym towarzyszą drobne inicjatywy rewitalizacyjne przygotowywane warsztatowo z udziałem mieszkańców, takie jak wykonanie malowideł ściennych czy wystawy zdjęć z obszaru rewitalizacji.

W roku 2020 zakończyła się budowa obiektu przy ul. Dworcowej, w którym znajdzie się placówka wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży oraz punkt opieki dziennej dla osób niesamodzielnych. Obiektem zarządzać będzie Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Chojnicach realizując projekt „Rozwój usług społecznych w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Chojnice”, w którym wartość przyznanego dofinansowania z Europejskiego Funduszu Społecznego wynosi 2.523.751,48. Niewielki obiekt uzyskał estetyczne otoczenie ze skwerkiem rekreacyjnym i kilkoma miejscami parkingowymi. Po tym jak pierwotny wykonawca inwestycji zszedł z placu budowy, zadanie dokończył Zakład Ogólnobudowlany Andrzeja Byszewskiego z Chojnic. W chwili obecnej trwa wyposażanie budynku.

Ulica Subisława wybudowana została jeszcze w 2019 roku. W ramach inwestycji przygotowano jezdnię ze zjazdami, zatokami autobusowymi, parkingiem i jezdnią manewrową, ścieżką rowerową i chodnikiem oraz zielenią miejską i oświetleniem. Istotną częścią inwestycji była rozbudowa monitoringu miejskiego, którym objęta została ulica. Łączny koszt tej inwestycji wyniósł 2 959 004,97 zł. Wykonawcą była firma Marbruk

z Charzyków. Do zapewnienia pełnej funkcjonalności drogi niezbędne jest dokończenie prac w ramach innego projektu unijnego, realizowanej „po sąsiedzku” budowy kanalizacji deszczowej wraz z odwodnieniem i odtworzeniem nawierzchni ul. Subisława, Sambora i Dąbrowskiego.

Ostatnią z realizowanych inwestycji gminnych jest zagospodarowanie *Wzgórza Ewangelickiego* wraz z remontem przyległej ulicy Rolbieckiego. Na przestrzeni parkowej o powierzchni około 1,5 ha uporządkowany zostanie drzewostan, wykonane zostaną nasadzenia, powstanie teren rekreacji i mała architektura. Ul. Rolbieckiego doczeka się nawierzchni z kostki, wybudowany zostanie również łącznik dla pieszych z ul. Piłsudskiego. Wykonawcą robót w parku jest firma Marbruk z Charzyków. Budowę ulicy Rolbieckiego zajmuje się firma Usługi Komunalno – Transportowe AMAR z Lichnow. Prace zakończą w ciągu bieżącego roku.

Wspólnoty mieszkaniowe i spółdzielnia zaplanowały remonty wybranych części wspólnych w swoich budynkach, m.in. klatek schodowych, fundamentów, elewacji, dachów, jak również zagospodarowania najbliższego otoczenia, w tym prace dot. uporządkowania i utwardzenia terenów, budowę miejsc postojowych, wiat śmietnikowych oraz nowe zagospodarowanie terenów, w tym nasadzenia zieleni, wprowadzenie elementów małej architektury, remonty chodników itp.

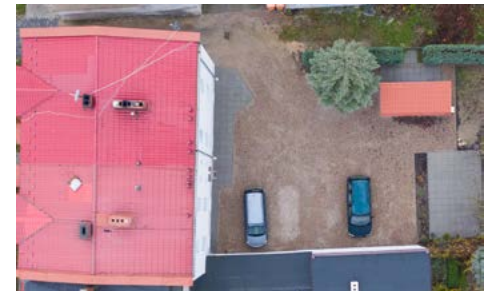
W roku 2019 przeprowadzono prace w budynku Wspólnoty Mieszkaniowej *Warszawska 20* w którym wykonano remont elewacji frontowej i bocznych wraz z wymianą parapetów zewnętrznych, obróbek blacharskich, rynien i rur spustowych, ociepleniem ściany frontowej oraz wymienianą stolarki drzwi wejściowych do budynku. Koszt inwestycji wyniósł 142.250 zł, w tym udział budżetu Unii Europejskiej i budżetu państwa ok. 89.500 zł.

W tym samym roku przeprowadzono pierwszy etap prac we Wspólnocie Mieszkaniowej *Dworcowa 28*, który objął generalny remont dachu i jego elementów. Inwestycja obejmowała m.in. demontaż istniejącego pokrycia dachowego, pokrycie dachu dachówką ceramiczną karpiówką wraz z wymianą obróbek blacharskich, orynowania i remontem kominów. Koszt inwestycji wyniósł ok. 293.780 zł, w tym udział budżetu Unii Europejskiej i budżetu państwa ok. 134.300 zł. Drugi etap prac Wspólnota zaplanowała na 2021 rok.

Wspólnota Mieszkaniowa *Żwirki i Wigury 11* realizowała prace rewitalizacyjne w roku 2020, przeprowadzając kompleksowy remont w obrębie fundamentów budynku, elewacji frontowej, tylnej i bocznej wraz z ociepleniem ścian, wymianą obróbek blacharskich, parapetów zewnętrznych rynien i rur spustowych oraz wymianą drzwi na podwórzu. W ramach projektu przeprowadzono również remont dachu oraz klatki schodowej. Ponadto inwestycja objęła zagospodarowanie otoczenia budynku Wspólnoty, w tym m.in. wykonanie wiaty śmietnikowej, utwardzenie podwórza, budowę ciągu komunikacyjnego na podwórzu, wykonanie nasadzeń, montaż elementów małej architektury. Łączny koszt inwestycji wyniósł ok. 279.000 zł. Udział Unii Europejskiej i budżetu państwa w tym przedsięwzięciu wyniósł ok. 144.000 zł.

W roku 2020 przeprowadzono również przedsięwzięcie w budynku Wspólnoty Mieszkaniowej *Towarowa 1*, który wybudowany został w roku 1843. Jest to najstarszy obiekt poddany rewitalizacji, a prace jakie w nim przeprowadzono dotyczyły remontu fundamentów, elewacji, dachu i jego elementów oraz zagospodarowania otoczenia. W ramach inwestycji wymieniono stolarkę okienną na strychu i klatkę schodową, oczyszczono i uzupełniono ceglana elewację oraz wzmocniono pęknięcia murów elewacji poprzez wklejenie kotew. Budynek uzyskał również nową konstrukcję dachu oraz nowe pokrycie z obróbkami i orynowaniem. Ponadto przemurowano kominy oraz wzmocniono konstrukcję poddasza. Ważnym elementem prac było wprowadzenie nowego zagospodarowania podwórza (rozbiorczy zniszczonych obiektów), w tym wykonanie nowej wiaty śmietnikowej, utwardzenie części podwórza, montaż elementów małej architektury czy wykonanie miejsca wypoczynku dla mieszkańców. Koszt całkowity inwestycji wyniósł ok. 250.000 zł. Środki Unii Europejskiej i budżetu państwa stanowiły ok. 159.000 zł.

Spółdzielnia Mieszkaniowa w Chojnicach zaplanowała zakończenie prac rewitalizacyjnych do końca marca br. Część zakresu inwestycyjnego Spółdzielni została już zakończona i odebrana, w tym m.in. prace dotyczące robót malarskich klatek schodowych w budynkach przy ul. *Warszawskiej 29, 19, 23*; *Spółdzielczej 2 i 5* oraz remontu dachu przy ul. *Warszawskiej 19*. Również prace związane z zagospodarowaniem otoczenia niektórych budynków objętych projektem zostały już zakończone, w tym położone przy ul. *Drzymały 28*. Do wykonania pozostały podwórka mieszczące się w sąsiedztwie budynków przy ul. *Łanowej i Spółdzielczej*.

Rzeczpospolita
PolskaUnia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

ZESPÓŁ SZKÓŁ W CHOJNICACH PRAGNIE SERDECZNIE ZAPROSIĆ PAŃSTWA DO UDZIAŁU W PROJEKCIE: „LOKALNY OŚRODEK WIEDZY I EDUKACJI” (LOWE).

Ośrodek działa na terenie Zespołu Szkół w Chojnicach, oferując osobom dorosłym szeroki wachlarz interesujących, bezpłatnych zajęć edukacyjnych.

W ramach Projektu oferujemy m.in:

- ▶ *indywidualne konsultacje oraz warsztaty grupowe z doradcą zawodowym,*
- ▶ *warsztaty przedsiębiorczości,*
- ▶ *warsztaty „Techniki skutecznego poszukiwania pracy oraz aplikowania online z wykorzystaniem Internetu”,*
- ▶ *warsztaty „Prawo pracy w pigułce – co pracownik wiedzieć powinien?”,*
- ▶ *kursy językowe (język angielski, język niemiecki) – stacjonarne + e – learning,*
- ▶ *kurs kwalifikowanej pierwszej pomocy (zajęcia praktyczne oraz teoretyczne),*
- ▶ *kursy informatyczne (m.in. obsługa pakietu MS Office, podstawy pracy w sieci: e-bank, e-sklepy, promocja usług turystycznych w Internecie),*
- ▶ *kurs grafiki komputerowej,*
- ▶ *warsztaty zdrowego stylu życia,*
- ▶ *warsztaty kulturoznawstwa,*
- ▶ *Szkołę Rodzica - warsztaty grupowe i indywidualne,*
- ▶ *warsztaty „Bezpieczeństwo w gospodarstwie domowym”.*

Formularz zgłoszeniowy, oświadczenie RODO oraz Programy kursów znajdują się na stronie internetowej Zespołu Szkół w Chojnicach: zs-chojnice.pl (w zakładce LOWE).

Wszystkich chętnych prosimy o składanie Formularzy zgłoszeniowych:

osobiście w sekretariacie Zespołu Szkół w Chojnicach lub

elektronicznie na adres : lowe@zs-chojnice.pl lub szkola@zs-chojnice.pl z dopiskiem zgłoszenie do LOWE.

Serdecznie zapraszamy do udziału w Projekcie!

Zespół LOWE

Zawsze stawialiśmy na rozwój edukacji, o czym świadczy poziom inwestowania w placówki oświatowe. Teraz przed nami rozbudowa Technikum nr 1 w Chojnicach. Na uwadze mamy kształcenie nie tylko młodzieży, ale także rozwój i zdobywanie nowych umiejętności oraz kwalifikacji przez osoby dorosłe. Temu służy projekt realizowany przez Centrum Edukacyjno-Wdrożeniowe. Cały czas udoskonalamy też sposób obsługi mieszkańców powiatu. Wyszliśmy naprzeciw oczekiwaniom zwłaszcza osób spoza Chojnic. Część spraw w naszym starostwie można już sfinalizować dzięki usłudze InPost Urząd24. Nie możemy też pozostawać obojętni na zmniejszenie alokacji środków przeznaczonych na kontynuację regionalnego programu operacyjnego, stąd nasz głośny i wyraźny sprzeciw w formie uchwały.

Dowód odbierzesz w paczkomacie

W Starostwie Powiatowym w Chojnicach została uruchomiona usługa InPost Urząd24. Dedykowana jest urzędowi i ma usprawnić obsługę mieszkańców. Dzięki temu docelowo będzie można zarówno składać wnioski jak i odbierać gotowe dokumenty urzędowe. Paczkomat znajduje się przy budynku Starostwa Powiatowego, które jest jednym z kilkunastu urzędów, korzystających z usługi. Dzięki temu interesant może odebrać dokumenty przez 24 godziny na dobę. W województwie pomorskim możliwe jest to jeszcze tylko w Urzędzie Miasta w Gdyni.

Inspiracją do działania był rok 2020 i panująca pandemia, która wymusiła opracowanie nowych standardów w obsłudze klientów. Urzędy w miarę możliwości rezygnowały z bezpośredniego kontaktu. W ramach usługi InPost Urząd24, ze Starostwa Powiatowego w Chojnicach mogą trafić dokumenty urzędowe do dowolnego paczkomatu na terenie powiatu chojnickiego. Do mieszkańca Czarska, Brus czy Konarzyn trafią w ciągu dwóch dni. Zawsze też istnieje możliwość odbioru gotowych dokumentów w paczkomacie przy starostwie, o czym klient zostanie powiadomiony sms-em i mailem.

Obecnie z usługi InPost Urząd24 skorzystać mogą interesanci Wydziału Komunikacji i Transportu. Do nich, na koszt urzędu mogą zostać wysłane następujące dokumenty:

- pozwolenie czasowe wraz z tablicami, nalepką kontrolną oraz dokumentami zwracanymi wnioskującemu po złożeniu kompletnego wniosku o rejestrację pojazdu,
- wtórnik tablicy oraz dodatkowa tablica rejestracyjna,
- decyzja o wyrejestrowaniu pojazdu, np. po recyklingu czy wywozie za granicę,
- decyzja o czasowym wycofaniu pojazdu z ruchu oraz zwrot dokumentów i oznaczeń pojazdu po ponownym dopuszczeniu pojazdu do ruchu,
- decyzja o nadaniu numeru identyfikacyjnego lub zezwalająca na wykonanie tabliczki zastępczej,
- zwrot zatrzymanego przez diagnostę lub uprawniony organ dowodu rejestracyjnego,
- zaświadczenia,
- uwierzytelnione kserokopie akt pojazdu,
- wydanie profilu kandydata na kierowcę,
- wydanie prawa jazdy międzynarodowego,
- wydanie legitymacji instruktora nauki jazdy,
- wpis do rejestru Ośrodków Szkolenia Kierowców,
- wydanie zezwolenia na prowadzenie pojazdów uprzywilejowanych,
- wydanie zezwolenia na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego,
- sprawy licencji transportowych.

W tych właśnie sprawach interesant może również wysłać wnioski za pośrednictwem InPost Urząd 24. Wystarczy wejść na stronę internetową i postępować zgodnie z procedurą.

- a) Z kolei na koszt mieszkańca z wydziału mogą zostać wysłane:
- wtórnik dowodu rejestracyjnego,
  - tablice rejestracyjne na tablice o nowym wyróżniku,
  - dowód rejestracyjny, w przypadku braku miejsca na kolejne wpisy czy adnotacje,
  - dowód rejestracyjny, którego wymiana związana jest ze zmianą danych.
- W tych sprawach wnioski należy składać osobiście.

Mieszkaniec, który chce, aby dokumenty trafiły do niego za pośrednictwem paczkomatu, podczas wizyty w urzędzie musi złożyć krótki wniosek o wysyłkę za pośrednictwem InPost Urząd 24. Jeżeli klient złoży wnioski dotyczące kilku spraw, bezpośrednio w urzędzie lub za pośrednictwem paczkomatu, urząd po rozpatrzeniu dokona ich oddzielnej wysyłki. Jest to szczególnie ważne przy wysyłce spraw na koszt odbiorcy. Koszt wysyłki, jaki ponosi mieszkaniec to 5,99 zł.

Obecnie realizowane są sprawy z Wydziału Komunikacji i Transportu. W przyszłości usługa dostępna będzie też w przypadku Wydziału Architektury i Budownictwa oraz Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa.

Mniej pieniędzy i niezrozumiałe zasady podziału

- Taki podział środków odbije się negatywnie na każdym mieszkańcu naszego regionu, niezależnie od poglądów politycznych – mówi starosta chojnicki Marek Szczepański. – Po prostu ograniczony zostanie poziom inwestycji zarówno w infrastrukturę jak też w ludzi.

Chodzi dokładnie o zapisy zmniejszające znacząco alokację środków przeznaczonych na kontynuację regionalnego programu operacyjnego w województwie pomorskim. Zmiany sprawią, że województwo pomorskie otrzyma ok. 40% mniej środków niż w latach 2014-2020. Podczas ostatniej sesji rady powiatu Chojnickiego pod sprzeciwem wobec takich praktyk podpisali się powiatowi radni.

Większość radnych powiatu chojnickiego nie zgadza się na marginalizowanie potrzeb regionu i oczekuje pilnego podjęcia publicznej debaty na temat kryteriów i algorytmu podziału alokacji na kontynuację regionalnych programów operacyjnych – czytamy w przygotowanym na sesję stanowisku powiatowych radnych, które zostało przyjęte w formie uchwały.

Jak wynika z wycień, zgodnie z nowymi zapi-

sami w naszym regionie podział środków w przeliczeniu na mieszkańca, wyniesie 482 Euro. Podczas gdy w latach 2014-2020 wynosił 810 Euro. Zdaniem radnych nie można godzić się na marginalizowanie potrzeb regionu i konieczna jest w tej sprawie debata publiczna. – *Wątpliwość budzi też proces przygotowawczy związany z przedstawianiem koncepcji podziału środków w województwie pomorskim - mówi starosta. - Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej nie przeprowadziło żadnych konsultacji społecznych, a algorytm podziału tych środków jest zupełnie niezrozumiały.*

Starosta interweniował już w tej sprawie u posła Aleksandra Mrówczyńskiego, zwracając uwagę, że kryteria są nieczytelne i wywołują wiele dyskusji. Tak znaczący spadek środków negatywnie odbije się na ilości inwestycji i dotknie bezpośrednio zarówno wszystkie samorządy lokalne, mieszkańców regionu, przedsiębiorców czy organizacje pozarządowe. Uchwała w sprawie przyjęcia stanowiska trafi do Prezesa Rady Ministrów, Ministra Cyfryzacji, Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej, Sejmu Województwa Pomorskiego. Za jej przyjęciem było 12 radnych, a sześciu (klub PiS i radni niezależni) wstrzymało się od głosu.

Audytorium oraz nowe sale

Podczas ostatniej sesji rady powiatu chojnickiego, radni zdecydowali między innymi o przeznaczeniu pieniędzy na rozbudowę i przebudowę Technikum nr 1. Konieczne było zwiększenie środków o ponad 2,5 mln zł.

Rozbudowa Technikum nr 1 zakłada budowę części audytorium wraz z salami lekcyjnymi, WC, pomieszczeniami obsługującymi oraz komunikacją i windą. Szkoła powiększy się o hol wejściowy, który połączony będzie z komunikacją na parterze. Zniknie za to wejście główne. Odbudowane zostaną klatki schodowe i wymienna stolarka. Przebudowany zostanie także magazyn, który zostanie zaadoptowany na szatnie. Projekt zakłada też modernizację toalet. Powierzchnia obiektu dzięki inwestycji powiększy się o 860 metrów kwadratowych.

– Dzięki temu będziemy mieli kolejny nowoczesny obiekt edukacyjny – mówi starosta chojnicki Marek Szczepański. – Obecnie Technikum może pochwalić się jednymi z najlepiej wyposażonych pracowni w województwie pomorskim, kształcących w kierunkach technicznych. Rozbudowa i udoskonalenie placówki z pewnością przyczyni się do jeszcze większego zainteresowa-

nia nią uczniów. Tym bardziej, że zostanie ona dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Pierwotnie powiat planował przeznaczyć na zadanie 5 mln zł. Po rozstrzygnięciu przetargu okazało się jednak, że najniższa oferta opiewa na 7 mln 777 tys. zł. W styczniu zarząd podjął decyzję o zwiększeniu środków, a na ostatniej sesji zdecydowali o tym radni. W tym roku na rozbudowę powiat przeznaczy 1 mln 917 tys. zł, natomiast w przyszłym 1 mln 182 tys. zł. Inwestycja rozpocznie się w kwietniu tego roku.

W wyniku rozbudowy Technikum nr 1 powiększy się o audytorium. Zmieni się też wejście główne do budynku

W Centrum podnoszą kompetencje zawodowe

„Podnosimy kompetencje zawodowe” to tytuł projektu realizowanego przez Centrum Edukacyjno-Wdrożeniowe w Chojnicach. Dzięki temu mieszkańcy naszego regionu podnoszą swoje umiejętności, a na zakończenie kursów otrzymują certyfikaty.

W ramach projektu realizowane są kursy prawa jazdy (kat. C, C+E, D), kurs operatora koparki jednoosobowej, koparko-ładowarki, podnośnika koszowego, wózka widłowego, kursy ADR - uprawniające do przewozu materiałów niebezpiecznych, kursy z zakresu kadr i plac oraz kursy dla opiekunów dziecięcych i opiekunów dziennych. Wszystkie kursy kończą się będą egzaminem i uzyskaniem certyfikatu potwierdzającego nabyte kwalifikacje.

Kursy są przeznaczone dla osób, które z własnej inicjatywy są zainteresowane nabyciem lub podwyższeniem kwalifikacji i kompetencji niezbędnych na rynku pracy. Projekt adresowany jest do osób, które:

- zamieszkują teren powiatów: chojnickiego, człuchowskiego i kościerskiego,
- są pracownikami mikro, małego lub średniego przedsiębiorstwa albo podmiotu ekonomii społecznej.

W pierwszej kolejności do udziału w projekcie będą przyjmowane osoby, które spełniają jeden lub kilka z poniższych warunków:

- posiadają niskie kwalifikacje (tzn. wykształcenie co najwyżej średnie, zawodowe, techniczne lub ogólnokształcące),
- są w wieku 25 lat i więcej, lub
- są w wieku 50 lat lub więcej

Wsparciem w ramach projektu zostanie objętych 290

uczestników. To osoby zamieszkujące w powiatach: chojnickim, człuchowskim lub kościerskim, będące pracownikami sektora MŚP lub podmiotów ekonomii społecznej. W efekcie realizacji projektu, uprawnienia niezbędne na lokalnym rynku pracy uzyskują osoby, które bez wsparcia nie miałyby takich możliwości. Dzięki temu poprawia się ich sytuacja zawodowa. Projekt przyczynia się również do wzmocnienia konkurencyjności samych MŚP, których pracownicy będą objęci wsparciem.

Projekt współfinansowany jest ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020, w ramach Działania 05.05. Kształcenie ustawiczne.

Wartość projektu: 797 950,00 zł

Dofinansowanie ze środków UE (85%): 678 257,50 zł.

Beneficjent: Powiat Chojnicki

– Centrum Edukacyjno-Wdrożeniowe w Chojnicach.

Projekt realizowany jest do 30 czerwca 2023.

PODNIOSIMY KOMPETENCJE ZAWODOWE

Wiosenne porządki i inwestycje

Wszyscy tęsknimy za wiosną, a pogoda powoduje, że na pewno już myślimy o wiosennych porządkach. Zima była krótka i ciężka, ale jej konsekwencją będzie przeprowadzenie prac porządkowych w mieście, z którymi chciałbym się uporać do połowy kwietnia. Odpowiedzialnymi za przeprowadzenie prac porządkowych będą jak co roku Urząd Miejski (drogi i chodniki gminne), Starostwo Powiatowe (drogi i chodniki powiatowe), Zarząd Dróg Wojewódzkich (drogi i chodniki wojewódzkie) oraz spółdzielnie mieszkaniowe i wspólnoty. Moja rola, jak co roku, będzie polegała na koordynowaniu wysiłków w/w instytucji i osób, a przede wszystkim będę dbał, żeby jakość tych prac była na najwyższym poziomie i wykonana w terminie.

Wiosna to okres, w którym nasila się nasz miejski front inwestycyjny. Do końca sierpnia ukończymy nowy dworzec autobusowy i przejście podziemne z ulicy Nad Dworcem na peron drugi. W sierpniu, na pewno już rozpoczyna się prace budowlane i renowacyjne na głównym budynku naszego dworca kolejowego. Mamy już dokumentację, czynione są ostatnie uzgodnienia, w marcu ogłosimy przetarg na wykonanie tego zadania. Szacuje się, że w węzeł integracyjny transportowy zainwestujemy ok. 50 MLN PLN. Przewidywany termin oddania całego węzła do końca 2022 roku.

Kolejną bardzo ważną inwestycją, która wprowadzi niestety szereg utrudnień jest budowa nowych kanalizacji deszczowych i modernizacja starych. Najtrudniejsze chwile będziemy przeżywać w miesiącach maj-listopad. Zbudujemy nową deszczówkę w al. Brzozowej od Parku 1000-lecia do ronda Wyszyńskiego, ułożymy nowy kolektor na odcinku Okrężna-Parkowa z przewiertem przez Pl. Niepodległości. Będą więc kolejne utrudnienia w ruchu kołowym. Zbudujemy też nowe deszczówki w ulicach: Prochowa, Sobierajczyka, H. Bielickiej, Św. Ducha, Łąkowa, Okrzei, Kasprzaka, Goetke i Wycecha.

Przypominam, że realizujemy największy w województwie program deszczowy za przeszło 90 MLN PLN. Do końca lipca będzie gotowe nowe Wzgórze Ewangelickie i ulica Rolbieckiego. Do końca maja zakończymy pierwszy etap termomodernizacji Centrum Parku, będą nowe okna, panele fotowoltaiczne i nowa elewacja. Do końca czerwca będzie gotowa Fosa. Do końca lipca zakończymy modernizację ul. Kasprzaka, Tetmajera, Krasickiego, Subisława, Dąbrowskiego i Sambora. Do końca bieżącego roku zbudujemy nową ulicę Rybacką. Będziemy realizowali również remonty i modernizacje w chojnickich szkołach. Zostanie odrestaurowana elewacja Szkoły Podstawowej nr 7, powstanie nowy plac zabaw w Przedszkolu nr 1 i wymienimy okna w sali Szkoły Podstawowej nr 1.

Jak widać inwestycji dużo, pracy dużo, o kłopotach z tym związanymi nie będę pisał i zapewniam, że będę je rozwiązywał.

Tematyką walki ze smogiem zajmuje się w moim imieniu wiceburmistrz Adam Kopczyński, który ostatnio przedstawił program pn. „Pięć filarów walki ze smogiem w Chojnicach”. Zdaje się, że wiceburmistrz przedstawił ten program oraz długi wywód odnośnie problematyki smogu,

czystego powietrza na łamach bieżącego Chojniczanina. Pozwolę sobie jednak w punktach przedstawić tylko zarys działań na jakich będziemy się w najbliższym czasie skupiać.

5 FILARÓW WALKI ZE SMOGIEM W CHOJNICACH

1. Przeprowadzenie audytu wszystkich „kopciuchów” na terenie miasta.
W Chojnicach mamy około 9000 budynków jednorodzinnych oraz wielorodzinnych (kamienice, domy 4 rodzinne), które posiadają indywidualne źródło ciepła (nie mają przyłącza ciepłowniczego jak bloki). Zapytamy mieszkańców poprzez ankietę, jaki posiadają piec, jakiego używają opału, czy potrzebują termomodernizacji, wymiany okien czy docieplenia dachu, a może są zainteresowani przyłączem gazowym.
2. Dwie ścieżki dotacji na wymianę pieca na inny ekologiczny:
A. Ścieżka szybka – jednorazowa dotacja w wysokości 7000 zł na wymianę pieca na piec ekologiczny (gaz, pompa ciepła itd.). Konkurs dotacyjny będzie ogłoszony w kwietniu po zatwierdzeniu nowelizacji uchwały „Stop dla smogu”. Dotacja nie jest uzależniona od dochodu.
B. Ścieżka kompleksowa (dłuższa) – rządowy program „Czyste powietrze”. W marcu br. w Urzędzie Miejskim w Chojnicach otwieramy punkt konsultacyjny. Nie będzie trzeba jeździć do Gdańska aby załatwić trudne formalności związane z wnioskiem. Dotacja uzależniona jest od dochodu na jednego członka rodziny, ale oprócz wymiany pieca można dokonać termomodernizacji budynku, wymienić stolarkę okienną czy docieplić dach.
3. Dotarcie do osób, które brały udział w audycie z konkretną (ścieżka szybka lub kompleksowa) ofertą wymiany pieca na ekologiczne źródło ciepła z uwzględnieniem realnych potrzeb i możliwości danego budynku/zamieszkałej w nim rodziny.
4. Nowa perspektywa unijna - pozyskanie środków unijnych na programy ekologiczne (np. fotowoltaika) dla mieszkańców i/lub instytucji/przedsiębiorców
5. Kontrole prewencyjne straży miejskiej połączone z akcją edukacyjną u potencjalnych palaczy śmieci i uświadamianie szkodliwości tego procederu na życie i zdrowie całego otoczenia.

Arseniusz Finster

APARTAMENTY
POGODNE

NOWA INWESTYCJA
JUŻ W SPRZEDAŻY

URBANIAK
INWESTYCJE

MASZ PYTANIA?
CHĘTNIE POMOŻEMY!
+48 605 90 60 20
SPRZEDAZ@MIESZKANIACHOJNICE.PL

BIURO SPRZEDAŻY MIESZKAŃ
APARTAMENTY POGODNE
UL. ANGOWICKA 52A,
89-600 CHOJNICE

Bartosz Bluma

Ratuszowa refleksja?

W lutym zaskoczony byłem kilkakrotnie. Pierwsze to fakt, że zima z niespotykaną siłą przypominała o swoim prawdziwym obliczu. Dla wielu najmłodszych tegoroczna zima była pierwszą w ich życiu, a nieco starsi mieli okazję przypomnieć sobie zimy z przeszłości. Niestety zarządcy dróg okazali swoją niemoc i bezradność z zimowym „żywiotem”. Powszechna krytyka zimowego utrzymania dróg jest oczywista, więc nie zamierzam raz jeszcze odgrzewać tematu. Na szczęście wiosna już zbliża się do nas wielkimi krokami.

Kolejne zaskoczenia wynikały ze zmiany punktu widzenia chojnickiego ratusza w dwóch tematach. W obu przypadkach okazało się, że realizowane będą wnioski i postulaty Klubu Radnych Prawa i Sprawiedliwości, któremu w chojnickiej Radzie Miejskiej przewodniczę. Oczywiście nie powiedziano tego wprost, zaś fakty to potwierdzają. Pierwszym obszarem jest budownictwo komunalne. Konieczność budowy mieszkań komunalnych była wpisana m.in. w moim programie wyborczym. Dwa miesiące temu poruszałem tę kwestię w czasie dyskusji nad budżetem miasta na bieżący rok. Już jesienią wnioskowaliśmy o budowę nowych mieszkań komunalnych w Chojnicach, ale nie znalazło to wówczas uznania w oczach wójarza. Tym niemniej z ogromnym zadowoleniem przyjąłem informację, że w końcu rozpocznie się budowa nowych mieszkań komunalnych w naszym mieście. Cieszy mnie ta zmiana i z całą mocą liczę na powodzenie tego projektu, bo ilość mieszkańców oczekujących na mieszkania komunalne od lat nie maleje. Ale by mogło to realnie rozwiązać problem mieszkaniowy w Chojnicach, czynsze muszą być konkurencyjne na tle rynkowych cen najmu. Inaczej to działanie nie przyniesie zamierzonych efektów. To ogromne wyzwanie. Liczę, że uda się to zrealizować.

Drugą z deklaracji, którą przyjmuję z zadowoleniem jest rozpoczęcie współpracy miasta z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska w sprawie stworzenia w Chojnicach punktu konsultacyjnego w ramach Programu „Czyste Powietrze”. Przymiennie tylko, że jest to realizacja wniosku złożonego przeze mnie w grudniu 2019 roku i popartego przez większość radnych Rady Miejskiej w Chojnicach. „Czyste Powietrze” to program, który w sposób kompleksowy pozwala na termomodernizację budynków należących do osób fizycznych oraz wymianę nieekologicznych kotłów i pieców. Skuteczna realizacja programu pozwoli na poprawę jakości powietrza w mieście, a mieszkańcom na uzyskanie oszczędności w kosztach ogrzewania. Powstanie punktu konsultacyjnego w miejskim ratuszu ułatwi aplikowanie o środki i wyeliminuje konieczność wyjazdów do Gdańska w celu realizacji programu. A kiedy do tego dołożymy jeszcze wdrożenie naszego lokalnego programu „Stop dla Smogu”, to mamy realne szanse i narzędzie do walki z problemem zanieczyszczenia powietrza. Cała reszta pozostaje w gestii mieszkańców. Kolejny ruch to właściwa promocja obu programów i rozwijanie świadomości mieszkańców.

Cieszę się ogromnie, że powyższe inicjatywy będą realizowane w naszym mieście. I nie dlatego, że o nich mówiłem i pisałem już wielokrotnie. Cieszy mnie fakt, że pomogą one rozwiązać realne problemy mieszkańców i poprawią jakość życia w Chojnicach. Tak właśnie pojmuję działalność w samorządzie: jako troskę o dobro wspólne. Tutaj, na szczeblu samorządowym, nasze polityczne różnice mają odmienny charakter od tych w parlamencie. I niech tak pozostanie. Dla dobra wspólnego.

Leszek Redzimski

List do Jarka Armady.

Jarku – Zasluzony Chojniczaninie!

Pewnie zżymasz się widząc tytuł, który Ci nadałem. Jednak tak naprawdę zrobili to mieszkańcy ziemi chojnickiej. Widziałeś z góry jaka masa osób uczestniczyła w różniakach i Twojej ostatniej ziemskiej drodze? Do tego tysiące modlitw, które były i są wyrazem wdzięczności, za to co zrobiłeś dla nas wszystkich. Przez ostatnie dni wszędzie spotykałem ludzi, którzy mówili o tym jak im pomagałeś. Zresztą zobacz, co o Tobie napisali od serca zaraz po Twojej śmierci na swoich profilach fesybukowych:

Ola Stasińska, z którą pracowałeś w chojnickim szpitalu:

*Zyłeś z nami, płakałeś, cierpiełeś, radowałeś się z nami.....
Nigdy Ci kto szlachetny, nie był obojętny.
Dziś nas porzucicieś, odszedłeś bez pożegnania...
Zostałeś wezwany na inny dyżur....na Górnym oddziale*

Michał Piepiorka, uzależniony od chojnickiej piłki tak jak i Ty:

Cały czas uśmiechnięty, wesoły i życzliwie nastawiony do ludzi. [...] Osoby, które go znały wiedziały, że można zawsze liczyć na jego pomoc. Telefon odbierał o każdej porze dnia i nocy. Jarek pomógł wielu osobom. Teraz zostanie po nim pustka, którą będzie ciężko wypełnić.

Marcin Synoradzki, z którym w „Red Devils” kontynuowałeś futsalową przygodę rozpoczętą w „Holiday” Chojnice:

*z Jarkiem znałem się od „zawsze”, od zawsze działaliśmy razem w piłce [...] był przez wiele lat w zarządzie RD osobą odpowiedzialną za sprawy medyczne.
Ile razy pomógł mi prywatnie przy moich kontuzjach, to nie umiem nawet do tyłu razy liczyć. Zabiegi, rehabilitacje, opatrunki - Jarek zawsze był „na telefon”, zawsze pomógł - „przyjeźdź” i wszystko było załatwione.
Jarek, nigdy Ciebie nie zapomnę i tych wszystkich chwil, które przeżywałem razem, tych naszych wspólnych sportowych sukcesów i porażek...
Na antenie Radia „Weekend” Marcin dopowiedział: To jest nieodżałowana strata nie tylko dla mnie, ale dla całego chojnickiego sportu, bo takiego człowieka nigdy wcześniej nie było, myślę, że nigdy już takiego nie będzie, który pomagał przy tak wielu drużynach tak wielu ludziom.*

Druga Twoja piłkarska miłość, czyli „Chojniczanka”, tak napisała na swojej stronie internetowej:

Był z naszym klubem zarówno w tych dobrych jak i bardzo trudnych momentach. Na jego nieocenioną pomoc mogliśmy liczyć w każdym momencie, a do tego był dobrym duchem drużyny. Przez te około 20 lat praktycznie nie było domowego meczu Chojniczanki bez jego udziału. Zawsze interesował się losami Klubu i angażował się w jego życie.

Był bardzo lubiany przez zawodników, trenerów czy ludzi działających przy klubie. Z uśmiechem na twarzy pomagał rozwiązywać przeróżne problemy. Wszyscy wiedzieliśmy, że możemy liczyć na Jarka o każdej porze.

Powiem Ci szczerze, że zaskoczyło mnie, iż tak wielu osobom pomogłeś w swojej działalności medycznej. Wiedziałem, że jest ich sporo, ale nie spodziewałem się takiej ilości. Słyszałem mnóstwo opowieści o tym, ile serca i pomocy okazywałeś ludziom chorym i ich najbliższym. Także wielu pracowników szpitala miało okazję skorzystać z Twojej dobroci...

Znamy się, Jarku, dwadzieścia lat. Trochę przeżyć nas łączy. Pamiętam wspólne przeżywanie sukcesów i porażek „Red Devils”. Kiedy w klubie było krucho z finansami, potrafiłeś spod ziemi wytrzasnąć sponsorów. Byłeś też świetnym mediatorem w trudnych czasami relacjach międzyludzkich w tym sportowym światku.

Utrwaliły mi się w pamięci także nasze rozmowy dotyczące Twojej ratowniczej pracy. Mocno przeżywałeś każdą śmierć pacjenta, a szczególnie nie mogłeś pogodzić się z bezsilnością wobec śmierci dziecka, gdy za późno Was wezwano.

Mogłem, jak wielu, liczyć na Twoją pomoc i sporo z niej skorzystałem. Mam takie uczucie, że w niewielkim stopniu odwzajemniłem dobro, którym mnie obdarzyłeś. Utkwiła mi w pamięci autentyczna Twoja radość, gdy z Jarkiem i Jurkiem zrobiliśmy Ci świąteczną niespodziankę, bodajże 11 lat temu, przyjeżdżając z życzeniami na dyżur ratowniczy w Brusach.

Dziękuję Ci, Jarku, za życzliwość, serce, pomoc, pogodę ducha. Właściwie to DZIĘKUJEMY!

TUREX
Świat Żaluzji i Rolet

BRAMY ROLETY ŻALUZJE PLISY

Firmowy Salon Sprzedaży
Klawkowo k. Chojnic ul. Gdańska 3, tel. /fax 52 39 777 48
kom: 602 113 018, e-mail: biuro@turexchojnice.eu

SALON MEBLOWY
2000m² EKSPOZYCJI

JARPOL meble
kuchnie & wnętrza

MEBLE NA WYMIAR STUDIO KUCHENNE

CHOJNICE, UL. SUBISŁAWA 19
www.jarpolmeble.pl

Wiesława Gołuńska
 nauczycielka historii, regionalistka

Oblicza szarży – początki tradycji kawaleryjskich

~ dokończenie z numeru lutowego

Wielką kartą historii ułanów była epoka napoleońska i okres I Wojny Światowej. Wraz z odrodzeniem się państwa polskiego powstały pułki ułanów, które w latach 1918-1921 walczyły praktycznie na wszystkich frontach wojny o granice Rzeczypospolitej. W kampanii wrześniowej 1939 roku polska kawaleria walczyła od pierwszej do ostatniej bitwy z bohaterstwem, które znalazło uznanie nawet u wrogów.

Bitwy polskiego września 1939 roku z udziałem kawalerii polskiej zapoczątkowały powstanie i rozpowszechnienie przez niemiecką, nazistowską propagandę

oraz powojenną propagandę komunistyczną mitu dotyczącego rzekomych ataków polskiej kawalerii na niemieckie czołgi w czasie kampanii wrześniowej.

Kawaleria polska była tym rodzajem broni, który szczególne znaczenie przywiązywał do tradycji. Zobowiązanie do męstwa w boju i zwartości w walce, zaowocowało w boju. Również przełożeni dali dowód swą postawą, że dowodzenie poprzez osobisty przykład nie było hasłem bez pokrycia. W kampanii wrześniowej 1939 roku poległ generał brygady Stanisław Grzmot-Skotnicki, dowódca Pomorskiej Brygady Kawalerii i pułkownik Kazimierz Mastalerz, dowódca 18 Pułku Ułanów Pomorskich.

arkebuzerzy – jazda uzbrojona w broń palną – arkebuz.
autorament – sposób rekrutacji w wojskach Rzeczypospolitej Obojga Narodów, w ramach reform wojska króla Władysława IV.

dragoni – żołnierze formacji zwanej dragonią, utworzonej we Francji przez Henryka IV w końcu XVI wieku. Walczyli pieszo, a poruszali się konno.

husaria – polska ciężka jazda, znana z wielu zwycięstw formacja kawaleryjska, obecna na polach bitew od początku XVI wieku do połowy XVIII wieku.

rajtarzy – typ kawalerii używającej w walce przede wszystkim pistoletów.

Pelen ekspresji atak husarii przedstawił na swoim obrazie Wojciech Kossak („Bitwa pod Kircholmem” 1605 rok). Uzbrojenie husarza to m.in. szabla husarska (ok. 95 cm), kopia husarska ponad 5 m, koncerz – broń kłująca o długości 120-150 cm. Sukces w walce zapewniały konie husarskie, specjalnie hodowane i szkolone, aby były silne i odporne na trudy, a jednocześnie szybkie (mogły rozwinąć prędkość do 40 km/h) oraz zwrotne (husarz był w stanie zawrócić konia prawie w miejscu).

Rekonstrukcja szarży pod Krojantami. Uzbrojenie ułana to m.in. szabla ułańska i lanca kawaleryjska. We wrześniu 1939 roku nie używano już lanc do walki, choć są źródła, które podają, że w 2-3 szarżach użyto lanc. Koń służył polskiemu kawalerzyście do przemieszczania się, a tylko w szczególnych przypadkach do walki w szarży.

cd. z numeru lutowego

Pod Poznańskim nadzorem 1924-1926

Dalsze przekształcenia 1920-19291

Z dniem 23 marca 1920 r. dokonano przekształcenia Dowództwa Frontu Pomorskiego w dowództwo I Armii. Tym samym zlikwidowano II Biuro Dowództwa Frontu Pomorskiego, rozdzielając jego agendy na kilka części. Większość personelu przeszła do Naczelnego Dowództwa WP w Grudziądzu. Tereny rozpoznania ekspozytury chojnickiej podzielono między cztery posterunki informacyjne, ulokowane w Działdowie (Nr 1), Tczewie (Nr 2), Chojnicach (Nr 3) i w Więcborku (Nr 4). Zmianie uległ również skład chojnickiej placówki. Początkowo cały personel i wywiadowcy ekspozytury przeszli do utworzonego w tym mieście Posterunku Informacyjnego. Zgodnie z rozkazem część tych osób przekazano do nowo tworzonego posterunku w Więcborku. Na początku kwietnia 1920 r. Posterunek Informacyjny tworzyło dwóch oficerów, pięciu podoficerów i tyluż szeregowych. Bezpośrednie rozpoznanie na terenie Niemiec prowadziło 13 agentów i 2 konfidentów. Należy dodać, że w lipcu 1920r. Damięcki nie był już w Chojnicach a organizował partyzantkę w rejonie Grodna. Zmiany na stanowisku szefa Chojnickiej Ekspozytury Oddziału Informacyjnego (kontrwywiad), następowały szybko. Pierwszym kierownikiem ekspozytury został w maju 1920r. ppor. Józef Bukraba. Jego pomocnikami w Chojnicach byli ppor. Tadeusz Bogdanik, sierż. Myszkorowski i kpr. Bogucki. Pod koniec czerwca kierownikiem został Bogdanik. Kolejnym szefem był kpt. Feliks Jędrzychowski, pomagał mu por. Piotr Hołys. Do lipca 1920 r. biuro ekspozytury mieściło się w dawnym lokalu placówki Damięckiego na pierwszym piętrze w budynku przy ul. Dworcowej nr 62. Personel mieszkał w chojnickich hotelach lub mieszkaniach prywatnych. Zadania chojnickiej ekspozytury kontrwywiadowczej (informacyjnej), sprecyzowano w kwietniu 1920 r. szczególnie chodziło o plebistyk na Warmii, Mazurach i Powiślu. W czerwcu por. Dziadosz rozszerzył zakres oczekiwań od podległych ekspozytur. Ważna reorganizacja struktur wojskowych nastąpiła w czerwcu 1920r. kiedy to, zniesiono Wojskowe Komendy Powiatowe. Władzę w mieście przejęła służba cywilna i każdy komendant Powiatowy musiał zdać odpowiedniemu staroście pieczę nad bezpieczeństwem publicznym. W ich miejsce powołano polityczne ekspozytury podlegające Wydziałowi Politycznemu Oddziału II Dowództwa Okręgu Generalnego Pomorze. Taka ekspozytura powstała również w Chojnicach. Jednym z ważniejszych zadań Ekspozytury Oddziału Informacyjnego była obserwacja jednostek Wojska Polskiego i Strzelców Granicznych stacjonujących na terenie powiatu chojnickiego. W połowie lipca 1920 r. w Chojnicach przebywały następujące jednostki podlegające organizacyjnie DOGen. Pomorze:

- Dowództwo II dywizjonu 4 Pułku Strzelców Granicznych (podlegały mu 4 szwadrony jazdy w Zamartym i Chojnicach).
- 6 szwadron Strzelców Granicznych
- szpital wojskowy
- Nadzór wojskowego transportu kolejowego (dowództwo dworca)
- Powiatowa Komenda Uzuppełnień
- Oficer Placu
- Ekspozytura Oddziału II informacyjnego DOGen. Pomorze

Dopiero w grudniu 1920 roku zapadła decyzja o przeniesieniu do Chojnic jednego batalionu 66 Kaszubskiego Pułku Piechoty, przemianowanego w grudniu 1921 r na 1 Batalion Strzelców w Chojnicach. Dowódcą chojnickiego garnizonu został mjr Zdzisław Łoziński.

Pracownicy Chojnickiej Ekspozytury inwigilowali i dokonywali zatrzymań osób podejrzanych o działalność komunistyczną i szpiegostwo na rzecz Niemców. Poszukiwano też broni ukrywanej przez Niemców. Obiektem zainteresowania był też polski obóz jeniecki w Tucholi. Również w 1920 roku w Chojnicach uruchomiono placówkę Wojskowej Kontroli Telegraficznej. Na podstawie rozkazu szefa Sztabu Generalnego WP z 14 kwietnia 1921 r. polecono zlikwidować Wydział II DOGen. Pomorze. Zapewnie w tym samym czasie zlikwidowano chojnicką Ekspozyturę Oddziału Informacyjnego.

W dniu 11 sierpnia 1921 roku zgodnie z decyzją ministra spraw wojskowych przeformowano DOGen. Pomorze na Dowództwo Okręgu Korpusu nr VII w Toruniu (DOK Toruń). Stan badań nie pozwala stwierdzić czy DOK Toruń posiadał swoją odrębną placówkę kontrwywiadowczą w Chojnicach, jednak w tym czasie miała miejsce najśmieszniejsza sprawa szpiegowska związana z 1 Batalionem Strzelców. *Por. Pawła Piontka, służącego w batalionie chojnickim zwerbował zimą 1925 r. kierownik posterunku oficerskiego Abwehry w Malborku. Wykorzystano jego problemy finansowe wynikające ze skłonności do hazardu. Por. Piontek wciągnął później do współpracy swoją narzeczoną, Wandę Piekarską, oraz adiutanta dowódcy pułku w Toruniu, por. Kazimierza Urbaniaka. Dostarczali oni abwerze wiele cennych dokumentów obrazujących plany i strukturę DOK VIII. Toruński SRI dość szybko namierzył zdradę i zaproponował mu rozwinięcie akcji dezinformacyjnej. Piontek jednak zdradził Niemcom, iż jest podwójnym agentem. Został aresztowany i osadzony wraz ze swymi pomocnikami. Obydwóch poruczników skazano na śmierć i rozstrzelano w Toruniu 4.04.1927 r. Jeden z odcinków „Pogranicze w Ogniu” emitowany przez TVP, porusza tę tematykę bardzo dokładnie. Te i inne przesłanki spowodowały, że w Chojnicach powołano placówkę II Oddziału, która rozwinęła intensywną działalność wywiadowczą w Niemczech i kontrwywiadowczą na terenie przygranicznych powiatów województwa pomorskiego.*

Chojnickie koszary 1 batalionu strzelców

W 1924 roku Chojnice ponownie zostały siedzibą placówki polskiego wywiadu ofensywnego. Tym razem posterunek oficerski założyła Ekspozytura Oddziału II w Poznaniu, by prowadzić działania na obszarze wschodniej części Niemieckiego Okręgu Wojskowego Nr II. Wehrkreis II. Formalnie Placówka Wywiadowcza Nr 1 w Chojnicach rozpoczęła działalność 1 lipca 1924 r. Kierownikiem został por. Bogusław Skrzetuski. Chojnicką placówkę nazywano placówką północną z uwagi na teren działalności, najbardziej na północ wysuniętym odcinkiem od Poznania. Być może dodatkowym motywem wzmocnienia służb specjalnych w tym mieście była specyficzna opinia Chojnic wśród miast pomorskich. Uważano je za miasto w poważnym stopniu zniemczone, co było przedmiotem troski władz województwa pomorskiego, a nawet MSW i rządu. Pomimo odbudowy siatki oficerowie opiekujący się agentami na wschodnich obszarach Wehrkreis II, utyskiwali na duże oddalenie Poznania, co przy ówczesnej komunikacji znacznie utrudniało bieżącą opiekę i kontrolę nad informatorami. W sierpniu 1923 roku szef ekspozytury nr 3 w Poznaniu

Budynek przy Pl. Królowej Jadwigi nr 3

kpt. Zakrzewski, proponował centrali Oddziału II, aby rozpracowanie Pomorza Zachodniego powierzyć służbom w Toruniu i Ekspozyturze w Gdańsku. Kierownictwo wywiadu w Warszawie, nie zmieniło jednak przydziału. Jednym z pierwszych zadań zleconych przez kierownictwo w Poznaniu, było zbadanie czy w okolicach Piły jest lotnisko wykorzystywane przez wojsko. W zakresie kontrwywiadowczym placówka Oddziału II w Chojnicach miała – według zamysłu centrali Warszawskiej – uzupełnić działające w mieście struktury policji politycznej (służby defensywnej). Już w październiku 1920 r. powołano tam kilkusobową Agenturę IV-D podlegającą ekspozyturze policyjnego wydziału IV-D w Toruniu. Pierwszym kierownikiem chojnickiej Agentury IV-D był aspirant Jan Łątkowski. Siedzibę początkowo ulokowano w wynajętym mieszkaniu przy Pl. Królowej Jadwigi nr 3, które składało się jedynie z 2 pokoi i kuchni. Telefonu nie było. Funkcjonariusze musieli korzystać z aparatu w Komendzie Powiatowej Policji Państwowej, której siedziba znajdowała się przy chojnickim rynku. Pod koniec 1921 roku oprócz kierownika służbę w mieście pełniło 7 policjantów. Byli to starsi wywiadowcy Jan Kamiński, Antoni Łożyński, Kazimierz Górski, Anastazy Kwasięroch, Jan Rybak, wywiadowca Waław Korcz i stenotypista Alojzy Warczak. W 1923 roku dokonano reorganizacji pionu politycznego cywilnej służby bezpieczeństwa. Powołano Służbę Informacyjną, którą ściśle podporządkowano terenowym organom administracji państwowej. Ekspozytury IV-D przemianowano na oddziały informacyjne. Na Pomorzu powołano Wojewódzki oddział Informacyjny w Toruniu. Podlegało mu 5 ekspozytur, między innymi chojnicka. To w tym czasie Aspiranta Łątkowskiego zastąpił starszy przodownik służby śledczej Jan Kreft. W całym kraju zlikwidowano służby bezpieczeństwa podlegające administracji politycznej. Na ich miejsce powołano policję polityczną. Kierownictwo utworzonego w Toruniu Okręgowego Urzędu Policji Politycznej zdecydowało o powołaniu Ekspozytury w Chojnicach.

Naczelnym zadaniem kierowników placówki w Chojnicach było zbieranie wiadomości o siłach zbrojnych stacjonujących na północno wschodnich obszarach Wehrkreis II. Głównym celem posterunku było ustalenie wartości wyszkoleniowej i bojowej organizacji, które mogły być uzupełnieniem siły uderzeniowej Reichswehry. Zainteresowanie Oddziału II koncentrowało się okresowo na różnych organizacjach. Przykładowo jesienią 1924 r. podstawowym zadaniem placówki w Chojnicach – podobnie jak całej ekspozytury poznańskiej, było rozpracowanie formacji „Straż Graniczna Wschód” (Grenschutz- Ost). W listopadzie 1924 r. por. Skrzetuskiego wysłano na urlop a na jego stanowisko powołano por. Leśniewskiego. Od połowy 1925 roku placówka w Chojnicach dysponowała już na tyle cennymi agentami, że mogła ich zgłosić do poprowadzenia afer inspirowanych, skierowanych przeciwko wschodnim placówkom Abwehry. W listopadzie 1926 roku kierownictwo Oddziału II podjęło decyzję o nowym podziale terenów do rozpracowania wywiadowczego w północno wschodnich Niemczech. Ekspozyturze nr 3 w Poznaniu przydzielono obszar ograniczony na północy linią wyznaczoną przez miasta Szczecinek i Szczecin a dalej granicą między Wehrkreis II i Wehrkreis III. Prace na północ od tej linii mieli prowadzić oficerowie Ekspozytury nr 7 Oddziału II w Gdańsku. Tym samym utrzymanie posterunku w Chojnicach, który podlegałby Ekspozyturze Poznańskiej, było pozbawione sensu. W związku z powyższym, choć nie ma na to dowodów to chojnicki posterunek rozwiązano.

~ dokończenie w numerze kwietniowym

CHOJNICKI BRUNO SCHULZ

Kazimierz Jaruszewski
Prezes Chojnickiego Towarzystwa
Przyjaciół Nauk

Czytelnicy „Chojniczanina” z pewnością dobrze kojarzą postać Brunona Schulza z Drohobycza, literata i artysty plastyka o niezwyklej wyobraźni i światowej sławie.

W Chojnicach również przyszedł na świat Bruno Schulz. Ten jednak nie podążył artystyczną ścieżką. Został księdzem.

Bruno Schulz urodził się 22 lutego 1853 roku w rodzinie niemieckiej. Jego ojciec nosił imię August, matka zaś (z d. Schutt) – Augusta. Ojciec zatrudniony był na poczcie; pracował jako listonosz. Matka zajmowała się, jak było wówczas w zwyczaju, gospodarstwem domowym.

Szkola w sąsiedztwie

Jako dziewięcioletni, zdolny chłopiec Bruno podjął naukę w miejscowym gimnazjum klasycznym. W tym zakładzie oświatowym kształcił się 11 lat, bowiem powtarzał dwa lata szkolne. Repetowanie było w gimnazjum chojnickim zjawiskiem niemalże powszechnym. Nauczyciele stawiali swoim podopiecznym wysokie wymagania; do matury przystępowali tylko najpilniejsi uczniowie (co szósty z rozpoczynających naukę w tej placówce).

Po pomyślnym złożeniu egzaminu dojrzałości w 1873 r. wybrał się na studia teologiczne do Pelplina. W tej kociewskiej wsi (Pelplin jest miastem od 1931 roku) studiował i stopniowo przygotowywał się do stanu duchownego przez trzy lata. Wskutek brutalnie wdrażanego przez władze pruskie Kulturkampfu seminarium pelplińskie zostało

zamknięte w 1876 roku. Alumni musieli kontynuować naukę w innych ośrodkach Cesarstwa Niemieckiego. B. Schulz został przyjęty do seminarium duchownego w Ratzybonie.

W Bawarii i na Kociewiu

Dziesiątego czerwca 1877 r. w katedrze ratybońskiej 24-letni chojniczanin otrzymał święcenia kapłańskie. Później, przez okres pięciu lat, sprawował posługę duszpasterską w parafiach bawarskich. W 1882 r. ks. Schulz powrócił na teren swojej macierzystej diecezji, jednakże świecka władza administracyjna znacznie ograniczała jego możliwości wypełniania obowiązków kapłańskich. Zdecydowana większość księży katolickich (Polaków i Niemców) wyświęconych w latach Kulturkampfu nie mogła znaleźć zatrudnienia w parafiach diecezji chełmińskiej. Urzędnicze szranki dotknęły również ks. Schulza, który w 1883 r. został przez lidzbarski sąd skazany na karę grzywny w wysokości 100 marek za „nieprawne wykonywanie czynności duchownych”.

Można napisać, że *los uśmiechnął się* do 31-letniego kapłana w 1884 roku, kiedy władze pruskie bezwzględnie ingerujące w decyzje kurii biskupiej, wyraziły zgodę na podjęcie przez B. Schulza posługi wikariuszowskiej w parafii w Zblewie. Już po roku pracy w tej dużej wsi w okolicy Starogardu Gdańskiego trafił do znajdującego się w niezbyt odległej okolicy Pelplina. Został tam wikarym katedralnym. Był to niewątpliwie awans w karierze tego duchownego – związany z pracą w stolicy diecezji.

Dzień odpustu

Następny etap *ścieżki powołania* ks. Schulza wiązał się już z zarządzaniem wskazaną przez biskupa ordynariusza parafią. Wychowanek chojnickiego gimnazjum był kolejno proboszczem aż czterech wiejskich parafii: najpierw w Stawianowie k. Złotowa, następnie w Kruszynach k. Brodnicy, potem w Bobowie k. Starogardu Gdańskiego, a na końcu swojej drogi życiowej w Lignowach k. Pelplina.

W Kruszynach dał się też poznać od strony ekonomicznej; przewodniczył lokalnej spółce pożyczkowej. Będąc proboszczem kruszyńskiej parafii św. Mikołaja, należał ponadto do Towarzystwa Naukowego w Toruniu. Większość członków tego stowarzyszenia stanowili Polacy, stawiający sobie m.in. za cel przeciwdziałanie postępowi germanizacji.

Podczas I wojny, nazywanej wtedy „wszechświatową”, ks. Bruno Schulz został skierowany do parafii św. Marcina w Lignowach (obecnie: Lignowy Szlacheckie). W tej wspólnocie wiernych pozostał po powrocie części Pomorza Nadwiślańskiego do odrodzonej Rzeczypospolitej. Dobrze już władał językiem polskim i miał dobry kontakt z parafianami.

***

Jako proboszcz lignowski pełnił posługę w II Rzeczypospolitej przez siedem lat. Zmarł nagle w Lignowach 24 lipca 1927 roku, jak podaje ks. Henryk Mross, zasłużony historyk diecezjalnego duchowieństwa, „w dzień odpustu parafialnego”.

Bruno Schulz z Drohobycza - autoportret.

XIII-wieczna Katedra Św. Piotra w Ratzybonie. Jedna z najznamienitszych budowli gotyckich w południowych Niemczech.

Lignowy Szlacheckie. Gotycki kościół św. Marcina z XIV wieku.

Z „Chojniczaninem” w Wejherowie

Na pograniczu Pojezierza Kaszubskiego i Pradoliny Łeby-Redy położone jest piękne miasto słynące z najstarszej (XVII w.) na Pomorzu kalwarii – Wejherowo. Gród założony został nad Redą (uchodzącą do Bałtyku) i jej prawym dopływem Cedronem.

Miasto prywatne

Badania archeologiczne potwierdziły istnienie osady na tym terenie już we wczesnej epoce żelaza, odnaleziono również dowody funkcjonowania (od siódmego wieku) słowiańskiego osiedla. W 1576 r. okoliczne wsie Śmiechowo i Nanice (wzmiankowane już w 1343 r.) nabył starosta pucki Ernest Wejher. Nowa osada, założona w 1643 r. przez jego wnuka, zasłużonego dla polskości Pomorza wojewodę malborskiego **Jakuba Wejhera**, otrzymała prawa miejskie chełmińskie przywilejem wystawionym przez króla Jana Kazimierza w 1650 roku.

Do pierwszego rozbioru Polski Wejherowo było miastem prywatnym, pozostającym kolejno w rękach Wejherów, Radziwiłłów, Sobieskich i Przebendowskich. W dziewiętnastym stuleciu miasto słynęło ze znakomitego gimnazjum (o żywych tradycjach filomackich) oraz z cementowni (w pobliskim Bolszewie). Po powrocie do Polski Wejherowo rozwijało się jako **zaplecze Gdyni**, było m. in. siedzibą pierwszych polskich placówek administracji morskiej. Zdecydujący rozrost infrastruktury miejskiej nastąpił po zelektryzowaniu linii kolejowej Gdańsk-Wejherowo w 1957 r.

Neustadt i Wejrowo

Wojewoda Jakub Wejher założył osadę na obszarze współczesnego Śmiechowa, obecnej wschodniej części miasta graniczącej z miastem Redą. Stare dobra rycerskie Śmiechowo stanowiły od 1576 r. główny majątek rodu Wejherów.

Założona przez wojewodę malborskiego osada na wspomnianych dobrach śmiechowskich otrzymała miano Nova Colonia (łac. Nowa osada, kolonia). W kronice

klasztoru reformatów pod rokiem 1646 zapisano: Nowe Miasto, Weyheropol. Grecki człon – pol, od polis – miasto, często występuje w nazewnictwie geograficznym i tożsamy jest z polskim formantem –owo od nazwiska założyciela osady. W późniejszych źródłach niemieckich pojawia się nazwa Neustadt. Kaszubi natomiast stosują niezmiennie nazwę Wejrowo.

Natomiast nazwa złożona Nowe Miasto, bezpośrednio nawiązująca do pierwotnego określenia Nova Colonia, funkcjonuje w opozycji do **Starego Miasta**. Mianem tym w siedemnastym wieku określano Puck.

Kaszubskie muzeum

29 stycznia br. największe w świecie muzeum gromadzące zbiory kaszubskiej kultury odwiedzili chojniczanie publikujący w naszym miesięczniku: Kazimierz Jaruszewski i Jacek Klajna (redaktor naczelny pisma). Przywieźli oni dary

Muzeum piśmiennictwa i muzyki kaszubsko-pomorskiej w Wejherowie

ziemi chojnickiej w postaci licznych książek, albumów i periodyków (np. „Zeszyty Chojnickie”, „Kwartalnik Chojnicki”,

„Chojniczanin”). Jacek Klajna ofiarował muzeum m.in. pierwszy i drugi tom opracowanego przez siebie albumu „Chojnice na starych fotografiach”.

Dotychczas zbiory chojnickie w muzealnym Dziale Literatury były dość skromne i obejmowały 17 pozycji. Gości przyjął dr Tomasz Fopke, dyrektor instytucji. Chojniczanie zwiedzili muzealne obiekty, m.in. oddaną 1 października ubr. do użytku Książnicę prof. Gerarda Labudy (znajdącą się w osobnym budynku). Księgozbiór znakomitego uczonego

Książnica profesora Labudy

mediewisty liczy 26 tysięcy książek (w tym starodruków) i czasopism. Ta nowoczesna, wielofunkcyjna biblioteka, jak trafnie napisali muzealnicy, to prawdziwe *Wrota do poznania Kaszub*. Przewodnikami chojniczan byli Benita Grzenkiewicz-Ropela z Działu Sztuki i Pamiątek po Pisarzach oraz znany literat Roman Drzeżdżon, specjalista ds. kultury regionalnej i języka kaszubskiego.

Kiedy miną już pandemiczne obostrzenia, warto wybrać się do kaszubskiego Wejrowa, a przy okazji zwiedzić również to niezwykle muzeum. W tej instytucji tradycja harmonijnie łączy się z interaktywną nowoczesnością.

Alina i Kazimierz Jaruszewscy

100 lat temu pisały o Chojnicach i pobliskich miejscowościach gazety pomorskie.**Słowo Pomorskie, Numer 49. Toruń, czwartek 3 marca 1921**

~ **Czersk.** Dnia 25 lutego odbył się tu „Dzień Górnoszląski” dla młodzieży tutejszej wyższej szkoły. Po nabożeństwie błagalnym w kościele o pomyślny wynik plebiscytu nastąpił pochód szkoły z chorągwiami w pięknym porządku przez ulice przy śpiewie pieśni narodowych. W szkole przedstawili nauczyciele w pouczających wywodach gospodarcze, narodowe i polityczne prawa dzisiejszej Polski do tej prastarej dzielnicy. Składka dzieci na plebiscyt wynosi 4925 mk. które p. dyr. Umerski w Kasie Oszczędności złożył.

Słowo Pomorskie, Numer 51. Toruń, sobota 5 marca 1921

~ **Chojnice.** W niedzielę, 27. lutego odbyło się na sali p. Januszewskiego przedstawienie teatralne, urządzone staraniem urzędników skarbowych. Odegrano sztukę w trzech aktach p.t. „Hiszpańska mucha”. Licznie zebrana publiczność spędziła wesołe chwile i przyczyniła się do powiększenia funduszu na Górny Śląsk. Czysty dochód z przedstawienia wynosił 10 809,50 mk. Do tego dochodzi, co z uznaniem podnieść należy, 2250 mk. złożonych przed przedstawieniem przez urzędników akcyz i monopoli państwowych w Chojnicach, tak iż czysty zysk wynosi 13 059,50 mk., które złożono w tutejszej Kasie Oszczędności na Komitet Obrony Śląska.

~ **Kwieki przy Czersku.** Wiec Związku Ludowo-Narodowego odbył się tutaj 22. lutego przy licznych udziałach okolicznej ludności. Referat polityczny o położeniu w Polsce wygłosił nauczyciel p. Głowczewski z Huty. Po dyskusji, w której bardzo rzeczowo przemawiał p. Stopa, założono też Koło Związku Ludowo-Narodowego. Uczestnicy z zadowoleniem wysłuchali przemówień, które wykazały im prawdziwych szkoczników Polski. Za pośrednictwem nauczyciela p. Stopy złożono następujące kwoty na rzecz Górnego Śląska: Z gminy szkolnej „Krzyż” 975 marek, z gminy szkolnej Kwiek, 1314 mk. opodatkowanie się dzieci szkoły w Krzyżu 457,50 mk., szkoły w Kwiekach 286,50 mk., razem 3033 marek.

Gazeta Gdańska, Numer 55. Gdańsk, niedziela 13 marca 1921

~ **Projekt nowej kolei na Pomorzu uchwalony.** Warszawa, 12. marca. W kom. komunikacyjnej uchwalono z drobnymi zmianami projekt ustawy o budowie kolei Czersk - Linjewo na Pomorzu. W myśl referatu pos. Mierzejewskiego uznano za konieczne budowę kolei Kutno - Płock, polecono wszakże uwzględnić przed przystąpieniem do budowy życzenia ludności. Na koniec postanowiono wezwać rząd do udzielania inwalidom osobnych przedziałów w wagonach kolejowych.

Dziennik Bydgoski, Numer 59. Bydgoszcz, niedziela 13 marca 1921.

~ **Z powiatu chojnickiego.** Ogromna bolączka nawiedziła naszych paskarzy i to z powodu obsadzenia granic wojskiem Pomorskiem. Kontrola jest obecnie ostrzejsza niż była dotychczas, dla tego trudniej się dziś, ze zdobyczą przedostać na niemiecką stronę, choćby się prezentowało modre papierki niemieckie. Gdy teraz owe pijawki — które porównać można ze żydkami w Polsce — nie mogą dalej w ten sposób okradać naszej Ojczyzny, jak to się dotychczas działo, dalejże wyzywać na złą gospodarkę w Polsce, a przechwalać niemiecką. Naszym zuchom pomorskim to wyzywanie paskarzy tylko zaszczyt przynosi. Tak dalej, a będzie wszystko tańsze! Społeczeństwo naszemu wojsku za to wdzięczne będzie.

Gazeta Gdańska, Numer 59. Gdańsk, piątek 18 marca 1921

~ **Chojnice.** Wyjazd Górnoszlązaków z Chojnic nastąpił w sobotę o godz. 4.15 po pół. Odprawiano ich przy licznych udziałach tutejszej ludności polskiej, na dworzec tutejszy, który z tej okazji był pięknie udekorowany w oznaki o barwach narodowych. Na wstępie, na głównych drzwiach dworca widniał napis na czerwonym tle literami białymi z zieloną obwódką: Górnoszlązak, spełnij obowiązek wobec Twej Ojczyzny!

Gazeta Gdańska, Numer 61. Gdańsk, niedziela 20 marca 1921

~ **Połączenie kolejowe Warszawa-Brodnica-Chojnice.** W zamian kursujących obecnie pociągów osobowych nr. 611 i 612 komunikacji bezpośredniej Warszawa-Mława, Brodnica-Jabłonowo-Grudziądz, poczynając od dnia 20 marca zaprowadza się nowa para pociągów osobowych nr. 613 i 614 komunikacji bezpośredniej Warszawa-Mława-Działdowo-Brodnica-Jabłonowo-Grudziądz-Laskowice-Tuchola-Chojnice według rozkładu następującego: pociąg nr. 613. Warszawa Główna odjazd o godzinie 9 wieczorem, Chojnice przyjazd o godzinie 10-tej rano, pociąg nr. 614 Chojnice odjazd o godz. 9 wieczorem, Warszawa Główna przyjazd o godzinie 10,30 rano. Obecny pociąg nr. 611 wychodzący z Warszawy Główny o godz. 6,55 rano do Grudziądza ostatni raz odejście z Warszawy 20 marca i w tymże dniu odejście z Warszawy nowy pociąg nr. 613. Powrotny pociąg nr. 614 pierwszy raz odejście z Chojnic w dniu 21 marca.

Dziennik Bydgoski, Numer 68. Bydgoszcz, czwartek 24 marca 1921.

~ **Chojnice.** Latawiec krążył dnia 18 bm. nad naszym miastem i zrzucał odezwy następujące: „Obywatele! Plebiscyt bliski! Skupiajmy się w Zachodniej Straży Obywatelskiej. Zachowajmy Spokój i powagę która nas cechować winna w tej poważnej chwili!” Latawiec przybył ze wschodu, prawdopodobnie z Grudziądza, gdzie znajduje się stacja lotnicza.

~ **Tuchola.** Związek inwalidów wojennych na powiat tucholski odbył w niedzielę 13 bm. swe walne zebranie w południe o godz. 12 w browarze. Ze sprawozdania zarządu wynika, że związek założono 21.12.1918, obecnie liczy członków 331 obu narodowości i posiada majątek w wysokości 1587,10 mk., uiszczanie się ze składek miesięcznych było w zeszłym roku dobrowolne. Do zarządu wybrano p. Michała Augustyńskiego, jako prezesa; p. Rumlanda, jako zastępcę, p. Stanisława Janeczковского, jako sekretarza i skarbnika, p. Marona jako zastępcę - wszyscy z Tucholi. W dyskusji skarżyli się członkowie gorzko, że rząd po macoszemu z tymi biednymi z najbiedniejszych tj. inwalidami, wdowami i sierotami się obchodzi. Wszystkie zawody mają teraz pobory o przeszło 20 razy wyższe niż przedtem, tylko my inwalidzi i wdowy nie. My mamy więc jak za dawnych czasów za 30. 40 lub też 120 mk. miesięcznie żyć i przyrodzić się. Słusznie dlatego apelował p. Janeczkowski do p. posła Nowickiego na wiecu, który się odbył 3 godziny później, ażeby się tam w Sejmie za tymi biednymi inwalidami wstawił. Miesięczne zebrania mają się odbywać regularnie w każdą pierwszą niedzielę po pierwszym. Przyszłe zebranie więc w niedzielę 3 kwietnia, na co się już dziś tak członkom jako i wszystkim interesowanym zwraca uwagę. Przy końcu przystąpiło jeszcze 13 nowych członków tak, że związek liczy dziś 344 członków.

Gazeta Gdańska, Numer 66. Gdańsk, niedziela 27 marca 1921

~ **Chojnice, 22 marca.** W niedzielę odbył się na sali p. Engler przy licznych udziałach rodaków i rodaczek wiec protestacyjny przeciw gen. Hakingowi, który zagał i przewodniczył starosta p. Sikorski. Po obszerniejszym przemówieniu p. prezydenta dra Sobierajczyka uchwalono jednogłośnie następująca rezolucja: Polska ludność tuż na zachodnich kresach położonego miasta Chojnic i okolicy protestuje stanowczo przeciw twierdzeniu gen. Hakinga, jakoby ludność pomorska w razie wkroczenia wojska niemieckiego z radością takowe przyjęła, uważa raczej twierdzenie takie, za niczem nieuzasadnione i sprzeciwiające się świętemu zapałowi, z jakim ludność pomorska podczas najazdu bolszewickiego zaciągała się do szeregów wojskowych, jako obrazę głębokiego poczucia łączności z resztą ziem zjednoczonej Rzeczypospolitej Polskiej. Z tego powodu wzywamy Rząd i Sejm polski, aby postarały się o odwołanie gen. Hakinga ze stanowiska w Wolnym Mieście Gdańsku.

Gazeta Gdańska, Numer 67. Gdańsk, środa 30 marca 1921

~ **Tuchola.** Wykrycie szajki złodziejskiej w Tucholi. Nareszcie udało się policji państw. wykryć szajkę złodziei, która często obywateli miasteczka Tucholi zaniepokoiła przez swe rafinowane kradzieże. Bandę tę tworzyli bracia Jan i Bernard Węsiery i Szczepaniak Franciszek, wszyscy z Koślinki. Rzemiosło swe sprawowali już od roku 1919 i dopuścili się licznych kradzieży.

ROZLICZANIE PODATKÓW**DLA PRACUJĄCYCH****ZA GRANICĄ****SOFINA**
BIURO RACHUNKOWE**508 998 808****www.sofina.pl**

EUROSTANDARD
Salon Łazienek www.eurostandard.biz

**NAJWIĘKSZE STUDIO
EXCELLENT W POLSCE**
STUDIO

JUŻ OTWARTE

Pryzmat Slim

Wanna akrylowa prostokątna biała

POLECAMY

Obudowa do zabudowy płytkami

~~375 zł~~

299 zł

Cena promocyjna

Rant typu
Slim
18mm

1605 x 755 mm

~~1435 zł~~

1149 zł

Cena promocyjna

1700 x 755 mm

~~1560 zł~~

1249 zł

Cena promocyjna

1800 x 805 mm

~~1684 zł~~

1349 zł

Cena promocyjna

TOPOLE 20

Pi

NOWOŚĆ

Rain Zestaw prysznicowy z baterią mechaniczną

chrom
~~1495 zł~~

1199 zł

Cena promocyjna

czarny mat
~~1685 zł~~

1349 zł

Cena promocyjna

złoty połysk
~~1875 zł~~

1499 zł

Cena promocyjna

Pi

NOWOŚĆ

Zestaw prysznicowo-wannowy podtynkowy 2 funkcje

chrom
~~1185 zł~~

949 zł

Cena promocyjna

czarny mat
~~1375 zł~~

1099 zł

Cena promocyjna

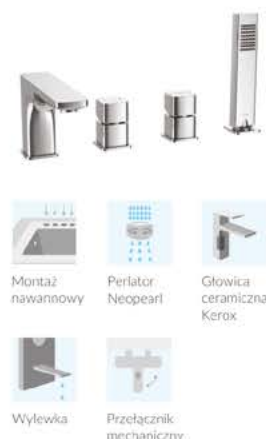
złoty połysk
~~1625 zł~~

1299 zł

Cena promocyjna

Keria

Bateria wannowa 4-otworowa

chrom

~~1185 zł~~

949 zł

Cena promocyjna

Seria 600

Kabina półokrągła

900 x 900 x 1950 mm

chrom

~~1575 zł~~

1249 zł

Cena promocyjna

Italic 131

Grzejnik łazienkowy

1305 x 500 mm
biały soft
szary metalik

chrom

~~1250 zł~~

999 zł

Cena promocyjna

Horos 121

Grzejnik łazienkowy

1210 x 500 mm
biały soft
szary metalik

chrom

~~659 zł~~

529 zł

Cena promocyjna

Ness

Komplet WC

500 x 345 mm

~~1199 zł~~

949 zł

Cena promocyjna

miska **BEZRANTOWA**

Duo-Pack

DOMINIKA ŁASKA

Dominika - kilka słów o sobie....

Nazywam się Dominika Łaska, mam 16 lat, od urodzenia mieszkam w Chojnicach. Moimi największymi pasjami jest sztuka i harcerstwo. Obydwie dziedziny są dla mnie dużymi źródłami satysfakcji. Obecnie uczę się w drugiej klasie, zdalnej oczywiście, liceum nr 2 im. Andersa na kierunku matematyczno-fizycznym. Ale myślę, że gdyby w Chojnicach była jakaś szkoła artystyczna to byłabym w tej szkole a nie na mat-fizie.

Jak zaczęła się twoja artystyczna pasja?

Rysowałam odkąd pamiętam, nawet już w przedszkolu. Przez rok, może ponad rok chodziłam na zajęcia do chojnickiego centrum kultury do pani Danki Wolińskiej.

Masz zdolności bardziej wrodzone czy wyuczone?

Myślę, że chyba nie można powiedzieć, że zdolności są wrodzone. Może pewne cechy na początku mogą pomóc, ale w rysunku raczej są to godziny praktyki i rysowania - to są raczej zdolności wyuczone. Może i jakieś tam predyspozycje są wrodzone, bo w rodzinie są osoby uzdolnione plastycznie, np. ciocia Justyna Łaska Pietrzyńska, a i moje kuzynostwo wykazuje takie zdolności.

Jaki jest twój główny obszar zainteresowań w sztuce?

Najczęściej jest to portret ołówkiem na podstawie zdjęcia. Ale bardzo często rysuję też z pamięci różne przedmioty. Czasami skłaniam się do abstrakcji. Generalnie w sztuce raczej kieruje się w stronę realizmu, a prace abstrakcyjne to raczej taka odskocznia. Najbardziej lubię ołówek, bo jest on najbardziej dostępny, najbardziej poręczny - można go ze sobą wziąć i rysować nawet poza domem. Oprócz ołówka: markery, cienkopisy, farby akrylowe. Trochę próbowałam akwarelami ale to nie moja bajka. Zaawansowane techniki takie jak malarstwo olejne są jeszcze przede mną. Czasami wykonuje sobie taki line art, a potem bawię się nim - zabarwiam w różnych kolorach, tworzę różne wersje.

Gdzie szukasz inspiracji?

Wiele różnych rzeczy mnie inspiruje. W dużej mierze jest to muzyka czy otaczający nas świat widziany podczas spacerów. Czasami po prostu rozglądam się dookoła i rysuję to co mi wpadnie w oko.

Masz swoich idoli w sztuce? Wzory?

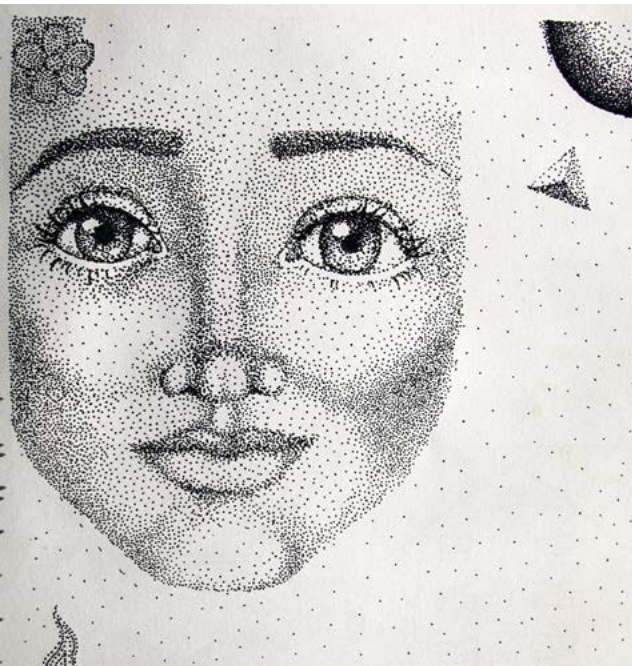
Szczerze mówiąc nie. Gdybym miała podać jakieś nazwiska ... to raczej nie - nie ma takiej osoby.

Muzyka i sztuka chodzą parami. Czego słuchasz?

Przede wszystkim musicali. Właściwie można by powiedzieć, że to jest moja trzecia pasja, uwielbiam musicale - Broadway, czy też jakieś inne wariacje. Poza tym trudno mi właściwie określić jakieś konkretne współczesne gatunki, które lubię. Czasami doбирам specjalnie muzykę do nastroju i charakteru planowanej pracy, by bardziej się w to wczuć i włożyć więcej emocji w pracę.

Gdzie można oglądać twoje prace?

Mam Instagrama ale na nim niewiele prac - może 5. Jakoś specjalnie jeszcze nie publikuje swojej twórczości, ale przyznam się, że taka myśl by prace publikować na jakiejś stronie od dłuższego czasu chodzi mi po głowie. Jedyna wystawa na której były moje prace to ta po plenerze malar skim w Funce.

Masz jakieś swoje ulubione prace, jakiś rysunek?

Mam kilka takich prac, ale myślę, że jedna z nich jest bardziej warta uwagi od reszty. To pewna historia - ja zresztą często przedstawiam jakieś historie. Na tej ulubionej pracy akurat poprosiłam osobę, z którą rozmawiałam zdalnie, żeby zaproponowała mi temat rysunku. Chłopak powiedział „ulubione harcerskie wspomnienie”, a ja nie potrafiąc wybrać jednego przedstawiłam w skrócie całą moją harcerską drogę, moje ulubione harcerskie wspomnienia.

Jakie masz plany artystyczne na najbliższą przyszłość? O czym marzysz?

Nie wiem jeszcze dokładnie. Myślałam w swoim czasie o architekturze, ale myślę że tak naprawdę jest jeszcze za wcześnie, że to się samo pojawi przy końcu liceum. Wiem na pewno, że chcę dalej rozwijać się w sztuce: rysować, malować, a może zacząć chodzić na jakieś kursy - dokształcać się.

A jak wypoczywasz? Jak ładujesz "akumulatory"?

Bardzo lubię chodzić na długie spacery do lasu, spędzać czas z bliskimi i grać w planszówki. Dużo czasu zajmuje mi też harcerstwo. Jestem przyboczną i przygotowuje zbiórki.

Gdzie się zaopatrujesz w materiały plastyczne?

Z ołówkami nie ma problemu. Jak nie było u nas Empiku to jeździłam do innych ośrodków, tam też kupowałam farby akrylowe. Teraz jak jest u nas Empik to nie ma problemu z zaopatrzeniem.

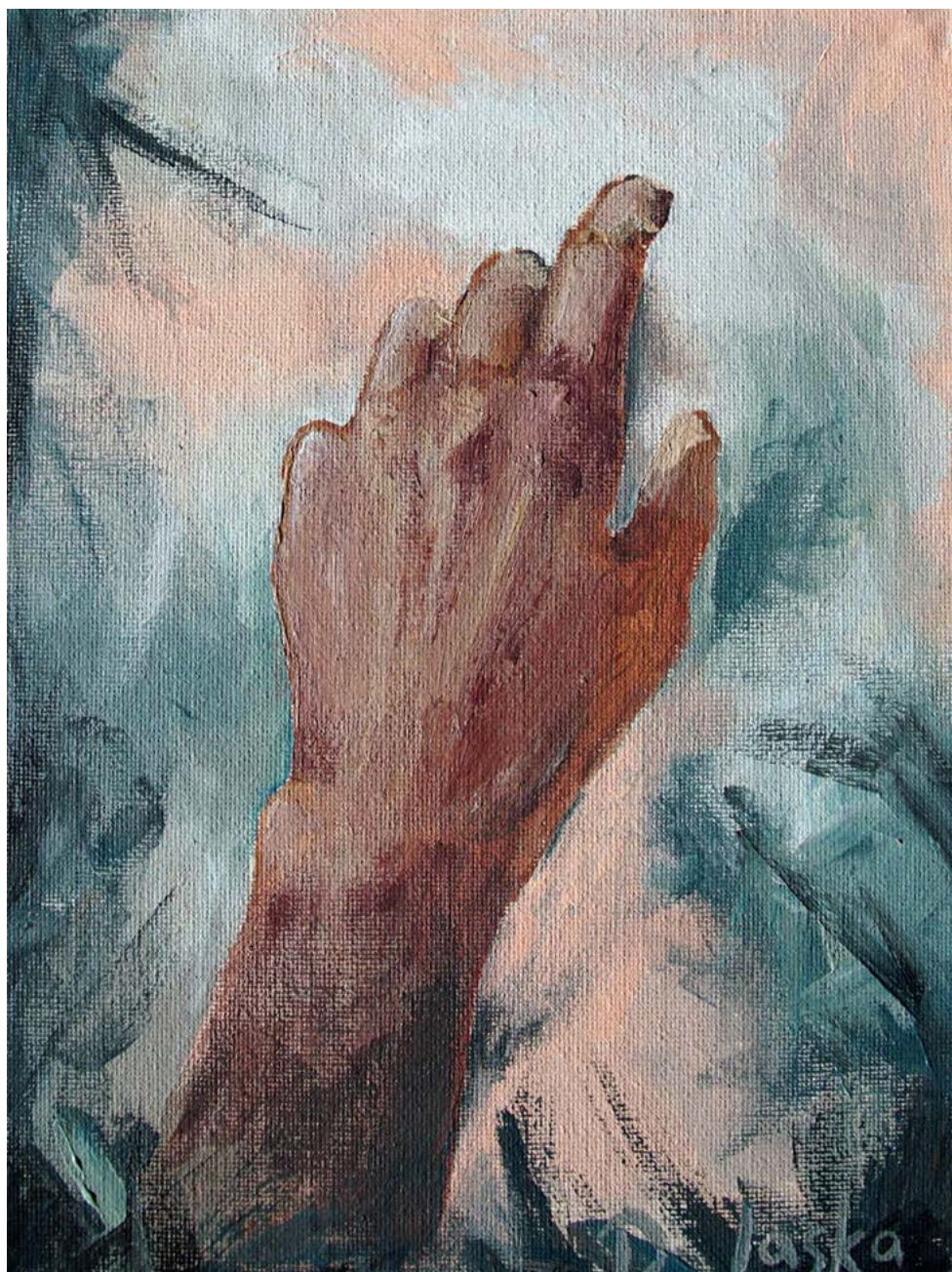
Co byś chciała powiedzieć chojniczanom?

Myślę że nie można pozwolić żeby przyziemne sprawy trzymały nas z dala od życia, od spełnienia marzeń. Bardzo często mam wrażenie, że ludzie skupiają się tylko na pracy. Rano wstają, idą do pracy, wieczorem wracają, idą spać i tyle z tego jest. Ciągłe czekanie na weekendy. Nie można na to pozwolić - trzeba spędzać czas z bliskimi póki są, wyjść na spontaniczny spacer, zainwestować w wielką przygodę, wyprawę i pamiętać, że najważniejsze w życiu jest życie, a nie praca.

dziękuję za rozmowę

Zamek Dunajec w Niedzicy

Michał
Baranowski

NASZE SZLAKI
www.naszeszlaki.pl

Zamek w Niedzicy to zamczysko, które zna chyba każdy, kto choć troszkę lubi zwiedzanie warowni. Ile to razy wpatrywałem się w zdjęcia tej majestatycznej budowli, marząc by w końcu zobaczyć ją na własne oczy, tego już nawet nie zliczę. I w końcu w tym roku się udało.

Wygoszparowaliśmy chwilę czasu podczas letniego urlopu i podjechaliśmy do Niedzicy. Początkowo chcieliśmy tylko zwiedzić zamek i ruszyć w dalszą drogę, jednak atrakcji jest tutaj tyle, że aż żal było z nich nie skorzystać. Jakie to atrakcje zapytacie? Piękne widoki, przeprawa promowa na pobliski zamek Czorsztyn, zaporę z widokiem na dalekie Tatry i opowieści o duchach, o których opowiadałem już wcześniej. Na tyle wszystko okazało się ciekawe, że zamiast szybkiego zwiedzania, dzień upłynął pod znakiem powolnego i szczegółowego zapoznawania z historią okolicznych terenów.

Parking przy zamku Dunajec w Niedzicy

Do Niedzicy w szczycie sezonu, a także poza nim, warto przyjechać o wczesnej porze. Powód jest prosty – kto rano wstaje, ten miejsce parkingowe dostaje. Później, uwierzcie mi, możecie mieć niemały kłopot, by upchnąć gdzieś swój wehikuł. A nic tak nie psuje humoru przed zwiedzaniem, jak nerwowe wyszukiwanie wolnego skrawka miejsca postojowego. Nam się udało dojechać praktycznie przed wszystkimi turystami i każdy z parkingów był opustoszały. Dlatego zdecydowaliśmy się na ten tuż przy zamku. Wiele negatywnych opinii krąży na jego temat, że ciasny, że drogi i niemiła obsługa, ale powiem szczerze my tych niedogodności nie uświadczylimy. Co prawda później, gdy samochody wypełniły ulice, a z autokarów zaczęły wysypywać się wycieczki zorganizowane, zrobił się kocioł. Jednak jak jesteście rannymi ptaszkami tak jak my, to kierujcie się na parking zamkowy. Oszczędzicie sobie trochę nogi, a chodzenia przed Wami co niemiara. Cena za parking przy zamku – 12 zł opłaty jednorazowej. Acha i ważna informacja. W pobliżu parkingu jest WC – dzisiaj już nie pamiętam ceny, ale wiem, że było wyjątkowo drogo.

Zwiedzanie zamku Dunajec w Niedzicy

Tak jak w przypadku szukania parkingu, tak i w przypadku zwiedzania zamku Dunajec w Niedzicy, warto się pospieszyć i być tuż po otwarciu. Macie wtedy pewność, że nie będziecie musieli przeciskać się w zamkowych korytarzach pomiędzy innymi turystami. Sława zamku wykracza daleko poza granice naszego kraju, co niestety powoduje, że zawsze odwiedzają go tłumy. Nam udało się kupić bilety tuż po otwarciu kasy i do zamku wchodziliśmy pierwsi. Oprócz nas nie było praktycznie nikogo, co zresztą możecie zobaczyć na zdjęciach. Pozwoliło to nam zapoznać się w ciszy i spokoju praktycznie z każdą komnatą. Mogliśmy też opowiedzieć co nieco dzieciakom o historii zamku, jak i trochę postraszyć legendami, które poczytaliśmy wcześniej. Co tu dużo mówić, wiedza dotycząca okolicznych duchów przydaje się zawsze. Dzięki temu dziewczynki chodzą po zamkowych komnatkach zupełnie inaczej nastawione. Bardziej skupione i ciekawskie, niż bez takich opowieści wprowadzających. Jeżeli macie swoje dzieciaki, które niechętnie podchodzą do zwiedzania, to spróbujcie też im najpierw popowiedzieć historyjek nie z tej ziemi. Zobaczycie, że efekt Was zadziwi.

Niezwykłe położenie zamku w Niedzicy

Jednak wracamy do zwiedzania. Czy zamek Dunajec jest fajny? Powiem tak: zamek jak zamek. Komnaty standardowe, wyposażenie jak w każdym zamku, który przyszło nam odwiedzać, co nie oznacza jednak, że jest nudnie. Jest stereotypowo fajnie. Jednak co odróżnia zamczysko od pozostałych to położenie, które jest wręcz niesamowite. Udostępnione tarasy widokowe, z którym możemy spojrzeć na okolice, naprawdę robią wrażenie. Zarówno widok na zaporę niedzicką, jak i ten na majaczący gdzieś w oddali zamek Czorsztyn są warte zapłacenia biletu.

Komnaty zamkowe

Tak jak wspominałem, to co możemy zobaczyć na zamku Dunajec w Niedzicy, to taki zamkowy standard. Wnętrza zamku górnego i średniego przeznaczono na sale

muzealne, które mają pokazywać wnętrza zamkowe z dawnych lat. Są więc sypialnie dawnych właścicieli i komnaty mieszkalne. Jest też Izba straży i żupana spiskiego, a także to, co zawsze uwielbiam zwiedzać – lochy w których więziono i torturowano złooczyńców. W salach oprócz wyposażenia wystawiono artefakty odnalezione podczas prowadzonych prac archeologicznych i stare fotografie, dokumentujące zmiany zachodzące w zamczysku na przestrzeni dekad.

Tarasy widokowe

Jak dla mnie to najjaśniejszy punkt całego zwiedzania zamku w Niedzicy. Tarasy widokowe, szczególnie jak jest mało turystów, to miejsce gdzie można odetchnąć i zachwycić się pięknymi krajobrazami. Widok skąpanego w porannej mgłę jeziora Czorsztyńskiego z majaczącym w oddali zamkiem Czorsztyn, były warte każdej wydanej złotówki.

Wozownia zamkowa

Kolejnym standardowym, ale bardzo ciekawym miejscem jest wozownia. Zwiedzamy ją oczywiście w cenie biletu. Znajduje się obok parkingu zamkowego. Niestety gdy już do niej dotarliśmy panował taki ścisk, że tak jak szybko do niej wszedłem, to jeszcze szybciej ją opuściłem. Szkoda, bo zauważyłem kilka ciekawych pojazdów, którym fajnie byłoby przyjrzeć się z bliska.

Zabytkowy spichlerz w Niedzicy

Atrakcją płatną dodatkowo. Drewniany spichlerz powstał pod koniec XVIII wieku. Jest to jeden z niewielu tego typu zabytków w okolicy, który przetrwał, w formie praktycznie niezmienionej, do naszych czasów. W roku 1998 przeniesiono do niego część eksponatów z zamku górnego, gromadzonych przez zamkowych kustoszów i otwarto wystawę etnograficzną. To co możemy tutaj obejrzeć, to meble i wyposażenie codziennego użytku, izby mieszkalne i sztukę ludową. Cena biletu do spichlerza w Niedzicy – 5 zł.

Zamkowe duchy i legendy

Skoro zwiedzamy zamek, to warto w tym miejscu wspomnieć, że jest to całkiem nawiedzone miejsce. Straszy tutaj kilka duchów, z czego jeden zupełnie wyjątkowy, bo jest to duch inkaskiej księżniczki. Jednak zanim do niej dojdziemy to opowiem krótko o innych, uwięzionych duszyczkach, które odpokutowują swoje nieczne czyny strasząc na zamku.

Duch okrutnego dziedzica - Pierwszy nieszczęśnik, który zasłużył na wieczne potępienie to duch dawnego gospodarza zamku. Odmówił on schronienia zagubionej mniszce, uciekającej przed tatarską hordą. Ta w akcie desperacji rzuciła na zamek i gospodarza kłutwę, po której rozpętała się gigantyczna burza. Na skutek burzy w skałę, na której wybudowano zamek, pojawiła się szczelina, która wedle przepowiedni w końcu będzie nie tyle duża, że pochłonie całą warownię.

Duch Brunhildy i księcia Bolesława - Kolejnymi duchami zamieszkującymi mury niedzickiego zamku są Brunhilda i książę Bolesław. Brunhilda była wyjątkowo paskudną kobietą, ciągle marudzącą, narzekającą i suszącą uszy swojemu małżonkowi. Zawsze coś się jej nie podobało i zawsze miała coś do powiedzenia uszczypliwego. W końcu Bolesław nie wytrzymał i wypchnął awanturujące się babsko z okna wieży zamkowej, wprost do zamkowej studni. Gdy książę ochłonął i zrozumiał co uczynił zaczął błąkać się nocami w pobliżu studni, ciągle błagając o wybaczenie swojej żonie. W końcu, dnia usłyszał martwy głos dobiegający z otchłani - *Wybaczam ci łysy Bolesławie* – W pierwszym momencie ucieszył się bardzo, ale natychmiast przystanął, dziwiąc się dlaczego duch ze studni powiedział do niego „łysy”, skoro jego głowę zdobi bujna czupryna. Na wyjaśnienie nie musiał długo czekać. Gdy następnego ranka obudził się, zobaczył na poduszce pęki włosów. Od tego momentu poddani księcia zaczęli nazywać go Bolesławem Łysym. Gdy książę zmarł, jego duch pozostał w zamku, który nawiedza razem ze swoją żoną.

Duch inkaskiej księżniczki Uminy

Pamiętacie Białą Damę z zamku w Kórniku? W zamku Dunajec także straszy duch kobiety odzianej na biało. To

inkaska księżniczka Umina, która w Niedzicy starała się znaleźć schronienie przed hiszpańskimi skrytobójcami. Niestety kłutwa inkaskiego skarbu, który podobno trafił do Niedzicy razem z nią oraz zaślepieni chciwością oprawcy, byli przyczyną jej tragicznej śmierci. Umina została zaszytletowana z wielkim okrucieństwem, a jej ducha strzegącego skarbu władcy Inków, można od czasu do czasu dostrzec, gdy błąka się zamkowym dziedzińcem. Całą niesamowitą opowieść o inkaskim skarbie na zamku w Niedzicy znajdziecie w naszym dziale z legendami na stronie www.naszeszlaki.pl.

Pozostałe atrakcje Niedzicy

Jak wspominałem na samym początku w planach mieliśmy jedynie zwiedzanie niedzickiej warowni. Okazało się jednak, że okolice są na tyle ciekawe, że szkoda było wyjeżdżać bez zobaczenia atrakcji jakie oferuje Niedzica i jej okolice. Zachęcamy Was byście poszli naszym śladem. Myślę, że okolice zamku tak samo przypadną Wam do gustu jak nam. Dlaczego? Bo jest tu po prostu pięknie!

Niezapomniany widok na warownię z pobliskiej zapory

Tak, jak zachwylił mnie widok z tarasów zamkowych na zaporę, tak zachwylił mnie widok z zapory na jezioro. Po zwiedzaniu twierdzy koniecznie przespacerujcie się na zaporę „Niedzica” i przejdźcie ją do samego końca. Nie dość, że z jednej strony będziecie mieli fenomenalny widok na zalew i górujący nad lustrem wody zamek Dunajec, to jak spojrzycie za siebie, zobaczycie (oczywiście przy dobrej widoczności) piękną panoramę Tatr. My na zaporze zrobiliśmy sobie przerwę na lekkie śniadanie i poranną kawę. Możecie mi wierzyć, że smak kawy z termosu z takimi widokami, smakuje jak marzenie. Co tam kawiarnie i wykwinne restauracje, skoro śniadanie w takim miejscu to kulinarne doznanie nie z tej ziemi – mimo, że w menu, była tylko bułka z serem.

Kalendarium niedzickiego zamku

- 1209 – lokacja Niedzicy przez króla Węgier Andrzeja II.
- Początek XIV wieku – wybudowanie zamku.
- 1325 – po raz pierwszy nazwa zamku Dunajec pojawia się w oficjalnych dokumentach.
- 1342- 1347 – zamek wraz z okolicznymi terenami stał się własnością króla węgierskiego Ludwika I Wielkiego.
- 1431 i 1433 – okolice zamku najechali Husyci. Nie zdecydowali się jednak na atak na warownię.
- 1529 – król węgierski Jan Zapolya podarował zamczysko polskiemu magnatowi Hieronimowi Łaskiemu. Ten jednak, prowadząc hulawczy tryb życia, zamek w niedługim czasie odsprzedał.
- 1683 – został zdobyty przez wojska Imre Thokolyego oraz rozbójników Salantsyego.
- 1820 – zamek został odnowiony przez nowego właściciela Andrzeja Horvatha.
- 1920 – zamek znalazł się w granicach Polski.
- 1945 – twierdza przeszła na własność Skarbu Państwa.
- 1963 – w zamku utworzono muzeum.

Ciekawostki związane z zamkiem

- **Janosik na zamku** – podobno w zamkowym więzieniu osadzono samego Janosika (tego prawdziwego). Udało mu się jednak wyrwać łańcuchy ze ściany, wyważyć masywne drzwi więzienia i zbiec do swojej ukochanej Maryny.
- **Filmy kręcone na zamku** – zamek Dunajec w Niedzicy to świetna, naturalna scenografia do filmów. Nakręcono tutaj między innymi „Wakacje z Duchami”, „Janosika”, „Zemstę” i netflixowego „Wiedźmina”, gdzie pełnił rolę warowni w królestwie Temerii.
- **Kłutwa zamkowej studni** – podobno każdy mężczyzna, który ma coś na sumieniu i spojrzysz w głębię zamkowej studni oraz wypowie imię swojej ukochanej, to wyłysieje w trybie natychmiastowym.
- **Zapora w Niedzicy** – to najwyższa zaporę ziemna w Polsce uszczelniania gliną. Jej wysokość to 56 m.
- **Wysokość skały** – na której zbudowano zamek to 556 m n.p.m. Przed utworzeniem zalewu skała wznosiła się 80 metrów nad nurtem rzeki.

Len właściwości zdrowotne, zastosowanie i dawkowanie

Olej lniany to źródło tłuszczów nienasyconych. Pij 1-2 łyżki dziennie, by chronić organizm przed nowotworami. Stosuj go na zimno, jako dodatek do sałatek i twarogu. Olej lniany jest jednym z najzdrowszych olejów roślinnych. W składzie zawiera ponad 70% kwasów tłuszczowych wielonienasyconych, które zapobiegają nowotworom i chorobom serca.

Właściwości i wartość odżywcza

Olej lniany powstaje w wyniku wytlaczenia nasion lnu na zimno. Jego największą zaletą jest bardzo wysoka zawartość NNKT, czyli tzw. niezbędnych nienasyconych kwasów tłuszczowych. Niezbędne dlatego, że ludzki organizm nie potrafi ich sam wytworzyć i muszą być koniecznie dostarczone z żywnością.

NNKT należą do dwóch rodzin: omega 6 i omega 3. Najważniejszym kwasem tłuszczowym z rodziny omega 3 jest występujący w oleju lnianym kwas alfa linolenowy z którego w organizmie powstają inne kwasy omega 3: EPA i DHA.

Proporcja omega 3 : omega 6

W żywności zazwyczaj występują dość duże ilości kwasów omega 6, zaś za małe omega 3. Niezwykle istotny jest stosunek kwasów omega 3 do omega 6. Optymalny powinien wynosić 1:5. Zbyt wysoki może zwiększać stan zapalny w organizmie. Niestety w diecie Polaków stosunek ten przyjmuje średnią wartość 1:15, ze znaczącą przewagą omega 6. Olej lniany poprawia te proporcje, gdyż dominują w nim kwasy z rodziny omega 3.

Kwasy omega 3: zapobiegają nowotworom i chorobom neurodegeneracyjnym (np. choroba Alzheimera, Parkinsona), wspierają rozwój i funkcjonowanie układu nerwowego, budują siatkówkę oka, wpływają na prawidłowe widzenie, obniżają stężenie cholesterolu LDL (potocznie nazywanego złym cholesterolem), wspierają układ immunologiczny, wzmacniają odporność, przeciwdziałają depresji, poprawiają nastrój.

Witamina młodości, czyli witamina E

Inną, niezwykle cenną właściwością oleju lnianego jest wysoka zawartość witaminy E, która jest jednym z najsilniejszych przeciwutleniaczy z żywności.

Jej działanie sprowadza się do neutralizacji wolnych rodników tlenowych powstających pod wpływem stresu oksydacyjnego. Stres oksydacyjny rozwija się w wyniku zanieczyszczeń powietrza, palenia tytoniu, czy nieprawidłowo zbilansowanej diety opartej o przetworzoną żywność. Stan ten może zapoczątkowywać zmiany w DNA komórki i tym samym sprzyjać powstawaniu nowotworów.

Chojnice, ul. Kościuszki 1, tel. 52 515 65 03

Kalorie w oleju lnianym a odchudzanie

Należy pamiętać, że jak każdy tłuszcz olej lniany jest kaloryczny. Jedna łyżka oleju lnianego dostarcza 90 kcal, ale ze względu na jego właściwości zdrowotne nie należy z niego rezygnować w trakcie odchudzania. Niektóre badania wskazują wręcz, że może przyspieszać podstawową przemianę materii.

Olej budwigowy

Tak inaczej określa się tłoczony na zimno olej lniany. Nazwa ta pochodzi od nazwiska dr Budwig, która w drugiej połowie XX wieku rozślawiła go, jako wsparcie leczenia nowotworów. Na bazie oleju lnianego powstała dieta dr Budwig.

Zastosowanie i dawkowanie. Jak stosować olej z lnu? Niezbędne nienasycone kwasy tłuszczowe są wrażliwe na wysoką temperaturę, dlatego kupuj wyłącznie olej tłoczony na zimno. Z tego samego powodu nie stosuj go do smażenia, które niszczy nienasycone kwasy tłuszczowe. W wyniku tego procesu powstają bardzo agresywne, wolne

rodniki tlenowe, które mogą uszkadzać DNA i przyspieszać starzenie komórek.

Do czego dodawać olej z lnu? Ten rodzaj tłuszczu idealnie nadaje się jako dodatek do sałatek, chleba oraz wszystkich dań na zimno. Popularna jest także pasta dr. Budwig, która jest połączeniem sera twarogowego i oleju lnianego. Olej ma wyraźny zapach i lekko orzechowy posmak, dlatego bardzo dobrze komponuje się z daniami warzywnymi.

Olej lniany na czczo

Niektórzy zalecają, by olej lniany pić na czczo, bo tylko wtedy wykorzystasz pełnię jego właściwości zdrowotnych. Wielu osobom przeszkadza jednak rybi posmak produktu, który nie jest z niczym połączony. Jeśli masz wrażliwy przewód pokarmowy, picie oleju na czczo może wywołać biegunkę

Jak wybrać dobry olej lniany?

Olej lniany, ze względu na wysoką zawartość nienasyconych kwasów tłuszczowych jest nietrwały. Najlepiej jest kupować go w ciemnych butelkach i przechowywać: bez dostępu do światła, w niskiej temperaturze np. w szafce pod oknem, czy lodówce.

Dzięki temu nie będzie tracił swojej wartości odżywczej. Z powodu krótkiej trwałości kupuj go w małych butelkach. Cena za 250 ml nie jest wysoka i wynosi około 12-15 zł. Gdzie kupić olej z lnu? Nie ma znaczenia, czy wybierzesz zwykły supermarket czy sklep ekologiczny. Najważniejsze jest, by był prawidłowo przechowywany.

Lepiej nasiona, czy olej?

Zawsze lepiej świeżo zmielone nasiona, zamiast oleju, który, raz, że jest formą znacznie bardziej przetworzoną, a dwa, że nasiona lnu, to po prostu forma o wiele bardziej stabilna lnu, którą można o wiele dłużej przechowywać, a nie pić zjełczały olej, co nągninnie ma miejsce.

Jakub Gronowski

Źródło: polki.pl, pepsieliot.com

TAKŁAD HODOWLI PSTRĄGA MYLOF

SKLEP RYBNY WOJTAL   **SKLEP RYBNY MYLOF**

CZYNNY:
PON. - SOBOTA
9:00 - 17:00
DNI WOLNE:
10:00 - 17:00

CZYNNY:
PON. - PIĄTEK:
7:00 - 19:00
DNI WOLNE:
10:00 - 19:00

Tel. sklepu
885 529 000

Tel. sklepu
52 39 59 312
663 029 888

Pstrąg z serem feta

Składniki

- 2 pstrągi średniej wielkości
- opakowanie sera feta
- mały pęczek koperku
- dwie cytryny
- sól, pieprz
- pół kostki masła

Sposób przygotowania

- Pstrągi myjemy, czystymy przekładamy każdy na kawałek folii aluminiowej.
- Doprawiamy solą i pieprzem, wyciskamy sok z jednej cytryny i polewamy.
- Zawijamy każdego osobno, wkładamy do lodówki na ok. 3 godz.
- W tym czasie kroimy ser feta w kostkę, siekamy drobno koperek i mieszamy z serkiem.
- Masło przekładamy do rondelka, topimy i lekko studzimy.
- Wyciągamy pstrągi z lodówki, polewamy masłem, zawijamy w folii i wkładamy do piekarnika (nagrzany do 180 stopni). Pieczemy 15 min. po czym otwieramy folię, aby przypiec skórę (ok. 10 min). Gwarancją, że pstrąg jest już gotowy jest zmiana koloru oczu na biały.
- Podajemy na ciepło razem z serkiem feta i kilkoma plasterkami cytryny do smaku (można poleać sokiem).

Chojnicka Zima 2021

W dniu 11-13.02.2021 r. Klub Strzelecki Chojnice LOK rozpoczął inaugurację sezonu strzeleckiego w 2021 roku organizując na strzelnicy w Chojnicach zawody w strzelaniu z pistoletu i karabinka sportowego pod nazwą „Chojnicka Zima 2021”.

W zawodach uczestniczyło 35 zawodników reprezentujących różne kluby strzeleckie z Polski. Podczas pierwszego w tym roku strzelania z karabinka zwyciężył zawodnik z Człuchowa Grzegorz Sztuczka uzyskując 173 pkt. natomiast kolejne miejsca zajęli Marta Jagodzińska 172 pkt z Klubu Strzeleckiego Chojnice oraz Jacek Borowicz z Zawiszy Bydgoszcz z wynikiem 163 pkt. Konkurencja pistoletowa była dominacją Jacka Borowicza z Zawiszy Bydgoszcz 180 pkt. Na drugim miejscu znalazł się Aron Górnowicz z KS Chojnice ze 177 pkt a na trzecim Piotr Napiątek z Brus mając ten sam wynik, lecz o miejscu decydowała ilość zdobytych dziesiątek.

Powrót Chojnic do Macierzy 2021

W dniu 17-20.02.2021 r. Klub Strzelecki Chojnice LOK rozpoczął inaugurację sezonu strzeleckiego w 2021 roku organizując na strzelnicy w Chojnicach zawody w strzelaniu z pistoletu i karabinka sportowego pod nazwą „Powrót Chojnic do Macierzy 2021”.

Frekwencja w zawodach była duża mimo panujących obostrzeń związanych z pandemią. W konkurencjach strzeleckich wystartowało 39 zawodników reprezentujących różne kluby strzeleckie z kraju. W konkurencji pistoletu sportowego (psp20) gospodarze okazali się bardzo gościnni ustępując podium przyjezdnym. Pierwsze miejsce zajął zawodnik Zawiszy Bydgoszcz Jacek Borowicz uzyskując 193 pkt. wyprzedzając koleżkę klubowego Wojtka Gołębiowskiego 183 pkt. Trzecie miejsce przypadło zawodnikowi z Chojnic Łukaszowi Jabłońskiemu, który również uzyskał 183 pkt. przegrywając ilością zdobytych 10. W konkurencji karabinka sportowego panowie uznali wyższość pani Marty Jagodzińskiej z Klubu Strzeleckiego Chojnice LOK, która uzyskała wynik 168 pkt. a zdecydowała liczba zdobytych dziesiątek, ponieważ drugi na podium Jacek Borowicz z Zawiszy Bydgoszcz uzyskał tę samą ilość punktów, ale miał mniej dziesiątek. Trzecie miejsce zajął Wojtek Gołębiowski z Zawiszy Bydgoszcz uzyskując 160 pkt.

Jacek Borowicz

Puchar Prezesa Zarządu Miejskiego LOK

W dniach 24-27.02.2021 r. na strzelnicy brackiej p. Grzegorza Orłowskiego zostały zorganizowane i przeprowadzone zawody strzeleckie z broni pneumatycznej o Puchar Prezesa Zarządu Miejskiego LOK w Chojnicach.

Organizatorem zawodów był Klub Strzelecki Chojnice LOK. Mimo panujących ograniczeń, na przestrzeni kilku dni frekwencja zawodnicza dopisała. W zawodach uczestniczyło 49 zawodników z kategorii seniorów oraz 25 z kategorii juniorów. Ilość uczestników świadczy o dużym zainteresowaniu tym sportem w naszym regionie. Zawodnicy zmierzli się w strzelaniu z karabinka pneumatycznego i pistoletu pneumatycznym. Wyniki w poszczególnych kwalifikacjach wyglądały następująco:

kpn 30 seniorzy 1. Borowicz Jacek Zawisz Bydgoszcz 253 pkt., 2. Grzegorz Sztuczka Człuchów 231 pkt., 3. Foks Leszek Chojnice 212 pkt.;

kpn 30 seniorki: Jagodzińska Marta Chojnice 247 pkt., Foks Joanna Chojnice 194 pkt., Sydoryk Barbara Chojnice 140 pkt.

Pistolet pneumatyczny – seniorzy 1. Jagodziński Adrian Chojnice 266 pkt., 2. Napiątek Piotr Brusy 266 pkt., 3. Borowicz Jacek Zawisz Bydgoszcz 265 pkt. seniorki: 1. Borowicz Violetta Toruń 243 pkt., 2. Foks Joanna Chojnice 239 pkt., 3. Sydoryk Barbara Chojnice 281 pkt.

Ciekawie przedstawia się klasyfikacja w grupie juniorów gdzie walka wyglądała na dość zaciętą i tak w karabinku: juniorzy 1. Chylewski Krystian Pomerania 159 pkt., 2. Zabiński Dariusz Pomerania 150 pkt. 3. Gierszewski Piotr ZSP 1 114 pkt., juniorki: Skórczewska Oliwia Brusy 188 pkt., Skórczewska Nikol Brusy 161 pkt. Pistolet pneumatyczny – juniorzy: 1. Knapik Kacper Technikum nr 2 140 pkt., 2. Gruna Jan Technikum nr 2 140 pkt., 3. Szczęsny Oliwier Technikum nr 2 130 pkt., juniorki 1. Sztuczka Julia Człuchów 178 pkt., Soja Dominika Technikum nr 2 155 pkt., Polkowska Dominika Technikum nr 2 145 pkt.

VOBIS
PARTNER SKLEP KOMPUTEROWY

ul. Obrońców Chojnic 1
(MARKET KAUFAND)
89-600 Chojnice

🕒 PON - SOB 9:00 - 20:00

SPRZEDAŻ I SERWIS

KOMPUTERY

TELEFONY

KASY FISKALNE

Autoryzowany serwis Novitus

📞 Sklep 662197754
Serwis 662197752

✉️ vobischojnice1@gmail.com

PIZZA italiano

tel. 52 395 18 56

Chojnice • Al. Bayeux 1
pn.- sob. 9-22

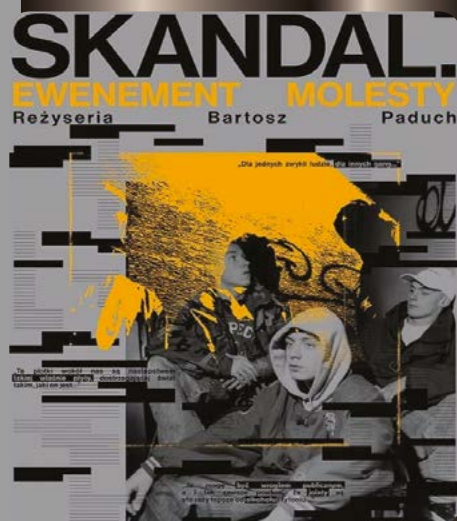

Zamówienia telefoniczne
przyjmowane są do godz. 21:45
Dowóz na terenie miasta - 5,00 zł
Karton - 1,00 zł

DOWÓZ GRATIS
przy zakupie powyżej 35 zł
Obowiązuje tylko na terenie miasta

KINO CK

DATA	GODZ.	TYTUŁ FILMU	CZAS	WIEK
26.02. PT.	17:00	FILONEK BEZOGONEK <i>animacja/familijny</i>	1h 07min	b/o
	19:15	PALM SPRINGS PREMIERA <i>komedia</i>	1h 30min	12
27 – 28.02. SOB. – ND.	15:00	FILONEK BEZOGONEK <i>animacja/familijny</i>	1h 07min	b/o
	17:15	PALM SPRINGS PREMIERA <i>komedia</i>	1h 30min	12
	19:30	SKANDAL. EWENEMENT MOLESTY <i>dokumentalny</i>	1h 09min	15
1.03. PON.	16:45	PALM SPRINGS PREMIERA <i>komedia</i>	1h 30min	12
	19:00	DKF HELMUT NEWTON. PIĘKNO I BESTIA <i>dokumentalny</i>	1h 33min	12
2 – 3.03. WT. – ŚR.	17:00	FILONEK BEZOGONEK <i>animacja/familijny</i>	1h 07min	b/o
	19:15	PALM SPRINGS PREMIERA <i>komedia</i>	1h 30min	12
5.03. PT.	17:00	HALVDAN – PRAWIE WIKING <i>familijny</i>	1h 31min	6
	19:30	OBRAZ POŻĄDANIA <i>thriller</i>	1h 39min	15
6.03. SOB.	16:00	HALVDAN – PRAWIE WIKING <i>familijny</i>	1h 31min	6
	18:30	OBRAZ POŻĄDANIA <i>thriller</i>	1h 39min	15
7.03. ND.	19:30	OBRAZ POŻĄDANIA <i>thriller</i>	1h 39min	15
8.03. PON.	16:45	HALVDAN – PRAWIE WIKING <i>familijny</i>	1h 31min	6
	19:00	DKF GNIAZDO <i>dramat / thriller</i>	1h 47min	15
9 – 10.03. WT. – ŚR.	17:00	HALVDAN – PRAWIE WIKING <i>familijny</i>	1h 31min	6
	19:30	OBRAZ POŻĄDANIA <i>thriller</i>	1h 39min	15

KINO ZASTRZEGA SOBIE PRAWO DO ZMIANY REPERTUARU, ZAWSZE AKTUALNE INFORMACJE NA STRONIE WWW.CKCHOJNICE.PL

CHOJNICKIE CENTRUM KULTURY
Z OKAZJI

DNIA KOBIET
ZAPRASZA NA KONCERT

7 MARCA 2021
GODZ. 16:00

BILETY: 40 ZŁ

LESKI

MIŁOŚĆ STRONA B •
KONCERT

kup bilet przez internet • www.ckchojnice.pl

Ryszard Ciesielski - twórca chojnickiej radioorientacji

Początki tej dyscypliny w Chojnicach giną w mrokach przeszłości. Niewątpliwie związane są z działalnością Ligi Obrony Kraju. Mieliśmy wszak zarząd powiatowy, dwa kluby łączności (SP2KFKQ i SP2KFW), w Charzykowach ośrodek szkolenia LOK, a bydgoski Zarząd Wojewódzki, w którym „lisolapów” intensywnie szkolono, z Chojnicami miał częste kontakty. I kółko się zamykało.

Piszę o mrokach przeszłości, bo przed powstaniem w 1962 roku LOK-u zajmowała się tym Liga Przyjaciół Żołnierza. Chociaż są dokumenty, na pewno dotyczące i Chojnic, ale dotarcie do nich, kwerenda – to ogrom pracy na długie miesiące, jeśli nie lata. Pozostanie pytanie też o ich kompletność. Są publikacje prasowe, książkowe, ale te źródła to już zupełnie miszmasz. Piszący te słowa w 1976 roku trafił do Charzyków na obóz szkoleniowy radiolokacji sportowej. Choć dzisiaj, po latach obrazy się zacierają i raczej był to obóz przygotowawczy wieloboju sportów obronnych – w ramach zajęć również strzelaliśmy i rzucaliśmy granatem. Pamięć jest na tyle jednak zawodna, że musiałem ostatnio zapytać Wojtkę SP2ALT, czy nocowaliśmy w Charzykowach, czy dojeżdżaliśmy codziennie z Chojnic. Proste pytanie – czy z tego obozu pozostała jakaś dokumentacja, czyli ów pożądaną przez badacza materiał źródłowy? Pamiętam pojedyncze nazwiska uczestników, części kadry obozu, polany i lasy wokół Charzyków, gdzie ćwiczyliśmy. No i nieistniejący ośrodek LOK w Charzykowach, w którym było mi dane później bywać, ale już jako osoba funkcyjna w radioorientacji, a nie jako zawodnik. Jednak nie o moją historię „lisową” w tym artykule chodzi. Chcę tylko pokazać, jak trudno dzisiaj odtworzyć, po niewielu w sumie latach, dzieje minione. Nawet te lokalne. A niewątpliwie lokalnie osobą, bez której nie byłoby „chojnickiej” szkoły radioorientacji sportowej i jej sukcesów, jest **Ryszard Ciesielski**.

Znowu wtętrę osobisty. Pana Ryszarda poznałem po obozie w Charzykowach. Tam zaraziłem się krótkofalarstwem, a on działał w klubie łączności SP2KFKQ przy ZP LOK w Chojnicach. Zdobycie szlifów krótkofalowca 45 lat temu to była zupełnie inna bajka niż dzisiaj. Trzeba było zdać egzamin i to przed komisją. Pytania z elektroniki, wiedzy krótkofalarskiej ogólnej i operatorskiej, bhp (kontakt m.in. z prądem i to o wysokich napięciach rzędu 2 kV, pola w.c.z., różne takie inne). No i element bardzo ważny, może najważniejszy – egzamin z telegrafii – odbiór i nadawanie. Pan Ryszard, już nie pamiętam, czy wtedy jeszcze w stopniu kapitana, czy już majora, uczył nas tego wszystkiego. Najwięcej czasu na kursie oczywiście pochłaniała telegrafia.

Ale do lisów, do lisów. Do roku 1989 radioorientacja była domeną LOK-u, trochę Polskiego Związku Krótkofalowców. Kiedy jednak ustrój państwa się pozmięniał,

Ryszard Ciesielski

pewne priorytety, w tym i finansowe, również. LOK odczuł to bardzo mocno jako organizacja, a na jednostkach organizacyjnych i prowadzonej działalności (w tym sportowej) też się to bardzo odbiło. Radioorientacja, o czym pisałem miesiąc temu, to sport drogi. Bez zaplecza finansowego LOK-u groziła mu kompletna klapa. Co, niestety, w skali kraju się stało, a w Chojnicach też tak mogło być. Aby tego uniknąć, „coś” trzeba było zrobić. Jedynym wyjściem było nadanie innych form organizacyjnych chojnickiej radioorientacji. Trzeba było sformalizować działalność. Tak to działa, że Jaś Kowalski jako podmiot dla władzy niewiele znaczy, choć może robić superrzeczy. Jeśli jest PODMIOTEM – o! to inna sprawa. W wyniku tego Ryszard Ciesielski z gronem osób z nim współpracujących zakłada Wojskowy Klub Sportowy „Chojnice”. Żeby ktoś piszącemu nie przypisał zbyt dużych zasług, to szybko dodam, że w drugiej połowie lat 80-tych, 90-tych i po roku 2000 nie angażowałem się tak mocno w lokalne lisy, bardziej w głowie miałem krótkofalarstwo. I z WKS-em później organizacyjnie nie miałem wiele wspólnego. Współpracowałem, gdy było trzeba, to tak. Mam uprawnienia sędziego radioorientacji przyznane zarówno przez LOK, jak i przez powstały w 1991 roku Polski Związek Radioorientacji Sportowej. Bardziej w nim działałem. Zresztą założony przez Pana Ryszarda WKS w 2000 roku został przyjęty do PZRS. Jest stowarzyszeniem zarejestrowanym w starostwie, wpisanym później w rejestrze KRS i ze statusem OPP. To wszystko pozwala starać się o tak bardzo potrzebne pieniądze. Na sprzęt, dla zawodników na szkolenie i wyjazdy na zawody, na organizację zawodów w radioorientacji w Chojnicach. Kto to wszystko napędza? Oczywiście Ryszard Ciesielski.

Strona organizacyjna to jedno. Jest bardzo ważna. Ale muszą być jeszcze zawodnicy. I tu główna rola i zasługa znowu – a może również? – przypada bohaterowi dzisiejszego artykułu. Owszem, ma do pomocy kilka osób, ale to on głównie prowadzi zajęcia teoretyczne, organizuje treningi. A jeden trening to wyjazd do lasu, ustawienie 5 nadajników w trasę liczącą 4-5 km, „wypuszczenie” zawodników, oczekiwanie na mecie, aż dobiegną. 6 godzin jak nic! I tak 2-3 razy w tygodniu. Dodatkowo zawodnik ćwiczy sam, szczególnie wytrzymałość biegową. Wiadomo, że wszyscy trenujący mistrzami nie będą. Autor tego artykułu jest tego doskonałym przykładem. Mapę czytać umiał, namierzał lisy świetnie. Tylko biegał z gracją walca drogowego. To i zawodnikiem szybko być przestał. Ale Pan Ryszard miał rękę do wyluskiwania talentów, które zajmowały później czołowe miejsca w zawodach, m.in. Katarzyna Peplińska, Filip Smalczewski. I najlepsza wśród nich – Ania Pilarczyk. Miała największe sukcesy, również na arenie międzynarodowej. Zespołowo też się wiodło. W 2000 roku na Mistrzostwach Polski w Podlesicach chojniczanie wywalczyli III miejsce. Największe sukcesy to lata 2007-2011. Przykłady? Proszę bardzo. Ania Pilarczyk zdobywała tytuły mistrza Polski, srebrne medale na Mistrzostwach Litwy i Czech. W XVIII Międzynarodowych Mistrzostwach Polski – dwa medale brązowe. Filip Smalczewski i Tomasz Owczarski zdobywali medale, w tym w zawodach o randze mistrzostw Polski. Ania, powołana do reprezentacji Polski, startowała też na Mistrzostwach Świata w Radioorientacji Sportowej w Korei Południowej, zajęła dwa razy miejsce tuż za podium. Bez medalu, ale to był i tak ogromny sukces! Zresztą to nie była jej jedyne starty jako reprezentantki Polski. W 2009 została zauważona w chojnickim ratuszu i była laureatką nagrody burmistrza Chojnic za osiągnięcia sportowe. Podobnie Katarzyna Peplińska w 2010 roku, kolejna wychowanka Ryszarda Ciesielskiego – otrzymała stypendium starosty chojnickiego. Dostawali je uczniowie szkół ponadgimnazjalnych (wg systemu oświaty z tamtego czasu) za wybitne osiągnięcia w nauce i sporcie. Wcześniej zdobyła brązowe medale zawodach o puchar ministra edukacji narodowej i XX Mistrzostwach Polski Radioorientacji Sportowej.

Przez wiele lat **Ryszard Ciesielski** był związany z jednostką w Niezychowicach. W 2001 roku przeszedł na emeryturę, czyli mówiąc precyzyjnie – odszedł do rezerwy w stopniu podpułkownika. Ale jak widać, nie przeskądzało mu to aktywnie pracować z młodzieżą. Organizował również w Chojnicach zawody różnego szczebla w radioorientacji. Pracę szkoleniową zakończył w 2015 r. Dzisiaj ma 85 lat i nie tylko pradziadkuje, ale jeszcze aktywnie działa, np. w Związku Żołnierzy Wojska Polskiego – jest członkiem zarządu Pomorskiego Oddziału Wojewódzkiego w Gdańsku.

Piotr Eichler SP2LQP sp2kfq@gmail.com www.sp2kfq.pl

KRZYŻÓWKA

plemie znane z fryzur	nauczyciel	u boku radcy	jeden z dużych banków	miejsce bitwy Aleksandra	przeciwnik Kwinto	krzyż egipski	mały Arkadiusz	wolna u człowieka	zbiórka organizacyjna	malowanie chłopy
▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶
▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶
▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶
▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶
▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶
▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶
▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶
▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶
▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶
▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶
▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶
▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶
▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶
▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶
▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶
▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶
▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶
▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶
▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶
▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶
▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶
▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶
▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶
▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶
▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶
▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶
▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶
▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶
▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶
▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶

zadanie udostępnił serwis krzyżówkowy szarada.net

TWOJE UBEZPIECZENIA

501 481 877
52 397 90 70
twojeubezpieczenia7@gmail.com
www.ubezpieczeniachojnice.pl

Alicja Plata

Chojnice ul. Drzymały 10 (baza PKS)
89-620 CHOJNICE

Tanie OC,
ubezpieczenia majątkowe i na Życie.

SUPER CENA
349 zł/szt.

WIOSNA w ogrodzie

NAC

PILARKA SPALINOWA NAC
silnik 49,3 cc - maks. moc 3 KM, dł. prowadnicy: 45 cm

379 zł/szt.
3 KM

PILARKA SPALINOWA NAC
silnik 45 cc, maks. moc 2,45 KM, dł. prowadnicy: 40 cm

2,45 KM

PILARKA ELEKTRYCZNA NAC
moc 1800 W, dł. prowadnicy: 35 cm, prędkość przesuwu łańcucha 13 m/s

189 zł/szt.
1800 W

ARCHITECTURA DREWNIANA

1. plot MULTI 193 z lukiem, wym. 180x180/160 cm, brąz - 79 zł
2. plot JOLA R30, wym. 180x180/160 cm prosty - 79 zł
3. plot JOLA R30, wym. 180x180/160 cm z lukiem - 95 zł
4. plot JOLA R30, wym. 90x180 cm, prosty - 59 zł
5. plot JOLA R30, wym. 90x180/160 cm z lukiem - 69 zł
6. doniczka balkonowa STOKROTKA 20x160xH17 cm, brąz, pasuje osłona plastikowa 40, 60 cm - od 17,90 zł
7. kantówka wym.: 60x60, 70x70 mm, różne długości, gładka - od 8,99 zł
8. kratka KINGA różne rozmiary - od 12,90 zł
9. rollborder, różne rozmiary - od 4,90 zł
10. piasek budowlany poj. 20 kg worek, Atest PZH - 8,99 zł (0,45 zł/kg)
11. grządka wzniesiona składana, różne rozmiary - od 49 zł
12. obudowa na śmietnik, różne rozmiary, 120, 240 l - od 339 zł

109 zł/kpl.

KOMPLET SEKATORÓW SINGLESTEP L28+P26

SUPER CENA
od 37⁹⁰ zł/panel.

PANEL OGRODZENIOWY
- drut śr. 3,2 mm, oczko 75x200 mm, wys. 1,23 m, ocynk + RAL 7016 polysk - 37,90 zł
- drut śr. 3,2 mm, oczko 75x200 mm, wys. 1,52 m, ocynk - 44,90 zł

ZIEMIA PSB

- uniwersalna, 20 l, 50 l, 80 l - od 3,99 zł (od 0,20 zł/l)
- kwiatowa, 20 l, 50 l - od 3,99 zł (od 0,20 zł/l)
- do iglaków, 50 l - 9,99 zł (0,20 zł/l)
- do pelargonii, 20 l, 50 l - od 5,49 zł (od 0,24 zł/l)
- torf ogrodniczy, 80 l - 12,99 zł (0,16 zł/l)
- ziemia do roślin domowych, 10 l - 2,99 zł (0,30 zł/l)

od 5⁹⁹ zł/szt.

NAWOZY PSB
różne rodzaje i przeznaczenie

PIASEK BUDOWLANY

11.

12.

od 1⁵⁹ zł/szt.

LEGUTKO NASIONA
w tym nasiona roślin miododajnych

POLECAMY SZEROKI WYBÓR DONICZEK I OSŁONEK DONICZKOWYCH

od 1⁹⁹ zł/szt.

od 5⁴⁹ zł/opak.

KORA SOBEX

- sortowana SOBEX, 80 l - 16,90 zł (0,21 zł/l)
- drobna PODKLADOWA, 50 l - 7,99 zł (0,16 zł/l)
- sortowana PRIMO, 80 l - 16,90 zł (0,21 zł/l), 20 l - 5,49 zł (0,27 zł/l)
- sortowana PERFECT, 80 l - 15,90 zł (0,20 zł/l)

Promocja Wszystkie kolekcje lamp wiszących **do -50%**

(52) 395 11 04
www.duetchojnice.pl

Chojnice, ul. Kaszubska 2

Zakupy na telefon!

506 633 523 lub 506 633 542

chojniczanin.pl
MIĘSIĘCZNIK
SPOŁECZNO-HISTORYCZNY

Adres redakcji: Chojnice, Stary Rynek 9-10 (III piętro)
Biuro czynne w czwartki od 09:00 - 12:00, tel. 601 533 588

Wydawca:
Inpero.pl sp. z o.o.
Stary Rynek 9-10
89-600 Chojnice

inpero.pl
agencja interaktywna

Redakcja zastrzega sobie prawo do zmiany i skracania tekstów. Materiałów nie zamówionych nie zwracamy. Anonimów nie publikujemy. Za treść ogłoszeń redakcja ponosi odpowiedzialność w granicach wskazanych w ust. 2 art. 42 prawa prasowego.

REDAKTOR NACZELNY

Jacek Klajna

Redakcja:

Dział reklamy:

naczelnym@chojniczanin.pl

redakcja@chojniczanin.pl

reklama@chojniczanin.pl

Druk: Polska Press Bydgoszcz

Nakład: 6000 egz.